

Nguyệt San

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Tháng 7, 2022

THÔNG TIN

VĂN HÓA

460

SINH HOẠT

CỘNG ĐỒNG

Happy Independence Day

VIETNAMESE COMMUNITY MAGAZINE

July 2022 - Issue 460

chuyên giải quyết các vấn đề trở ngại về thuế với IRS

Phan Ngo

Enrolled Agent (E.A.)
since 2003

Chartered Life Underwriter (CLU)
since 1996

Chartered Financial Consultant (ChFC)
since 1997

Consulting Services

- Business Startup
- Business Management
- Financial Management
- Life Insurance Plan
- Long Term Care Insurance Plan
- Retirement Plan
- Tax Advisory Service
- IRS Tax Audit Representation

Dịch Vụ Tư Vấn

- Khởi nghiệp kinh doanh
- Quản lý kinh doanh
- Quản lý tài chính
- Kế hoạch bảo hiểm nhân thọ
- Kế hoạch bảo hiểm chăm sóc dài hạn
- kế hoạch nghỉ hưu
- Kế hoạch giảm thuế
- Đại diện thân chu trong sự kiện IRS kiểm xét thuế

www.phanngo.com

Công ty Blue Jay Payment Systems
cung cấp dịch vụ máy cà thẻ với chi phí thấp,
doanh nghiệp với sự trung thực từ năm 2002

- ✓ Low Rate
- ✓ Interchange Plus Pricing
- ✓ No Long Term Contract
- ✓ No Cancellation Penalty

0 %

Có Chương Trình Xử Lý
Thẻ Tín Dụng Miễn Tra Phí

Credit Card Processing Fee
Program Available

Shift credit card processing cost to your customers
and keep 100% of your revenue with 0% lost to fees

Blue Jay is a registered trademark of Blue Jay Payment Systems, Inc.
Blue Jay Payment Systems, Inc. is a registered ISO of Wells Fargo Bank, N.A., Walnut Creek, CA.

Salon POS
Management Software

Online Appointment
Scheduling System

Restaurant POS
Management Software

Restaurant Online Ordering
System for Carry-out and Delivery

30-day Free Trial - Cancel Any Time
Call for Software Demo Today

www.bluejaypay.com

(703) 750-0008

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman

Chủ tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

Chủ Bút/ Editor-in-Chief

Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions

Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
Trọng Đạt, Bs.Nguyễn Ý Đức,
Phạm Tiến Liễu, Phan Nhật Nam,
Huy Phương, Đỗ Văn Phúc,
Phó tế Ng. Mạnh San, Tina Trần,
Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức/ News Compilers

Châu Văn, Hưng Lê, Việt Tiến

Quảng cáo / Liên lạc

Shara Châu

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:

Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:

Vietnamese Association of Illinois

5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497
Email: infovai@hnvi.org
or shara.chau@hnvi.org
website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỐ NÀY

Số 460 - Tháng 7 , Năm 2022

• Chương trình của HNV phục vụ cộng đồng	4
• Tin Thế Giới (P.Tiến Liễu)	14
• Tin Hoa Kỳ (P.Tiến Liễu)	21
• Tin Việt Nam (P.Tiến Liễu)	27
• Tin Chicago (Châu Văn)	34
• Ngày Lễ Độc Lập Hoa Kỳ	38
• Chân dung trên tờ tiền \$100 (Trần Văn Giang)	40
• Đôi điều về Christopher Columbus	43
• Một bản tin về bà Chủ tịch Hạ Viện Hoa Kỳ	45
• Chuyện bây giờ mới kể (Francis Khuc)	47
• Trang Tạp Ghi của Huy Phương	51
• Chết không nhắm mắt (Tưởng Năng Tiến)	53
• Trung Cộng và Đài Loan (Trọng Đạt)	56
• Trang báo của Hội Cao Niên Chicago	60
• Tôi ghét tôi (Bùi Bảo Trúc)	62
• Một vấn đề cần giải quyết (Pt. Mạnh San)	64
• Trang y tế bảo vệ sức khỏe (Bs. Ng. Ý Đức)	68
• Bạn về Xứ Bạn (Truyện Phạm Thành Châu)	70
• Người Tù, Chiếc Lon Gô, và...(Đỗ Văn Phúc)	72
• Người Khách Đi Xe (Truyện Thảo Lang)	76
• Để trở thành công dân Hoa Kỳ	82
• Trang báo Cảm Tạ / PhânƯu	83
• VAI Newsletter	84
• Hỗ trợ Quảng cáo	90

**Chào Mừng
Lễ Độc Lập Hoa Kỳ**

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm

Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp

Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM®

XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago

5110 North Broadway Street
Chicago, IL 60640
CHLOE HUYEN NGUYEN
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: chloe.nguyen@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Dupage

640 E St. Charles Street, Suite 200
Carol Stream, IL 60188
NHAN NGUYEN
Điện thoại: (779) 601-4368
Email: nhan.nguyen@hnvi.org

**FREE
ENGLISH
and
CITIZENSHIP
CLASSES
FOR ADULTS**

**CLASSES ARE REMOTE
UNTIL FURTHER NOTICE**

Các lớp học trực tuyến
đến khi có thông báo mới.

**ĐANG TIẾP NHẬN
THIỆN NGUYỆN VIÊN
VÀ TUYỂN SINH**

**Seeking Students
and Volunteers**

**DẠY HỌC
TIẾNG ANH
VÀ
LUYỆN THI
NHẬP TỊCH
DÀNH CHO
NGƯỜI LỚN**

**MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT,
XIN LIÊN LẠC:**

(773)728-3700

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

**OPEN
TO ALL**

Monday through Friday

9:00am - 5:00pm

VIETNAMESE ASSN. OF IL

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal representative and assistance for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Education
- Consumer rights
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

THUY MERSEREAU - 773.728.3700 x 109

thuy.mersereau@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Từ Thứ Hai đến Thứ Sáu

9:00am - 5:00pm

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc **CHI PHÍ THẤP**, bao gồm:

- Định cư
- Luật Gia đình
- Nhà cửa
- Việc làm
- Giáo dục
- Quyền của người tiêu dùng
- Hồ sơ tội phạm

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

THUY MERSEREAU - 773.728.3700 x 109

thuy.mersereau@hnvi.org

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ
Phục Vụ Tại Văn Phòng
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

- NHẬP TỊCH (Naturalization)
- ĐỔI THẺ XANH (Green Card Renewal)
- THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (Remove Condition)
  - XIN CẤP HỒ SƠ TÁI NHẬP CẢNH (Re-Entry Permit)
  - ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (Adjustment Status)
    - BẢO LÃNH THÂN NHÂN (Alien Petition)
    - DACA Renewal
  - DỊCH THUẬT (Translation Services)

QUÝ ĐỒNG HƯƠNG CÓ NHU CẦU,
XIN VUI LÒNG GỌI LẤY HẸN:
Miss JESSICA ARELLANO
Email: j.arellano@hnvi.org

773.728.3700 x 107

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng tại Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là
THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

**Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu
để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!**

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

Tôi Là Thường Trú Nhân

*Tôi nộp đơn để trở
thành công dân
Hoa Kỳ bằng cách nào?*

U.S. Citizenship
and Immigration
Services

Tư cách công dân Hoa Kỳ cung cấp nhiều quyền lợi, nhưng cũng có nhiều trách nhiệm. Do đó, quyết định trở thành công dân Hoa Kỳ thông qua quy trình nhập tịch là quyết định quan trọng. Trong hầu hết các trường hợp, một người muốn nhập tịch trước tiên phải là thường trú nhân. Khi trở thành công dân Hoa Kỳ, quý vị có được nhiều quyền lợi mà thường trú nhân hoặc những người khác không có, bao gồm quyền bầu cử. Để đủ điều kiện nhập tịch, trước tiên quý vị phải đáp ứng các yêu cầu nhất định theo quy định của luật pháp Hoa Kỳ.

Các yêu cầu cơ bản để làm đơn xin nhập tịch là gì?

Quy trình làm đơn xin tư cách công dân Hoa Kỳ được gọi là **nhập tịch**. Để hội đủ tiêu chuẩn nhập quốc tịch, trước tiên quý vị phải đáp ứng được các yêu cầu nhất định do luật nhập cư của Hoa Kỳ quy định.

Nói chung, để đủ điều kiện nhập tịch, quý vị phải:

- Được 18 tuổi trở lên; và
- Là một thường trú nhân trong một khoảng thời gian nhất định (thường là 5 năm hoặc 3 năm, tùy vào việc quý vị nhận được tư cách bằng cách nào); và
- Là người có nhân cách tốt; và
- Có kiến thức cơ bản về chính phủ Hoa Kỳ (yêu cầu này cũng có thể được miễn vì thiếu năng vĩnh viễn về thể chất hoặc tâm thần); và
- Có thời gian cư trú liên tục và hiện diện trên thực tế tại Hoa Kỳ; và
- Có thể đọc, viết và nói tiếng Anh cơ bản. Có các trường hợp ngoại lệ đối với quy định này đối với người mà tại thời điểm nộp đơn:
  - Được 55 tuổi và đã là thường trú nhân trong ít nhất 15 năm; hoặc
  - Được 50 tuổi và đã là thường trú nhân trong ít nhất 20 năm; hoặc
  - Bị thiếu năng vĩnh viễn về thể chất hoặc tâm thần khiến cho người đó không thể đáp ứng các yêu cầu này.

Tôi có thể làm đơn xin nhập tịch vào lúc nào?

Quý vị có thể nộp đơn xin nhập quốc tịch nếu quý vị ở độ tuổi ít nhất là 18 và đã là thường trú nhân của Hoa Kỳ:

- Trong ít nhất 5 năm; hoặc
- Trong ít nhất 3 năm trong thời gian đó quý vị, và vẫn, kết hôn với và có quan hệ hôn nhân với người phổi ngẫu của mình là công dân Hoa Kỳ; hoặc
- Phục vụ vinh dự trong quân đội Hoa Kỳ.

Người phổi ngẫu nhất định của công dân Hoa Kỳ và/hoặc phục vụ quân đội có thể làm đơn xin nhập tịch sớm hơn thời gian cho biết bên trên.

Tôi có thể làm đơn xin nhập tịch bằng cách nào?

Để làm đơn xin nhập tịch, hãy nộp **Mẫu Đơn N-400**, Đơn Xin Nhập Tịch.

Để biết thêm thông tin về quy trình nhập tịch, vui lòng xem tài liệu hướng dẫn của chúng tôi, **M-476**, Hướng Dẫn Nhập Tịch.

Nếu quý vị đang phục vụ quân đội và muốn trở thành công dân Hoa Kỳ, vui lòng xem tập tài liệu của chúng tôi, **M-599**, Thông Tin Nhập Tịch dành cho Quân Nhân.

Tôi có phải ở tại Hoa Kỳ khi nộp mẫu đơn N-400 không?

Đương đơn không nhất thiết phải có mặt tại Hoa Kỳ khi nộp mẫu đơn N-400. Vui lòng tham khảo **M-476** để biết thêm thông tin về cách nộp đơn từ nước ngoài.

USCIS có các tài liệu và thông tin giáo dục để giúp quý vị chuẩn bị làm bài thi về tư cách công dân (các phần tiếng Anh và Giáo Dục Công Dân). Hãy truy cập vào Trung Tâm Quốc Tịch và Nguồn Thông Tin tại www.USCIS.gov/citizenship, để tìm hiểu thông tin về cách tìm các lớp học Tiếng Anh và lớp chuẩn bị nhập quốc tịch trong khu vực của quý vị, hãy tìm hiểu về các buổi hội thảo thông tin nhập tịch miễn phí do USCIS cung cấp trong khu vực của quý vị và tải xuống các tài liệu học tập với các phần Tiếng Anh và Quyền Công Dân trong bài thi nhập quốc tịch.

VIET SOCIAL JUSTICE CLASSES

Các Lớp Thảo Luận về CÔNG BẰNG XÃ HỘI

Quý vị từng quan tâm đến CÔNG BẰNG XÃ HỘI?

Quý vị muốn thảo luận với gia đình và thân hữu về vấn đề này?

**XIN MỜI THAM DỰ CÁC LỚP DÀNH CHO GIỚI TRẺ
ĐỂ TÌM HIỂU VÀ THẢO LUẬN VỀ BẢN SẮC VÀ LỊCH SỬ DÂN TỘC
CÙNG CÁC VẤN ĐỀ CÔNG BẰNG XÃ HỘI
BẰNG TIẾNG VIỆT**

Hãy quét mã QR
để ghi danh

Scan QR code to sign up!

Xin liên lạc để biết thêm chi tiết:

LINH LÊ (309) 388-2108 ext. 127

Email: linh.le@hnvi.org

MUTUAL AID EVENT

TƯƠNG TRỢ LÃN NHAU TRÊN ARGYLE

CUNG CẤP THỰC PHẨM VÀ ĐỒ DÙNG VỆ SINH MIỄN PHÍ
CỨ MỖI HAI TUẦN MỘT LẦN VÀO NGÀY THỨ BA LÚC 1 GIỜ CHIỀU

LƯU Ý: CHÚNG TÔI ĐÃ DỜI ĐỊA ĐIỂM ĐẾN TRỤ SỞ HỘI
NGƯỜI VIỆT TẠI: 5110 N Broadway St
Chicago IL 60640

Do thời tiết lạnh, chương trình Tương Trợ Lẫn Nhau sẽ được thực hiện ở bên trong trụ sở Hội Người Việt. Giới hạn 10 người cùng hiện diện một lúc. Dành ưu tiên cho người lớn tuổi và khuyết tật.

Xin vui lòng mang khẩu trang và giữ khoảng cách với người chung quanh.

hnvi.org

(773) 728-3700

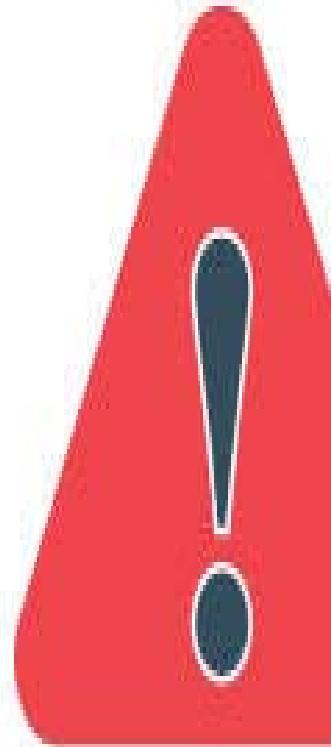
b.batts@hnvi.org

Avoid Scams

THE WRONG HELP CAN HURT

BEWARE OF IMMIGRATION SCAMS

We don't want you to become a victim of an immigration scam. If you need legal advice on immigration matters, make sure the person helping you is authorized to give legal advice. **Only an attorney or an accredited representative working for a Board of Immigration Appeals (BIA) - recognized organization can give you legal advice.**

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)			
1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300

Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• HƯNG LÊ • CHÂU VĂN • VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

THỔ NHĨ KỲ BẮT ĐƯỢC THỦ LÃNH ISIS MỚI

ISISTANBUL - Các viên chức Thổ Nhĩ Kỳ cho biết nước này đã bắt được thủ lĩnh mới của tổ chức Nhà Nước Hồi Giáo ISIS, trong một cuộc bối ráp tại Istanbul. Người này được cho là đã lãnh đạo ISIS kể từ sau khi người tiền nhiệm Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurayshi thiệt mạng trong một hành quân của Hoa Kỳ tại Syria trước đó.

Hãng truyền thông Thổ Nhĩ Kỳ OdaTV nói người này tên Abu al-Hassan al-Qurayshi, nhưng không tiết lộ thêm về thông tin này. Một số báo cáo trước đó cũng từng cho biết đây là tên của nhà lãnh đạo mới của ISIS.

Theo các viên chức địa phương, Tổng Thống Recep Tayyip Erdogan đã được báo tin về vụ bắt giữ, được thực hiện bởi lực lượng cảnh sát chống khủng bố và cơ quan tình báo Thổ Nhĩ Kỳ. Cảnh sát Thổ Nhĩ Kỳ đã dành nhiều thời gian theo dõi ngôi nhà nơi mục tiêu ẩn náu, các nguồn tin cho biết và khẳng định cảnh sát không phải nổ súng trong vụ bối ráp. Nhớ lại trước đó, hồi đầu tháng 2, lực lượng đặc nhiệm Hoa Kỳ đã tấn công nơi ở của thủ lĩnh ISIS Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurayshi tại Idlib, Syria và tiêu diệt trùm khủng bố này - người đã lãnh đạo ISIS sau cái chết của thủ lĩnh Abu Bakr al-Baghdadi năm 2019.

EU PHONG TỎA HƠN \$24 TỶ CỦA NGÂN HÀNG NGA

BRUSSELS - Trong tuần này, các viên chức của Liên Minh Âu Châu (EU) thông báo Liên Minh đã phong tỏa hơn \$24 tỷ Mỹ kim tài sản của Ngân Hàng Trung Ương Nga kể từ khi Moscow mở cuộc chiến tại Ukraine.

Trước đó, Nga nói rằng các lệnh trừng phạt của Tây Phương đã dẫn đến việc phong tỏa khoảng \$300 tỷ Mỹ kim tài sản của Ngân Hàng Trung Ương trên toàn cầu.

Giám đốc tư pháp Liên Âu Didier Reynders mới đây vừa cho biết, EU chỉ phong tỏa khoảng 23 tỷ euro (\$24.5 tỷ Mỹ kim) tài sản của Ngân Hàng Trung Ương Nga, tức chỉ chiếm gần 1/10 con số nêu trên. Đây là lần đầu tiên EU công bố dữ liệu này, sau khi thu thập thông tin từ chính phủ các nước thành viên. Con số của EU thấp hơn nhiều so với Hoa Kỳ, nước được cho là đã đóng giữ \$100 tỷ Mỹ kim của Ngân Hàng Trung Ương Nga.

Ngoài ra, các nước EU cũng đã đóng khoảng hơn \$10 tỷ Mỹ kim tài sản vật chất, như du thuyền và biệt thự, liên quan các nhà tài phiệt và viên chức có quan hệ với điện Kremlin, ông Reynders cho biết. Ông không giải thích lý do EU, nền kinh tế lớn thứ ba thế giới, phong tỏa quá ít tài sản từ Ngân Hàng Trung Ương Nga. Ông cũng từ chối cho biết liệu tất cả các chính phủ EU đã báo cáo việc đóng băng tài sản hay chưa.

Nhiều quốc gia thành viên EU có truyền thống thận trọng trong việc thi hành đầy đủ các lệnh trừng phạt của khối. Một số nước cũng đã từ chối công khai liệu có đóng băng tài sản của Nga hay không.

Sau khi Nga xâm chiếm Ukraine, Hoa Kỳ và đồng minh đã ban hành nhiều lệnh trừng phạt Nga. Hằng truyền thông RT cho biết Nga đang bị khoảng 10,000 hạn chế, khiến nước này trở thành quốc gia bị trừng phạt nhiều nhất trên thế giới.

NAM HÀN TỐ BẮC HÀN THỦ NGỎ NỔ HẠT NHÂN

SEOUL – Một viên chức Nam Hàn cho biết Bắc Hàn đã kiểm tra thiết bị kích nổ để chuẩn bị cho đợt thử hạt nhân thứ 7 trong lịch sử nước này.

“Chúng tôi phát hiện hoạt động kiểm tra vận hành thiết bị kích nổ, nhằm chuẩn bị cho vụ thử

hạt nhân thứ 7 của Bắc Hàn. Khả năng vụ thử hạt nhân diễn ra trong 1 đến 2 ngày tới là khá thấp, nhưng nó có thể được thực hiện sau thời điểm này,” phó giám đốc Văn Phòng An Ninh Quốc Gia Nam Hàn Kim Tae-hyo cho biết mới đây.

Theo viên chức Nam Hàn, việc kiểm tra ngòi nổ được thực hiện ở khu vực cách xa cơ sở hạt nhân Punggye-ri, nơi Bình Nhưỡng thử hạt nhân trong quá khứ. Ngòi nổ là thiết bị sử dụng thuốc nổ mạnh, dùng để kích hoạt phản ứng phân hạch trong các loại bom hạt nhân.

Thông báo được đưa ra sau khi Bắc Hàn phóng liên tiếp 3 hỏa tiễn đạn đạo, trong đó có một hỏa tiễn nghi là hỏa tiễn đạn đạo xuyên lục địa (ICBM), chỉ vài giờ sau khi Tổng Thống Joe Biden kết thúc chuyến thăm Nam Hàn và Nhật Bản.

Cơ quan Tình Báo Quốc Gia Nam Hàn (NIS) tuần trước cho biết tiến trình chuẩn bị cho vụ thử hạt nhân đã xong và Bắc Hàn đang chờ thời điểm thích hợp.

CON GÁI DUTERTE ĐẮC CỬ PHÓ TỔNG THỐNG PHI LUẬT TÂN

MANILA - Bà Sara Duterte-Carpio, con gái cựu Tổng Tống Phi Luật Tân Rodrigo Duterte đã được Quốc Hội nước này xác nhận là Phó tổng thống đắc cử sau khi kết quả bầu cử được kiểm tra. Theo Quốc Hội Phi Luật Tân, bà Duterte-Carpio, 43 tuổi (ảnh trên), nhận được 32.2 triệu phiếu bầu, trong khi ứng cử viên thứ hai, Nghị Sĩ Francis Pangilinan, nhận được 9.3 triệu phiếu.

Trong cùng ngày, Quốc Hội Phi Luật Tân cũng xác nhận chiến thắng của ông Ferdinand Marcos Jr. trong cuộc bầu cử vừa qua. Đối với vị trí tổng thống, ông Marcos Jr., 64 tuổi, nhận được hơn 31.6

triệu phiếu, nhiều hơn gấp đôi số phiếu của ứng cử viên đứng thứ hai, Phó Tổng Thống sắp rời nhiệm sở bà Leni Robredo.

Tổng thống và Phó tổng thống đắc cử đã chính thức nhậm chức từ ngày 30 tháng 6, theo Hiến Pháp Phi Luật Tân. Kết quả này được Quốc Hội công bố sau hai ngày kiểm phiếu. Kết quả không chính thức từ trước đã cho thấy ông Marcos và bà Duterte-Carpio chiến thắng áp đảo trong cuộc bầu cử có khoảng 53 triệu cử tri đi bỏ phiếu.

“Đây là cuộc kiểm phiếu nhanh nhất trong lịch sử bầu cử của đất nước,” lãnh đạo phe đa số Thượng Viện Phi Luật Tân, ông Juan Miguel Zubiri, nhận xét.

“Chúng tôi không đánh đổi sự chính xác và minh bạch.” Trước đó, ông Marcos Jr. và bà Duterte-Carpio đã cùng ra tranh cử với lời hứa hàn gắn Phi Luật Tân, tạo thêm việc làm và kềm chế giá cả gia tăng, trong bối cảnh nước này đang tìm đường thoát khỏi đại dịch Covid-19.

Chiến thắng của ông Marcos Jr. cũng đánh dấu sự trở lại đáng kinh ngạc của gia tộc nhà độc tài Marcos trên chính trường Phi Luật Tân, sau gần bốn thập niên bị lật đổ kể từ năm 1986.

Ông Marcos Jr. là ứng cử viên tổng thống đầu tiên giành được chiến thắng với số phiếu bầu cách biệt lớn như vậy kể từ khi cha ông bị người dân lật đổ.

TRUNG CỘNG TẬP TRẬN GẦN ĐÀI LOAN ĐỂ “CẢNH CÁO HOA KỲ”

Vào ngày cuối tháng qua, nhà cầm quyền Bắc Kinh thông báo tập trận gần đảo Đài Loan, cho biết đây là tín hiệu cảnh cáo gửi đến Hoa Thịnh Đốn và Đài Bắc.

“Bộ Tư Lệnh Miền Đông Quân Đội Trung Quốc đã tổ chức đợt diễn tập trên vùng trời, vùng biển

quanh đảo Đài Loan. Đây là lời cảnh cáo nghiêm khắc cho những hoạt động thông đồng giữa Hoa Kỳ và Đài Loan gần đây,” phát ngôn viên Bộ Tư Lệnh Miền Đông Shi Yi cho biết.

Ông này không nêu chi tiết về nội dung tập trận, nhưng cáo buộc Hoa Kỳ “nói một dằng làm một néo” trong vấn đề Đài Loan, và thường xuyên “khuyến khích các lực lượng đòi độc lập” tại hòn đảo. Đại tá Shi nói Trung Cộng “đủ sức đánh bại mọi sự can thiệp từ bên ngoài và các âm mưu của phe ly khai Đài Loan.”

Trước đó, Tổng Thống Joe Biden nói Hoa Kỳ sẽ can thiệp quân sự nếu Trung Cộng tấn công Đài Loan, cho rằng Bắc Kinh không có quyền giành hòn đảo bằng vũ lực.

Tổng thống Hoa Kỳ cũng khuyến cáo rằng Trung Cộng đang mạo hiểm khi đưa nhiều máy bay đến gần không phận Đài Loan, cũng như tổ chức các cuộc diễn tập Hải Quân trong khu vực. Tuy nhiên, vào một ngày sau, ông Biden khẳng định chính sách “mơ hồ chiến lược” với Đài Loan vẫn được duy trì, trong đó Hoa Thịnh Đốn giúp xây dựng năng lực tự vệ cho đảo Đài Loan, nhưng không hứa hẹn bảo vệ hòn đảo bằng biện pháp quân sự.

UKRAINE PHÁT ĐỘNG CHIẾN DỊCH PHẢN CÔNG Ở MIỀN NAM

KIEV, Ukraine (NV) - Một chiến đấu cơ MiG-29 của Không Quân Ukraine bắn hạ một chiếc Su-35, một trong những chiến đấu cơ tối tân của Không Quân Nga, khi Su-35 đang đuổi theo các chiến đấu cơ của Ukraine tại khu vực Kherson do Nga chiếm đóng, theo Forbes trích dẫn tin từ Bộ Quốc Phòng Ukraine hôm Thứ Sáu, 27 Tháng Năm.

Các đơn vị bộ binh của Ukraine, được yểm trợ bằng đại bác M-777 155 mm do Mỹ sản xuất, đang vượt qua sông Inhulets River quanh thị trấn Davydiv Brid, cách Kherson 50 dặm về phía Tây Bắc. Phía Nga phải lùi lại một vài dặm về phía Tây Nam. Bộ tổng tham mưu Ukraine mô tả những thị trấn này có hệ thống phòng thủ “bất lợi.”

Thành phố Kherson của Ukraine. Cuộc tấn công này của Ukraine có thể là do Lữ Đoàn Thiết Kỵ Số 5 dẫn đầu. Lữ đoàn này có khoảng 100 xe tăng T-72, từng bảo vệ cảng biển Odesa trong vòng ba tháng, để đề phòng Nga mở cuộc đổ bộ.

Tuy nhiên hiện tại Hạm Đội Hắc Hải của Nga

đang bị thiệt hại nặng, do đó Odesa không còn trong tình trạng nguy hiểm nữa. Các phân tích gia quân sự từng theo dõi rất kỹ Lữ Đoàn Thiết Kỵ Số 5 đã dự đoán đơn vị này được điều động về phía Đông để tham gia cuộc chiến tại Kherson. Và thời điểm đó cuối cùng cũng đến.

Đối với người Ukraine, đây là một cuộc chiến khó khăn, và việc vượt qua sông Inhulets River là bước đầu tiên mà họ phải thực hiện. Dù khó khăn, nhưng kết quả đem về sẽ rất xứng đáng. Ở Kherson, Tổng Thống Nga Vladimir Putin đang tổ chức một cuộc “trưng cầu dân ý” để hợp thức hóa việc tuyên bố Kherson và những vùng phụ cận chính thức trở thành một bộ phận của Nga.

Đáp lại, Tổng Thống Ukraine là Volodymyr Zelensky cũng đang tiến hành cuộc phản công nhằm giải phóng thành phố Kherson và 290,000 cư dân, đồng thời giảm bớt áp lực lên các thành phố Mykolaiv và Odesa ở phía Nam.

Thời điểm phản công của Ukraine cũng rất đáng chú ý. Sau khi không đạt được mục đích tại Kiev và Kharkiv, Điện Kremlin trong những tuần gần đây đang tập trung những đơn vị tác chiến tốt nhất trong số 110 tiểu đoàn còn lại của họ ở Ukraine vào khu vực phía Đông.

NGÀ CHIẾM PHẦN LỚN ĐÔNG UKRAINE, TIẾN VÀO NGOẠI Ô SEVERODONETSK

KIEV, Ukraine (NV) - Trong khi quân đội Nga ngày càng mở rộng phạm vi chiếm giữ ở phía Đông Ukraine và nỗ lực bao vây Severodonetsk, Ukraine bác bỏ các nguồn tin nói rằng thành phố này bị cô lập và khẳng định giao tranh vẫn còn tiếp diễn, theo AP hôm Thứ Sáu, 27 Tháng Năm.

Ông Serhiy Hayday, đứng đầu cơ quan quản trị quân sự vùng Luhansk, cho biết trong một cuộc phỏng vấn: “Thành phố không bị cắt điện và bao vây. Giao tranh vẫn tiếp diễn. Quân đội Nga chỉ mới tiến vào vùng ngoại ô thành phố.”

Hôm 27 Tháng Năm, Bộ Quốc Phòng Ukraine, cập nhật hoạt động xâm lược của Moscow tại khu vực Donetsk. Theo đó, “lực lượng Nga đang liên tục tiến hành các cuộc tấn công.”

Tuyên bố này tiết lộ “ở hướng Sievierodonetsk, với sự hỗ trợ của pháo binh, quân xâm lăng Nga đã tấn công vào các khu vực cư dân Shchedryshcheve, Borivske và Toshkivka, đồng thời tiếp tục các hành động chiến tranh.”

Trên trang Twitter, Bộ Quốc Phòng cho hay Ukraine đã bắn rơi một chiến đấu cơ Su-35 của Nga ở Kherson. “Một chiến đấu cơ Su-35 của địch đã bị máy bay MiG-29 của Không Quân Ukraine bắn hạ tại khu vực Kherson,” nguồn tin này cho biết.

Hôm 26 Tháng Năm, Ngũ Giác Đài đánh giá Nga có thể đã chiếm đóng miền Đông Bắc của Severodonetsk. Cả giới chức Nga và Ukraine một ngày sau đó đều xác nhận Nga chiếm được thành phố Lyman, miền Đông Ukraine.

Theo thống đốc Luhansk, mức độ tấn công dữ dội của Nga có thể buộc các lực lượng Ukraine phải di tản chiến thuật để tránh bị bao vây. “Để không bị bao vây, chúng tôi có lẽ sẽ phải rút lui,” ông Serhiy Haidai viết trong bản post trên Telegram. (V.Giang) [qd]

UKRAINE NÓI CHIẾN SỰ MIỀN ĐÔNG ĐANG Ở “CAO ĐIỂM”

KYIV - Chính quyền Ukraine nói giao tranh ở khu vực Donbass, miền đông nước này, đang ở mức khốc liệt nhất khi lực lượng Nga tiến sâu hơn.

“Giao tranh đã đến cường độ cao điểm. Lực lượng đối phương đang tấn công đồng thời vào các vị trí của quân đội chúng tôi ở nhiều hướng. Chúng tôi sẽ chứng kiến giai đoạn chiến đấu cực kỳ khó khăn ở phía trước,” Thủ Trưởng Quốc Phòng Ganna Malyar nói trong cuộc họp báo ở Kyiv mới đây.

Quân Nga được cho là đã lên kế hoạch tiến sâu hơn vào khu vực Donbass một cách chậm rãi nhưng chắc chắn, từ khi rút khỏi các khu vực miền trung và miền bắc Ukraine để củng cố các nỗ lực quân sự ở miền đông. Họ đang áp sát một số trung tâm đô thị quan trọng, đặc biệt là Severodonetsk và Lyschansk.

“Tình hình vẫn khó khăn và có dấu hiệu trầm trọng hơn,” Malyar nói. “Chúng tôi hiểu rằng đây là một cuộc chiến và, thật không may, tổn thất về phía chúng tôi là không thể tránh khỏi.” Thống Đốc tỉnh Lugansk Sergiy Gaiday nói những cuộc oanh tạc “nặng nề” của quân Nga vào Lyschansk đã gây thiệt hại lớn cho cơ sở hạ tầng dân sự, bao gồm một trung tâm viện trợ nhân đạo. Theo Gaiday, ba người đã chết trong các cuộc tấn công gần đây. Sau ba tháng chiến sự, quân đội Nga đã kiểm soát hoàn toàn thành phố Mariupol và đang dốc toàn

lực tấn công nhiều mục tiêu, nhằm bao vây lực lượng Ukraine ở Donbass.

BIDEN TUYÊN BỐ CẤP CHO UKRAINE HỆ THỐNG HỎA TIỄN TỐI TÂN

WASHINGTON, DC (NV) - Tổng Thống Joe Biden tuyên bố sẽ cấp cho Ukraine hệ thống hỏa tiễn và các loại vũ khí tối tân khác giúp tấn công mục tiêu chính xác hơn trong cuộc chiến với Nga.

Ông Biden loan báo đợi viện trợ quân sự mới này giữa lúc Nga xâm lăng Ukraine sắp được 100 ngày.

“Tôi quyết định rằng chúng ta sẽ cấp cho Ukraine hệ thống hỏa tiễn và đạn dược tối tân để họ có thể tấn công chính xác hơn mục tiêu quan trọng trên chiến trường ở Ukraine,” Tổng Thống Biden viết trong bài báo đăng trên The New York Times tối Thứ Ba, 31 Tháng Năm.

Đợt viện trợ vũ khí này bao gồm hỏa tiễn có tầm bắn đến 50 dặm, một giới chức quốc phòng Mỹ cho phóng viên hay, yêu cầu giấu tên. Mấy tuần qua, nhiều nhà lãnh đạo thế giới, như ông Boris Johnson - thủ tướng Anh - công khai kêu gọi Mỹ cấp cho Ukraine loại hỏa tiễn này.

Tổng Thống Biden công bố quyết định nêu trên sau khi Nga bắt đầu xâm lăng Ukraine cách đây hơn ba tháng và đang chuyển sang đánh chiếm từng thành phố một chử không còn cố giành quyền kiểm soát toàn bộ Ukraine. Do thay đổi chiến lược như vậy, Nga ngày càng sử dụng chiến thuật nã pháo từ xa vào thành phố Ukraine.

Điều mà giới chức Mỹ và Âu Châu lo ngại về việc cấp cho Ukraine hỏa tiễn tầm xa hơn là lõi nước này dùng số vũ khí đó tấn công mục tiêu

trên lãnh thổ Nga. Nếu tình huống đó xảy ra, chiến tranh có thể lan rộng và lôi kéo các quốc gia NATO vào cuộc, trong khi những nước này thời gian qua chỉ muốn giúp Ukraine tự vệ chứ không muốn trực tiếp tham chiến.

Giới chức quốc phòng Mỹ nêu trên cho hay chính phủ Ukraine cam kết sẽ không dùng hệ thống hỏa tiễn đó tấn công lãnh thổ Nga. (Th.Long) [qd]

82 PHÁT ĐẠI BẮC MỪNG ĐẠI LỄ BẠCH KIM (PLATINUM JUBILEE) CỦA NỮ HOÀNG ELIZABETH II

Hôm 2/6, Anh đã tổ chức diễnh hành mừng Đại lễ Bạch kim của Nữ hoàng Elizabeth II, vị quân vương đầu tiên trị vì Vương quốc Anh trong 70 năm.

Nữ hoàng Elizabeth đứng trên ban công phía trước Điện Buckingham để chào đón các quân nhân vừa hoàn tất lễ rước quân kỳ. Đứng cạnh Nữ hoàng là Hoàng tử Edward, Công tước xứ Kent.

Đây là Đại lễ Bạch kim đầu tiên và duy nhất của Anh, cũng có thể là lễ kỷ niệm lớn cuối cùng trong triều đại của Nữ hoàng Elizabeth. Quân đội Anh điều động 1.400 binh sĩ, 200 chiến mã cho lễ diễnh hành trước Điện Buckingham hôm 2/6 nhân kỷ niệm 70 năm Nữ hoàng Anh trị vì.

Lễ diễnh hành bắt đầu khi Nữ hoàng Elizabeth rời Điện Buckingham dưới sự hộ tống của đội Ky binh Hoàng gia. Khi còn trẻ, bà thường cưỡi ngựa và mặc quân phục của trung đoàn quân kỳ trong buổi lễ. Tuy nhiên, Nữ hoàng Anh bắt đầu đến bằng xe ngựa kéo kể từ năm 1987 và năm nay bà dùng ôtô để di chuyển.

Nữ hoàng sẽ có mặt tại Cung điện Cận vệ Ky binh để tiếp nhận nghi thức chào kính của binh sĩ diễnh hành, sau đó duyệt đoàn quân nhân danh dự mặc trang phục đỏ và đội mũ da gấu.

Buổi lễ có sự tham gia của Thái tử Charles, 73 tuổi, em gái ông là Công chúa Anne, 71 tuổi và vợ chồng Hoàng tử William-Kate. Điện Buckingham cũng xác nhận vợ chồng Harry- Meghan cũng có mặt tại buổi lễ tuy nhiên, Hoàng tử Andrew, 62 tuổi, nhiều khả năng không tham gia.

Nữ hoàng Elizabeth II, 96 tuổi, xuất hiện trên ban công Điện Buckingham, duyệt đội hình đội cận vệ và vẫy chào đoàn diễm hành, khởi đầu Đại lễ Bạch kim kỷ niệm 70 năm trị vì. Đây là lần hiếm hoi Nữ hoàng Anh xuất hiện trước công chúng thời gian qua, sau khi bác sĩ yêu cầu bà cắt giảm phần lớn hoạt động hoàng gia vì một số vấn đề về sức khỏe.

6 NƯỚC ASEAN TẬP TRẬN CÙNG MỸ, VIỆT NAM THÌ KHÔNG DÀM

Sáu nước ASEAN đã tham gia tập trận RIMPAC 2022 với Mỹ bao gồm Philippines, Malaysia, Brunei, Indonesia, Thái Lan và Singapore. Và không ngoài dự đoán, CSVN chẳng dám can dự vào đợt tập trận này của Mỹ vì Bắc Kinh tất nhiên không cho phép.

RIMPAC 2022 là sự kiện hoạt động diễn tập hải quân lớn nhất thế giới, sẽ diễn ra tại Mỹ với sự góp mặt của các đơn vị từ 26 quốc gia, trong đó có Bộ Tư và sáu nước ASEAN, gồm 38 tàu lớn, 4 tàu ngầm, 170 máy bay và 25.000 nhân sự sẽ tham gia đợt diễn tập tại Honolulu và San Diego trong các ngày 29/6-4/8.

“Trong RIMPAC, mạng lưới các đối tác có độ hiệu quả và thích ứng cao sẽ huấn luyện và hoạt động cùng nhau để tăng cường lực lượng tổng thể, thúc đẩy một Ấn Độ Dương -Thái Bình Dương tự do, rộng mở”, CNN dẫn tuyên bố hôm 1/6 của Hạm đội số 3, Hải quân Mỹ.

Nội dung sự kiện tập trung vào “hoạt động đổ bộ, luyện tập bắn pháo, tên lửa, diễn tập chống ngầm và phòng không, chống cướp biển, rà phá - tiêu hủy thủy lôi, và trực vớt”, tin từ Hải quân Mỹ cho biết.

“RIMPAC 2022 góp phần củng cố sự tương thích hoạt động, sức bền và độ linh hoạt cần thiết để ngăn chặn và đánh bại hành động gây hấn của các nước lớn ở mọi phương diện và mọi mức độ xung đột”, và RIMPAC 2022 cũng có sự tham gia của Canada, Chile, Colombia, Đan Mạch, Ecuador, Pháp, Đức, Israel, Mexico, Hà Lan, New

Zealand, Peru, Hàn Quốc, Sri Lanka, Tonga và Vương quốc Anh.

Carl Schuster, một cựu giám đốc của Trung tâm Tình báo Liên hợp, thuộc Bộ Tư lệnh Thái Bình Dương của Mỹ, cho biết ngoài ý nghĩa quân sự, danh sách tham gia RIMPAC còn thể hiện tầm ảnh hưởng của Washington trên thế giới.

Ông Schuster lưu ý tới sự tham gia của Tonga, một đảo quốc Thái Bình Dương, trong bối cảnh Trung Quốc đang cố gắng mở rộng tầm ảnh hưởng với các nước nhỏ tại Nam Thái Bình Dương.

RIMPAC 2022 là sự kiện lần thứ 28 của RIMPAC, vốn được khởi xướng từ năm 1971.

TỔNG THỐNG ĐẮC CỬ PHILIPPINES MẠNH MIỆNG VỀ BẮC KINH

Trước ngày tuyên thệ, tổng thống đắc cử Philippines Ferdinand Marcos Jr nói rằng ông sẽ không cho phép Bắc Kinh chà đạp lên chủ quyền của Philippines. Phát ngôn của ông được hoan nghênh bởi các nhà quan sát, những người chỉ trích cách tiếp cận ít hung hăng hơn của Manila đối với tranh chấp Biển Đông kể từ khi ông Duterte xoay trục sang Trung Quốc.

Tân tổng thống Marcos nói với các phóng viên rằng ông đã thảo luận với Tập Cận Bình, Chủ tịch Trung Quốc, về sự cần thiết phải làm việc về “các điều khoản mâu thuẫn” trong tranh chấp, nhưng một thông cáo của Bắc Kinh về cuộc điện đàm không đề cập đến những chi tiết đó.

Ông Marcos trong tuần này đã đưa ra lập trường của chính quyền sắp tới của ông về Biển Đông sau khi tuyên bố sẽ bảo vệ lợi ích của nước ông tại Biển Đông.

Marcos nói với phóng viên rằng ông sẽ sử dụng phán quyết của Tòa trọng tài Liên Hợp Quốc năm 2016 để khẳng định “quyền lãnh thổ của chúng tôi” chống lại các yêu sách của Bắc Kinh ở Biển Đông. “Chủ quyền của chúng tôi là thiêng liêng và chúng tôi sẽ không nhân nhượng nó dưới bất kỳ hình thức nào. Chúng tôi sẽ không cho phép một milimet vuông nào của chúng tôi bị Bắc Kinh chà đạp. Tôi sẽ theo đuổi vấn đề này thông qua chính sách đối ngoại nhất quán và tiếng nói cứng rắn”, ông nói.

Quan điểm của tân Tổng thống Marcos là một sự khác biệt so với những gì ông đã nói trước các cuộc thăm dò, khi ông cho rằng không có ích gì

khi ủng hộ phán quyết của Tòa trọng tài Liên Hợp Quốc nếu Trung Quốc tiếp tục coi thường phán quyết.

Trong một diễn đàn về an ninh hàng hải hôm 31/5, Giáo sư Nghiên cứu Quốc tế Renato de Castro của Đại học De la Salle, lưu ý rằng Marcos đã đưa ra “một thông báo chính sách đối ngoại rất quan trọng” ngay trước khi ông này tuyên thệ nhậm chức tổng thống vào ngày 30/6.

Mặc dù De Castro thừa nhận những tuyên bố về chính sách đối ngoại của các chính trị gia có thể không phải lúc nào cũng được thực hiện, nhưng ông cho biết những gì Marcos nói là một sự khác biệt rõ rệt so với Duterte, người chưa bao giờ đưa ra bất kỳ chiến lược cụ thể nào ngoài việc nói rằng ông sẽ đề ra một “chính sách đối ngoại độc lập”.

Nhà phân tích Victor “Dindo” Manhit cho biết các cuộc điều tra thăm dò trước bầu cử cho thấy “82% người Philippines tin rằng chính phủ nên mạnh mẽ khẳng định chủ quyền của mình ở Biển Đông và trong số các ứng viên, Marcos được coi “là người tốt nhất để khẳng định các quyền này”.

KHÔNG HỀN NHƯ CS VIỆT NAM, PHILIPPINES DÁM TRIỆU TẬP VIÊN CHỨC TRUNG QUỐC Ở MANILA

Bộ Ngoại giao Philippines tiết lộ hồi cuối tháng 5, họ đã triệu tập các viên chức tại đại sứ quán Trung Quốc ở Manila để phản đối hành vi quấy rối tàu RV Legend đang “thực hiện một nghiên cứu khoa học hàng hải” trên Biển Đông.

Philippines cho biết tàu hải cảnh Trung Quốc đã có hành vi “quấy rối” tàu khảo sát nước này đang hoạt động trên Biển Đông tuy giới chức Philippines không nói rõ tàu hải cảnh Trung Quốc có

hành vi quấy rối tàu khảo sát RV Legend vào thời gian và địa điểm cụ thể nào.

Tổ chức Sáng kiến Minh bạch Hàng hải châu Á (AMTI) tuần trước cho biết tàu RV Legend bị tàu hải cảnh Trung Quốc bám đuôi ở cự ly gần tại khu vực phía Tây Bắc đảo Luzon.

AMTI NÓI thêm rằng trong tháng Năm, các tàu hải cảnh Trung Quốc đã hai lần quấy rối các tàu thương mại và nghiên cứu, cho rằng những hành động này tạo ra “nguy cơ va chạm cao trên biển”.

Bộ Ngoại giao Philippines thông báo đã gửi công hàm ngày 30/5 để phản đối với lệnh cấm đánh bắt cá mà Trung Quốc đơn phương áp đặt trên Biển Đông.

Đại sứ quán Trung Quốc tại Manila chưa bình luận về những thông tin trên.

Lệnh cấm đánh bắt cá phi pháp do Trung Quốc áp đặt từ năm 1999, bao gồm nhiều khu vực ở Biển Đông cũng như các vùng biển khác ngoài khơi Trung Quốc.

Bắc Kinh tuyên bố thực thi lệnh cấm đánh bắt cá mùa hè từ 1/5 đến 16/9, áp dụng tại khu vực Bột Hải, Hoàng Hải, biển Hoa Đông và một phần Biển Đông, trong đó gồm một phần vịnh Bắc Bộ và quần đảo Hoàng Sa thuộc chủ quyền của Việt Nam.

Trước lệnh cấm đánh cá đơn phương cũng như các đợt tập trận liên miên của Bắc Kinh ở Biển Đông, bà Lê Thị Thu Hằng, người phát ngôn Bộ Ngoại giao CSVN, không dám tuyên bố mạnh miệng điều gì mà chỉ dám phản ứng yếu ớt và nói cho qua chuyện rằng đã “giao thiệp” với Trung Quốc. Không rõ bà Hằng “giao thiệp” kiểu gì mà Bắc Kinh ngày càng tiến hành thêm nhiều đợt tập trận ở Biển Đông và duy trì lệnh cấm đánh cá hàng năm làm khổ ngư dân.

GIÁ XĂNG TIẾP TỤC TĂNG BIDEN DỰ ĐỊNH THĂM SAUDI ARABIA TÌM GIẢI PHÁP

WASHINGTON, DC (NV) - Tổng Thống Joe Biden có thể sẽ viếng thăm Saudi Arabia, một chuyến đi có thể khiến ông phải đối mặt với thái tử vương quốc này là Mohammed bin Salman, người ông từng chê bai và xem như kẻ giết người, theo bản tin AP hôm Thứ Tư, 1 Tháng Sáu.

Tòa Bạch Ốc đang cân nhắc chuyến đi này của ông Biden, vốn cũng sẽ gặp mặt các lãnh đạo của

các quốc gia trong Hội Đồng Hợp Tác Vùng Vịnh (Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi Arabia, và Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất) và các nước như Ai Cập, Iraq và Jordan, theo một nguồn tin giấu tên.

Bất kỳ cuộc gặp nào giữa ông Biden và Thái Tử Mohammed bin Salman (ảnh trên), người được coi là nhà lãnh đạo mặc nhiên ở Saudi Arabia, cũng đều mang đến hy vọng giảm giá nhiên liệu đang tăng cao ở Mỹ. Cuộc gặp gỡ như vậy cũng có thể cải thiện quan hệ đối tác giữa Saudi Arabia, nhà xuất cảng dầu mỏ hàng đầu thế giới, và Mỹ, cường quốc kinh tế và quân sự hàng đầu thế giới.

Tuy nhiên nếu đi thăm Saudi Arabia thật, thì ông Biden rất có thể phải nhún nhường. Năm 2019, ông từng lên án gia đình hoàng gia Saudi Arabia về việc giết và phân xác nhà báo Jamal Khashoggi năm 2018 vì người này chỉ trích các hành vi tàn bạo của Thái Tử Mohammed. Hồi năm ngoái, lẽ ra ông Biden có cơ hội gặp mặt Thái Tử Mohammed tại một cuộc họp giữa các nước giàu và các nước đang phát triển ở Rome nhưng vì Thái Tử Mohammed không tham dự.

Đối với ông Biden, nếu ông bắt tay với Thái Tử Mohammed, thì nguy cơ chính trị ông sẽ phải đổi mặt là sự phản đối từ công chúng. Vì trong chiến dịch tranh cử của mình, ông từng tuyên bố rằng các nhà cầm quyền Saudi Arabia sẽ phải trả giá vì giết nhà báo Khashoggi. Nếu bây giờ ông đi ngược lại đường lối này, thì cử tri đảng Dân Chủ có thể bị vỡ mộng. Mặc dù vậy các thành viên đảng Dân Chủ không còn giữ thái độ quá cứng nhắc đối với Thái Tử Saudi Arabia. Trong tình hình giá xăng dầu hiện nay, nếu không có biện pháp bình ổn thì đảng Dân Chủ sẽ không có lợi trong cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ vào Tháng Mười Một •

TIN HOA KỲ

TÌNH BÁO MỸ XEM LẠI ĐÁNH GIÁ SAI LẠC VỀ UKRAINE VÀ AFGHANISTAN

WASHINGTON, DC (NV) - Giới chức tình báo Mỹ đang buộc phải xem xét lại hàng loạt đánh giá sai lạc về cuộc xâm lăng của Nga vào Ukraine, sau những sai lầm của họ khi đánh giá sức chiến đấu của quân đội Afghanistan vào năm ngoái,

Vài tuần trước khi Nga tiến hành cuộc xâm lược vào cuối Tháng Hai, các viên chức tình báo đặt ra câu hỏi: Liệu ông Volodymyr Zelensky, tổng thống Ukraine, sẽ lãnh đạo một cuộc kháng chiến lịch sử hay sẽ bỏ chạy? Cuối cùng, họ đã xem nhẹ Zelensky và Ukraine trong khi đánh giá quá cao Nga và Tổng Thống Vladimir Putin, ngay cả khi họ dự đoán chính xác rằng Điện Kremlin sẽ ra lệnh thực hiện cuộc xâm lược.

Tuy nhiên, trái với ước tính của Mỹ, thủ đô Kiev của Ukraine đã không bị thất thủ ngay chỉ trong vài ngày. Từ đó, các viên chức tình báo Mỹ bắt đầu xem xét cách các cơ quan của họ đánh giá ý chí và khả năng chiến đấu của chính phủ nước ngoài. Chính quyền Joe Biden tuyên bố sẽ cung cấp cho Ukraine một lượng nhỏ hệ thống hỏa tiễn tầm trung kỹ thuật cao, loại vũ khí mà nước này đã mong muốn từ lâu.

Kể từ khi cuộc chiến bắt đầu vào ngày 24 Tháng Hai, Tòa Bạch Ốc đã chấp thuận gởi máy bay không người lái, hệ thống chống xe tăng và phòng không, cùng hàng triệu viên đạn cho Ukraine.

Trong phiên điều trần của Ủy Ban Quốc Phòng Thượng Viện hồi tháng trước, Thượng Nghị Sĩ Angus King (Độc Lập-Maine) nói với các viên chức lãnh đạo ngành tình báo Mỹ rằng “nếu chúng ta có được dự đoán tốt hơn, chúng ta có thể đã làm nhiều hơn để hỗ trợ người Ukraine sớm hơn.” Bất chấp những lợi thế to lớn của mình, Nga đã thất bại trong việc giành vị thế trên không so với Ukraine và thất bại trong các nhiệm vụ cơ bản,

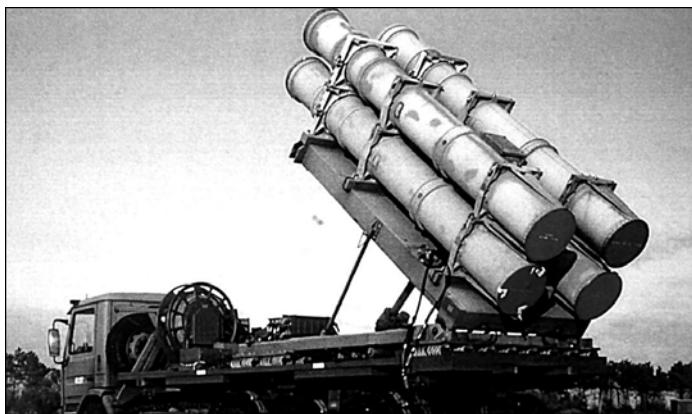
diễn hình là bảo đảm thông tin liên lạc trên chiến trường. Theo ước tính của Mỹ, chính quyền Nga đã mất nhiều ngàn binh sĩ và ít nhất từ 8 đến 10 tướng lãnh. Các lực lượng Nga và Ukraine hiện đang chiến đấu ác liệt ở miền Đông Ukraine, khác xa với dự báo chiến thắng nhanh chóng của Nga mà Mỹ và các quốc gia Tây Phương đưa ra. (V.Giang) [đ.d.]

UKRAINE NHẬN THÊM VÕ KHÍ TỐI TÂN

WASHINGTON, DC (NV) - Nguồn tin từ Ngũ Giác Đài, Tướng Lloyd Austin, bộ trưởng Quốc Phòng Mỹ, thông báo với giới phóng viên rằng gần 50 nhà lãnh đạo quốc phòng trên khắp thế giới vừa gặp nhau vào cuối Tháng Năm, và đồng ý gửi vũ khí tối tân hơn tới Ukraine, bao gồm bệ phóng và hỏa tiễn Harpoon để bảo vệ bờ biển của nước này, theo AP.

Tham Mưu Trưởng Mark Milley cho hay Mỹ đang tiến hành thảo luận về cách điều chỉnh huấn luyện các lực lượng Ukraine, và liệu có nên đưa một số nhỏ lính Mỹ trở lại Ukraine, để làm nhiệm vụ như huấn luyện và bảo vệ tòa đại sứ Mỹ ở Kiev hay không. Mỹ rút số quân số ít ỏi ở Ukraine trước khi Nga mở cuộc xâm lăng, và không có kế hoạch gửi quân tham chiến. Bình luận của Tướng Milley để ngỏ khả năng quân đội có thể quay trở lại để bảo đảm an ninh cho tòa đại sứ hoặc đóng vai trò không chiến đấu khác.

Tòa đại sứ Mỹ tại Kiev vừa mở cửa một phần và đang được tái bố trí nhân lực. Nhiều người đang thắc mắc liệu Mỹ có cử lực lượng Thủy Quân Lục Chiến trở lại để giúp bảo vệ tòa đại sứ, hoặc sẽ xem xét tới các giải pháp khác hay không.

Khi trả lời với các phóng viên tại Ngũ Giác Đài, ông Austin từ chối xác nhận liệu Mỹ có gửi cho Ukraine các dàn pháo rốc két có khả năng di

chuyển nhanh chóng theo yêu cầu của Ukraine hay không. Tuy nhiên, Bộ Trưởng Austin nêu rõ khoảng 20 quốc gia vào cuối Tháng Năm khẳng định sẽ có thêm hỗ trợ an ninh mới cho Ukraine, khi cuộc chiến với Nga vừa tròn ba tháng.

Đặc biệt, Tướng Austin cho hay Đan Mạch đồng ý gửi bệ phóng và hỏa tiễn Harpoon đến Ukraine để giúp nước này bảo vệ bờ biển. (V.Giang)

TÒA BẠCH ỐC ĐÍNH CHÁNH LỜI CAM KẾT BẢO VỆ ĐÀI LOAN BẰNG QUÂN SỰ

TOKYO - Trước khi kết thúc chuyến công du quan trọng tại Đông Á, Tổng Thống Joe Biden đã gây sóng gió trong quan hệ giữa Hoa Thịnh Đốn với Bắc Kinh, khi ông tuyên bố Hoa Kỳ sẵn sàng bảo vệ Đài Loan trong trường hợp đảo quốc này bị tấn công bằng quân sự bởi Trung Cộng, tức là Hoa Kỳ sẽ dùng vũ lực để bảo vệ Đài Loan.

Tuy nhiên, lời tuyên bố ngoài văn bản của ông Biden đã khiến Tòa Bạch Ốc phải mau chóng lên tiếng đính chính, rằng chính sách của Hoa Kỳ đối với Đài Loan và Trung Quốc từ bấy lâu nay vẫn không có gì thay đổi, tức là Hoa Kỳ vẫn duy trì quan điểm “một Trung Quốc, hai quốc gia” như Bắc Kinh vẫn mong muốn. Đây là lần thứ nhì các phụ tá của ông Biden tại Tòa Bạch Ốc phải lên tiếng đính chính kể từ tháng 10 năm ngoái, để minh định rằng Hoa Kỳ không thay đổi một chính sách được xem là “chiến lược mơ hồ” liên quan đến việc Hoa Kỳ có sẵn sàng bảo vệ Đài Loan hay không.

Một viên chức tại Tòa Bạch Ốc nói qua một văn bản dành cho báo chí biết, “Như Tổng Thống đã nói, chính sách của chúng ta không thay đổi. Ông ấy muốn nhấn mạnh Chính Sách Một Trung Quốc và quyết tâm của chúng ta nhằm mang lại hòa bình và ổn định giữa hai bờ của Eo Biển Đài Loan. Ông cũng nhắc lại quyết tâm của chúng ta chiếu theo Bộ Luật Quan Hệ Đài Loan mà theo đó chúng ta cung cấp Đài Loan phương tiện quân sự để Đài Loan có thể tự vệ.”

Từ phía Bắc Kinh, nhà cầm quyền Trung Quốc không tin lời minh bạch từ Tòa Bạch Ốc. Phát ngôn viên Wang Wenbin của Bộ Ngoại Giao nói rằng Trung Quốc China “sẽ có những hành động cứng rắn để bảo vệ lãnh thổ và quyền lợi an ninh.”

Từ bấy lâu nay, Đảng Cộng Sản Trung Hoa vẫn xem việc “thống nhất với Đài Loan” là “một sứ

mạng lịch sử.” Đài Loan đã lập quyền tự trị sau khi Cộng Sản chiếm toàn nội địa Trung Quốc từ năm 1949 và đánh bại lực lượng Quốc Dân Đảng. Sự việc chiếm Đài Loan cũng được tiên đoán là vấn đề chủ yếu trong uy tín của lãnh tụ Tập Cận Bình khi ông tìm cách nắm chức Chủ tịch Nhà Nước thêm nhiệm kỳ thứ ba vào cuối năm nay.

Một số quan sát viên chính trị cho rằng lời phát biểu của Tổng Thống Joe Biden có thể khuyến khích Trung Cộng tấn công Đài Loan, thay vì ngăn chặn âm mưu xâm lăng này của Trung Cộng. Các phân tích gia cho rằng quân đội Trung Cộng có đủ khả năng để đánh phủ đầu Đài Loan trước khi Hoa Kỳ kịp thời phản ứng để bảo vệ đảo quốc này.

Ông Winston Lord, cựu Đại Sứ Mỹ tại Trung Quốc, nói với báo chính trị Politico rằng lời phát biểu bảo vệ Đài Loan của ông Biden phản ánh bản năng của Mỹ chứ không phải sự thay đổi chính sách.

MỸ VÀ NAM HÀN BẮN 8 HỎA TIỄN ĐÁP LẠI 8 HỎA TIỄN BẮC HÀN

SEOUL, Nam Hàn (NV) - Mỹ và Nam Hàn vừa bắn tám hỏa tiễn đất đối đất sáng sớm Thứ Hai, 6 Tháng Sáu, một ngày sau khi Bắc Hàn bắn một loạt hỏa tiễn tầm ngắn, một giới chức quân sự Nam Hàn xác nhận với CNBC.

Hành động này cho thấy “khả năng và sự sẵn sàng tiến hành một cuộc tấn công chính xác” chống lại các giàn hỏa tiễn hoặc các trung tâm chỉ huy và hỗ trợ của Bắc Hàn, hãng thông tấn Yonhap của Nam Hàn dẫn lời giới chức quân sự Nam Hàn nói như vậy. Tổng Thống Yoon Suk Yeol của Nam Hàn, người vừa tuyên thệ hồi tháng trước, thề sẽ có biện pháp cứng rắn hơn với Bắc Hàn và đồng ý với Tổng Thống Joe Biden của Mỹ tại cuộc họp thượng đỉnh hồi Tháng Năm ở Seoul nâng cấp tập

trận hỗn hợp cũng như chuẩn bị đáp lại các cuộc tấn công của Bình Nhưỡng.

Yonhap cho biết các hỏa tiễn được bắn lúc 4 giờ 45 phút sáng Thứ Hai, giờ địa phương, và kéo dài hơn 10 phút, đáp lại tám hỏa tiễn Bắc Hàn bắn hôm Chúa Nhật.

Một giới chức quân đội Nam Hàn cũng xác nhận tám hỏa tiễn chiến thuật “Army Tactical Missile Systems” (ATACMS) được bắn ra và Bộ Chỉ Huy Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương của Mỹ nói trong tám hỏa tiễn này có một của quân đội Mỹ và bảy của Nam Hàn.

“Quân đội đồng minh Nam Hàn-Mỹ cam kết gìn giữ hòa bình và thịnh vượng trên bán đảo Triều Tiên và vùng Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Cam kết của Hoa Kỳ bảo vệ Nam Hàn là không thay đổi,” tuyên bố của bộ chỉ huy Mỹ cho biết.

Vụ Bắc Hàn bắn tám hỏa tiễn vừa qua có lẽ là thử nghiệm lớn nhất trong một ngày của Bình Nhưỡng sau khi Hoa Kỳ và Nam Hàn chấm dứt các cuộc tập trận.

Cuộc tập trận Nam Hàn-Mỹ có bao gồm hàng không mẫu hạm Hoa Kỳ, lần đầu tiên trong hơn bốn năm.

Nhật và Mỹ cũng tiến hành tập trận hôm Chủ Nhật, phản ứng lại vụ Bắc Hàn thử hỏa tiễn. Bắc Hàn, hiện đang đối phó với đại dịch COVID-19 trong nhiều tuần qua, từng chỉ trích các cuộc tập trận của Mỹ và Nam Hàn trước đây, nói rằng đây là “chính sách hiếu chiến” đối với Bình Nhưỡng, mặc dù hai bên từng có các cuộc đối thoại ngoại giao. (Đ.D.)

KẺ TRỘM LÁI XE LẬT BẢNG SỐ NHƯ XE “ĐIỆP VIÊN 007”

QUẬN CAM - Một ông gốc Việt và một bà không rõ quê quán từ xứ nào đã bị bắt tại Irvine, một thành phố thuộc hạng khá giả ở Quận Cam. Hai người này bị tình nghi đã thực hiện nhiều vụ ăn cắp đồ đạc nằm trong xe của người khác đậu trong những khu chung cư hạng sang. Hai nghi can lái một chiếc xe Mercedes-Benz màu trắng mà cảnh sát nói là được trang bị như xe của điệp viên 007 trong loạt phim trinh thám quốc tế James Bond.

Hai người bị bắt là bà Yasmine Kambour, 37 tuổi, và ông Chris Huỳnh, 44 tuổi. Cả hai đều sống tại thành phố Garden Grove. Cảnh sát cho biết một

cư dân đã tinh mắt khi nhận ra hai nghi can và chiếc xe 2008 Mercedes Benz C300 đậu trong một garage ở khu phố 2100 đường Scholarships. Chiếc xe này từng xuất hiện ở những nơi đã xảy ra những vụ lấy trộm đồ trong xe xảy ra một tuần trước đó.

Sau khi nhận được tin báo từ người dân, cảnh sát đã đến điều tra, theo dõi và chặn xe của hai người. Trong xe của họ, cảnh sát tìm thấy những dụng cụ dùng để thực hiện hành vi trộm cắp, một số chứng cứ của sự ăn cắp căn cước, và một số tài sản được lấy trộm từ trong một chiếc xe ở Newport Beach. Đặc biệt, theo lời nữ Trung Sĩ Karie Davies của Sở Cảnh Sát Irvine nói với đài CBS News 2 tại Los Angeles, "Chúng tôi khám phá hai nghi can đã có một hệ thống bơm xăng rất tinh vi nằm phía sau xe, nơi mà họ có thể bơm xăng trực tiếp từ bình của xe khác vào xe của họ."

Độc đáo hơn nữa, chiếc Mercedes-Benz có gắn một máy mà tài xế có thể bấm để lật bảng số xe ở phía sau, làm cho người khác không thể nhận ra số xe trong lúc xe đang di chuyển tương tự như trong phim điệp viên 007".

CỤ ÔNG CALIFORNIA, 78 TUỔI, NHẬN BẰNG TRUNG HỌC SAU 60 NĂM

PASADENA, California (NV) - Một cụ ông 78 tuổi hôm Thứ Sáu, ngày 27 Tháng Năm, chính thức tốt nghiệp trung học khi đến nhận bằng cùng với các học sinh tốt nghiệp niên khóa 2022 của trường

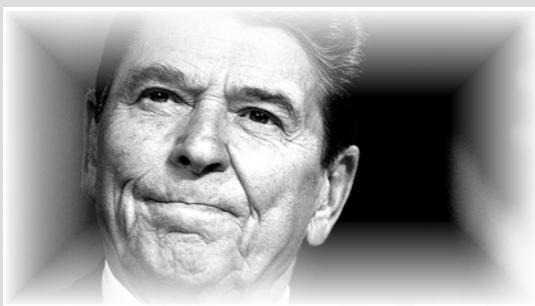
San Gabriel High School ở Nam California, sau 60 năm trăn trở, theo bản tin hãng thông tấn AP.

Năm 1962, khi còn là học sinh trung học, ông Ted Sams gặp vấn đề rắc rối và bị đình chỉ học năm ngày trước khi kết thúc năm học. Ông kể bản thân đã bỏ lỡ kỳ thi cuối cùng quan trọng và phải học bù trong mùa Hè.

"Khi tôi quay lại lớp học của mình, họ không trao bằng tốt nghiệp cho tôi vì tôi nợ \$4.80 cho một cuốn sách. Đây là một số tiền lớn thời đó, nhất là đối với học sinh nghèo như tôi. Và vì vậy tôi chỉ bỏ đi và nói rằng hãy quên nó đi," ông Sams nói với đài KABC-TV. Tuy nhiên, suốt 60 năm qua ông vẫn luôn tiếc nuối vì không thể tham dự lễ tốt nghiệp như bạn đồng trang lứa. Ông nói: "Trong những năm qua, tôi luôn phàn nàn với các con tôi chuyện \$4.80 khiến tôi không có được bằng tốt nghiệp của mình như thế nào."

Tin tức từ truyền thông địa phương nói rằng con gái ông Sams trong bao năm cứ nghe cha mình kể sự tiếc nuối về việc không đến dự lễ ra trường, nên đã gọi điện thoại đến trường trung học San Garbiel High để nhờ giúp đỡ. Một nhân viên nhà trường xúc động về câu chuyện này nên đã vào lục tìm trong tủ đựng hồ sơ cũ và thấy được văn bằng tốt nghiệp từ năm 1962 của ông Sams.

Hôm 27 Tháng Năm, ông Sams rạng rỡ khi bước qua lề đài tốt nghiệp tại Rose Bowl ở Pasadena và nhận bằng tốt nghiệp. Ông Sams dự định sẽ treo bằng tốt nghiệp trên tường nhà của mình.

Câu Nói Để Đời

Thượng nghị sĩ Ronald Reagan, trước khi trở thành Tổng thống Hoa Kỳ thứ 40:

"... Ending a conflict is not so simple, not just calling it off and coming home. Because the price for that kind of peace could be a thousand years of darkness for generation's Viet Nam borned. ."

Tạm dịch :

"... Chấm dứt chiến tranh không đơn thuần chỉ rút quân về nhà là xong. Vì lẽ, cái giá phải trả cho loại hòa bình đó là ngàn năm tăm tối cho các thế hệ sinh tại Việt Nam về sau."

(Lời tiên đoán này, nay đã thành sự thật?)

GIÁ XĂNG TRUNG BÌNH TẠI MỸ LẦN ĐẦU TIỀN VƯỢT MỐC 5 USD/GALLON

Hiệp hội ô tô Mỹ (AAA) ngày 11/6 thông báo giá xăng trung bình của Mỹ đã lần đầu tiên tăng lên trên mức 5 USD/gallon (1 gallon = 3,78 lít), nối rộng mức tăng chi phí nhiên liệu đang khiến lạm phát gia tăng.

Hiệp hội ô tô Mỹ (AAA) ngày 11/6 thông báo giá xăng trung bình của Mỹ đã lần đầu tiên tăng lên trên mức 5 USD/gallon (1 gallon = 3,78 lít), nối rộng mức tăng chi phí nhiên liệu đang khiến lạm phát gia tăng.

Theo AAA, giá xăng trung bình tại Mỹ đã tăng lên 5,004 USD/gallon vào ngày 11/6 so với mức 4,986 USD/gallon trong phiên trước đó. Giá xăng cao đang là một vấn đề đau đầu đối với Tổng thống Joe Biden và các nghị sỹ đảng Dân chủ trong bối cảnh họ phải vật lộn để duy trì quyền kiểm soát mỏng manh tại Quốc hội khi cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ sắp diễn ra vào tháng 11/2022.

Tổng thống Biden đã sử dụng nhiều đòn bẩy để cố gắng hạ giá nhiên liệu, trong đó có biện pháp “giải phóng” nhiều thùng dầu từ các kho dự trữ chiến lược của Mỹ, miễn trừ các quy tắc đối với sản xuất xăng mùa Hè và thúc giục các nước sản xuất lớn trong Tổ chức các Nước Xuất khẩu Dầu mỏ (OPEC) để tăng sản lượng.

Tuy nhiên, nhu cầu tăng trở lại, các lệnh trừng phạt đối với nhà sản xuất dầu Nga sau khi nước này tiến hành chiến dịch quân sự đặc biệt tại Ukraine và việc siết chặt công suất lọc dầu đã khiến giá nhiên liệu tăng cao trên thế giới.

Bất chấp việc giá xăng tăng, nhu cầu đi lại tại Mỹ vẫn tương đối mạnh, chỉ thấp hơn vào điểm phần trăm so với mức trung bình đại dịch. Tuy nhiên, các nhà kinh tế dự đoán nhu cầu có thể bắt đầu giảm nếu giá xăng vẫn trên mức 5 USD/gallon trong một khoảng thời gian dài.

Reid L'Anson, nhà kinh tế cấp cao tại Kpler nhận định mức 5 USD/gallon sẽ là mức thử thách lớn đối với nhu cầu đi lại.

Theo số liệu của Bộ Năng lượng Mỹ, khi điều chỉnh theo lạm phát, giá xăng trung bình của Mỹ vẫn thấp hơn khoảng 8% so với mức cao nhất ghi nhận được hồi tháng 6/2008 là vào khoảng 5,41 USD/gallon.

Chi tiêu tiêu dùng cho đến nay vẫn có khả năng phục hồi ngay cả khi lạm phát đang ở mức cao

nhất trong hơn 40 năm, nhờ các chương trình cứu trợ trong đại dịch dành cho các hộ gia đình và thị trường việc làm thắt chặt đã thúc đẩy mức tăng lương mạnh, đặc biệt là đối với những người lao động có thu nhập thấp.

Theo Cơ quan Thông tin Năng lượng Mỹ (EIA), có khoảng 9,2 triệu thùng sản phẩm xăng được cung cấp ra thị trường mỗi ngày trong tuần trước, tương đương với mức trung bình theo mùa trong 5 năm qua.

BỘ NGOẠI GIAO HOA KỲ: VN VẪN KIỂM SOÁT ĐÁNG KẾ TÔN GIÁO

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ chỉ trích luật pháp Việt Nam đang cho phép Nhà nước siết chặt việc kiểm soát các hoạt động tôn giáo, quyền tự do tín ngưỡng dù các quyền này được Hiến pháp đảm bảo.

Báo cáo về Tự do Tôn giáo Quốc tế 2021 của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ công bố vào ngày 2/6 nêu rõ Hiến pháp nước này qui định mọi cá nhân đều có quyền tự do tôn giáo và tín ngưỡng; trong khi đó Luật Tín ngưỡng- Tôn giáo lại cho phép Chính phủ Hà Nội quyền kiểm soát đáng kể đối với các thực hành tôn giáo theo những điều khoản mơ hồ với lý do an ninh quốc gia và đoàn kết dân tộc.

Báo cáo của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ nêu ra những vụ việc cụ thể tại những địa phương khác nhau liên quan tình hình tôn giáo- tín ngưỡng ở Việt Nam trong năm qua.

Đơn cử, rất nhiều vụ kiểm soát các hoạt động tôn giáo cụ thể như hồi tháng 9/2021, cơ quan chức năng tỉnh Tiền Giang triệu tập các chức sắc Cao Đài không theo phái Nhà nước để thẩm vấn họ về hoạt động thực hành tín ngưỡng.

Vào ngày 16/7/2021, Công an tỉnh Đăk Lăk ở Tây Nguyên bắt giữ ít nhất 21 người thuộc hai giáo phái Tin Lành lâu nay bị chính quyền nhắm đến. Trước khi bị bắt họ có tham gia khóa huấn luyện về xã hội dân sự do một tổ chức phi chính phủ về nhân quyền có trụ sở tại Hoa Kỳ hướng dẫn.

Từ tháng 6 đến tháng 10/2021, các tín đồ Phật giáo Hòa Hảo không theo phái Nhà nước thường trình việc cơ quan Nhà nước lập nên đã nại lý do cần xây chùa mới ủng hộ việc phá An Hòa Tự đã 100 năm tuổi, thay vì trùng tu lại. Đây là một trong những ngôi của do Đức Huỳnh Phú Sổ sáng lập đạo xây dựng nên.

Báo cáo dẩn tường trình của tổ chức BPSOS cho thấy trong năm 2021, công an tại Phú Yên và Đăk Lăk đã thẩm vấn ít nhất 30 người thuộc các giáo phái Tin Lành. Các nhóm Tin Lành và giáo hội Công giáo tiếp tục cho biết những giới hạn và mơ hồ về pháp lý đối với các cơ sở y tế, giáo dục do các tôn giáo vận hành khác hẳn những tuyên bố của chính phủ rằng Nhà nước hoan nghênh sự tham gia của các nhóm tôn giáo vào lĩnh vực y tế, giáo dục và từ thiện.

Đại diện giáo hội Công giáo cho biết Chính phủ từ chối trả lại những bệnh viện, phòng khám, trường học bị trưng thu vào những năm 1945 và 1975.

Báo cáo nêu rõ đại diện của Đại sứ quán Mỹ ở Hà Nội và Tổng lãnh sự Mỹ ở Thành phố Saigon thường xuyên nêu quan ngại về quyền tự do tôn giáo tại Việt Nam với các viên chức chính phủ và đảng cộng sản Việt Nam nhưng dường như họ vẫn làm ngơ.

MỸ CHÍCH VACCINE COVID-19 CHO TRẺ DƯỚI 5 TUỔI

WASHINGTON, DC (NV) - Chính quyền Biden mới đây cho biết trẻ em dưới 5 tuổi được chích vaccine COVID-19 mũi đầu tiên bắt đầu từ ngày 21 Tháng Sáu.

Ông Ashish Jha, điều phối viên COVID-19 của Tòa Bạch Ốc, cho biết ban cố vấn độc lập của Cơ Quan Quản Trị Thực Phẩm và Dược Phẩm (FDA) đã họp vào ngày 14 và 15 Tháng Sáu để đánh giá vaccine của Pfizer và Moderna cho trẻ nhỏ. Nếu FDA cho phép, thì vaccine được chuyển ngay đến các phòng khám và cơ sở chăm sóc nhi khoa, sau đó một tuần có thể khởi sự chích ngừa.

Ông Jha cho biết các tiểu bang có thể bắt đầu đặt hàng vaccine trẻ em vào từ 3 Tháng Sáu.

Mẹ Ơi

Thời thơ ấu, con nào tin hiếu thảo
Trải bao la lan rộng lấp biển khơi.
Bàn tay Mẹ nâng bao nhiêu nhịp bước,
Để chân con chập chững bước vào đời.

Mẹ đã vá từng manh trên chiếu rách,
Sợ con đau giấc ngủ đổi từng ngày.
Đong khổ cực, Mẹ không hề mở miệng,
Lo con buồn phai nhạt chí làm trai.

Ngày Mẹ mất, con trên đường xa thăm,
Không kịp vội vuốt mắt Mẹ yêu thương.
Cũng từ đó từng ngày con ân hận,
Mẹ đi, con chẳng dịp dẹp nén hương.

Lúc mất Mẹ, làm sao tìm Mẹ được?
Dù giàu sang, quyền quý, đất mênh mông.
Khi Mẹ sống ta chẳng tròn chữ hiếu.
Tống táng rồi, thương khóc cũng bằng không...

• MINH NHÃ

Chính quyền hiện đang có sẵn nguồn cung cấp ban đầu là 10 triệu liều cung ứng ban đầu.

Theo ông, có thể mất vài ngày để vaccine được chuyển đi khắp cả nước.

Ông cho biết thêm: "Chúng tôi hy vọng rằng trong vài tuần, tất cả phụ huynh muốn chích ngừa cho con em đều có thể đặt lịch hẹn chích và với lịch trình như vậy sẽ giúp trẻ em được chích ngừa đầy đủ trước khi bắt đầu năm học mới."

Chính quyền Biden cũng thúc giục các tiểu bang ưu tiên những địa điểm có sức chứa lớn như bệnh viện nhi và cho phép đặt lịch hẹn ngoài giờ làm để phụ huynh có thể dễ dàng đưa con đi chích ngừa.

Đối với Tòa Bạch Ốc, việc chích ngừa cho trẻ dưới 5 tuổi, nhóm tuổi duy nhất chưa được chấp nhận chích vaccine, sẽ là một bước tiến trong việc tạo nên sự tự tin để người Mỹ có thể quay trở lại hoạt động như trước đại dịch •

TIN VIỆT NAM

NGUYÊN THỨ TRƯỞNG Y TẾ BỊ ÁN TÙ

Nguyên Thứ trưởng Y tế Việt Nam, ông Trương Quốc Cường, vừa bị Tòa Hà Nội tuyên bốn năm tù về tội “thiếu trách nhiệm gây hậu quả nghiêm trọng” trong vụ án buôn bán hàng giả là thuốc chữa bệnh mang nhãn Health 2000 Canada. Ngoài ông Trương Quốc Cường (cựu Thứ trưởng Bộ Y tế) bị tuyên bốn năm tù; còn nhiều viên chức khác như nguyên Phó Cục trưởng Cục Quản lý Dược ; nguyên cán bộ Cục Hải quan Saigon; nguyên Trưởng phòng Đăng ký thuốc, nguyên Phó Trưởng phòng Quản lý giá thuốc, Cục Quản lý Dược Bộ Y tế...đều bị kết án tù từ 3 đến 4 năm.

Ông Trương Quốc Cường bị Viện Kiểm Sát cáo buộc đã không làm tròn trách nhiệm, thiếu giám sát, kiểm tra hoạt động của nhóm chuyên gia thẩm định và là người đồng ý xét duyệt việc cấp số ký gửi mua nhận thuốc trong khi hồ sơ không đủ điều kiện. Ngoài ra, sau khi nhận được thông tin cảnh báo về lô thuốc nhãn mác Health 2000 Canada “không chuẩn”, ông Trương Quốc Cường cũng không chỉ đạo đình chỉ lưu hành, thu hồi và hậu quả là hàng triệu hộp thuốc giả được đưa ra thị trường để điều trị cho người bệnh

THÊM GIÁM ĐỐC CDC ĐỒNG THÁP BỊ BẮT

Giám đốc Trung tâm Kiểm soát Bệnh tật (CDC) tỉnh Đồng Tháp, ông Trần Văn Hai, đã bị khởi tố và bị bắt để điều tra về dính líu đến các vụ thầu mua bộ xét nghiệm COVID-19 của Công ty Việt Á. Ngoài ông Trần Văn Hai còn có bà Nguyễn Thị Lê Ngọc, Phó Trưởng Khoa Xét nghiệm - Chẩn đoán Hình ảnh thuộc CDC tỉnh Đồng Tháp cũng bị bắt trong cùng vụ. Công an tỉnh Đồng Tháp cũng loan báo quyết định khởi tố vụ án hình sự “Vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng”, xảy ra tại CDC tỉnh Đồng Tháp và các đơn vị, cơ sở y tế khác trên địa bàn tỉnh này, theo quy định tại khoản 3 Điều 222 Bộ luật Hình sự.

Trước đó, Đồng Tháp đã có kết luận thanh tra việc mua sắm trang thiết bị, vật tư y tế, sinh phẩm, kit xét nghiệm, vắc-xin, thuốc phòng chống COVID-19 trong 30 vụ đấu thầu bị kiểm tra thì có 10 vụ có giá trị hợp đồng là hơn 233 tỉ đồng với Công ty Cổ phần Công nghệ Việt Á. Giá trị thực tế mua sắm là hơn 197 tỉ, đã thanh toán hơn 156 tỉ đồng. Giá mua cao nhất là hơn 500.000 đồng một bộ xét nghiệm COVID-19 của Công ty Việt Á.

Như vậy tính đến nay có 9 giám đốc CDC các tỉnh/thành trên cả nước Việt Nam bị khởi tố và bị bắt do liên quan đến vụ bộ xét nghiệm và chi tiền lãi giả của Công ty Việt Á. Đó là các giám đốc CDC Hải Dương, Bắc Giang, Nghệ An, Bình Dương, Thừa Thiên- Huế, Nam Định, Hậu Giang, Hà Giang và Đồng Tháp cùng với ba lãnh đạo cấp Vụ Trưởng bị khởi tố.

Bộ Quốc Phòng cũng đã khởi tố thêm và bắt giam Thượng tá Hồ Anh Sơn- Phó Giám đốc Viện Nghiên cứu Y dược học Quân sự thuộc Học viện Quân Y; Đại tá Nguyễn Văn Hiệu- Trưởng phòng Trang bị, Vật tư thuộc Học viện Quân Y. Riêng hai tên tướng CSVN ở Học viện Quân y là Trung tướng Đỗ Quyết- Giám đốc và Thiếu tướng Hoàng Văn Lương- Phó Giám đốc bị Ban Bí thư đảng cộng sản Việt Nam bị cách hết các chức vụ trong Đảng.

VIDEO THỦ TƯỚNG CHÍNH “CHỦI THẺ” CỦA BỘ NGOẠI GIAO MỸ

Video ghi lại cuộc nói chuyện ngắn giữa Thủ tướng CSVN Phạm Minh Chính và các viên chức CSVN tại Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ hôm 13/5 hiện đã không còn được tìm thấy trên kênh YouTube của Bộ Ngoại giao Mỹ mà không rõ nguyên nhân vì sao.

Đây là cuộc “đấu láo” giữa Phạm Minh Chính với các viên chức CS khác bao gồm Bộ trưởng Công an Tô Lâm, Thứ trưởng Quốc phòng Phạm Hoài Nam và một số người khác diễn ra trước cuộc gặp giữa đoàn Việt Nam trong khi đứng chờ Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken vào phòng đã được nhân viên an ninh Bộ Ngoại giao Mỹ thu lại toàn bộ, và phát trực tiếp trên kênh YouTube của Bộ này.

Điểm đáng chú ý trong đoạn nói chuyện khoảng năm phút trong khi chờ đợi được tiếp này là cách nói bỗ bã của các viên chức CSVN. Bộ trưởng Công an Tô Lâm khi đề cập đến cựu Phó Cố vấn

An ninh Quốc gia Mỹ dưới thời Tổng thống Donald Trump là ông Matthew Pottinger đã gọi ông này là “thằng”. Còn Phạm Minh Chính cũng đã phát ngôn câu: “Rõ ràng, sòng phẳng. Mẹ nó! Có sợ gì đâu...”

Đoạn video ngay lập tức đã được loan truyền rộng rãi trên mạng xã hội và nhận được nhiều nhận xét châm biếm của cộng đồng mạng.

Một người xem video này trên FB của RFA có tên Kien Nguyen đã viết: “Làm khách tới nhà người ta mà ăn nói sau lưng chủ nhà một cách vô học, bố đời, bố láo và bố toét.”

Một người khác có tên Lê Minh Hoàng viết: “Những câu nói này.... Tưởng đang trên bàn nhậu nào đó....chứ không phải ở nơi các nhà Ngoại Giao Cấp Cao. Chính khách đại diện cho nước Việt Nam mà như thế này à?”

Người khác tên Hoa Nguyen viết: “Ngôn từ!!! Từ miệng thủ tướng mà nghe cứ như ở bến xe.”

Đến chiều tối ngày 14/5 giờ miền đông nước Mỹ, khi người xem bấm vào video này trên kênh YouTube của Bộ Ngoại giao Mỹ thì được báo “Video unavailable” (tức không thể xem được)!

Trên Twitter, cựu nhà báo BBC Bill Hayton viết: “Thật quá là xấu hổ cho đoàn Việt Nam đến mức Bộ Ngoại giao Mỹ dường như phải gỡ đoạn video xuống”.

Đây không phải là lần đầu tiên giới chức lãnh đạo của Chính phủ CSVN gặp phải “sự cố” - chữ của bọn CS - những chuyện “gây chú ý” về mặt ngoại giao khi đi công cán nước ngoài.

Nhiều người còn nhớ, hồi tháng 10 năm ngoái, Bộ trưởng Công an CSVN Tô Lâm khi tháp tùng Phạm Minh Chính sang dự Hội nghị Thượng đỉnh về khí hậu tại Anh đã đến ăn thịt bò dát vàng tại quán ăn nổi tiếng của đầu bếp người Thổ Nhĩ Kỳ Salt Bae. Bữa ăn được nói có giá trung bình khoảng 1.975 đô la. Điều đáng chú ý là Tô Lâm đi ăn bữa ăn đắt đỏ này trong khi ở Việt Nam đang có đại dịch COVID-19 và nhiều người dân bị phong toả hàng tháng trời, không có việc làm, thu nhập. Bữa ăn này của tên Tô Lâm đã khiến báo chí quốc tế chú ý và gọi món bò mà hắn ăn là “Bò cộng sản”.

LIÊN TIẾP NHÌU VỤ CHA, MẸ TỰ SÁT BẮT CON CHẾT CHUNG Ở VIỆT NAM

SÀI GÒN, Việt Nam (NV) - Trong những tuần qua, các báo ở Việt Nam liên tiếp đưa tin về nhiều

vụ cha, mẹ muốn tự sát mang con theo chết chung khiến công luận rúng động, bất bình.

Trong vụ mới nhất xảy ra hôm 22 Tháng Năm, theo tờ Tuổi Trẻ, nhà chức trách phát giác một bé gái 8 tháng tuổi chết trong một phòng trọ ở xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn. Điều tra sơ bộ của công an đặt nghi vấn, người mẹ sát hại con rồi tự tử. Người mẹ được viết tắt danh tính là N., 36 tuổi, được phát hiện trong tình trạng bất động và được đưa đi cấp cứu. Công An huyện Hóc Môn được ghi nhận khám nghiệm hiện trường và điều tra sự việc.

Vài ngày trước vụ này, hôm 17 Tháng Năm, người dân Hội An rúng động trước vụ ông Mai Xuân B., 29 tuổi, ở thành phố Đà Nẵng, ôm con gái 6 tuổi nhảy từ cầu Cửa Đại xuống sông Thu Bồn. Theo báo Dân Trí, trước khi đưa con gái từ Đà Nẵng vào Hội An nhảy cầu tự tử, ông B. đã để lại thư tuyệt mệnh xin lỗi vợ. Thi thể của cháu bé xấu số được nhà chức trách tìm thấy vào đêm 18 Tháng Năm.

Trước đó, báo An Ninh Thủ Đô cũng tường thuật vụ bà VTHT, giáo viên Mầm non ở huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương, dẫn theo hai con nhỏ 9 tháng tuổi và 2 tuổi, nhảy xuống sông Thái Bình hôm 8 Tháng Năm. Trước khi đi khỏi nhà, bà T. gửi nhiều tin nhắn “với nội dung tiêu cực” cho người thân, đồng nghiệp. Sau gần hai ngày tìm kiếm, lực lượng cứu hộ đã tìm thấy thi thể cả ba mẹ con bà T. trên sông Thái Bình. Điều tra sơ bộ của nhà chức trách là bà T. “có mâu thuẫn với chồng nên nghĩ quẩn.”

Tiến sĩ Tâm Lý Hoàng Cẩm Tú, suy đoán nguyên nhân khiến một số ông bố, bà mẹ cảm thấy cuộc sống bế tắc đến mức muốn mang con theo sang thế giới bên kia là do họ “bị tổn thương và bị chấn động về mặt tâm lý???”

QUANH VIỆC TUYỂN CÔNG NHÂN BIẾT NÓI TIẾNG TRUNG QUỐC Ở VIỆT NAM

Cách đây vài tuần, tờ VNEExpress bản điện tử có bài viết “Chinese speakers in demand as factories expand”. Bài báo cho hay, các nhà máy Trung Quốc đang tăng cường tuyển dụng nhân viên người Việt nói được tiếng Trung Quốc cho các dự án mở rộng tại Việt Nam, cụ thể là công ty sản xuất pin năng lượng mặt trời Jinko Solar Vietnam. Theo bài báo, công ty đang tìm kiếm 5.000-

8.000 lao động có kỹ năng giao tiếp tiếng Trung cơ bản. Cho đến nay, chưa đến 1.000 người được thuê. Bên cạnh đó, một số công ty Trung Quốc khác gần đây cũng đăng tuyển nhân viên Việt Nam. Ngoài các yêu cầu về kỹ năng, tay nghề phù hợp với công việc thì các ứng viên phải sử dụng thành thạo tiếng Trung với bốn kỹ năng nghe, nói, đọc và viết.

Luật sư Đặng Trọng Dũng, từng công tác tại Sở Lao động, Thương binh và Xã hội ở Saigon nêu nhận xét: “Tôi nghĩ rằng việc đó là việc hoàn toàn mới. Trước đây không có. Tôi nghĩ, những điều mới lạ như thế đều có ý đồ, đều có tính toán của phía Trung Quốc hết. Tâm lý chống Trung Quốc, bài Hoa của người Việt Nam rất là lớn. Các công ty tuyển nhân công mà đòi hỏi những điều như thế thì tâm lý bài Trung còn lan rộng hơn nữa. Người Việt mình sẽ rất cảnh giác mà xa lánh các công ty như vậy.”

Báo chí Việt Nam từng nhiều lần lên tiếng về hiện tượng khách Trung Quốc tràn ngập các điểm du lịch trong nước, hay những con phố với bảng hiệu 100% tiếng Trung Quốc. Tại Đà Nẵng và Khánh Hòa, một số người Trung Quốc nhờ một số dân Đà Nẵng đứng tên những khu đất trọng yếu khiến nhiều người Việt đặt câu hỏi về mục đích của họ liên quan chủ quyền quốc gia. Hàng hóa Trung Quốc thì theo đường tiểu ngạch, tuồn qua những cửa khẩu Việt-Trung một cách rầm rộ, khó kiểm soát.

Trong lĩnh vực lao động, nhiều năm trước đây, hiện tượng công nhân Trung Quốc đông đảo trong các dự án do nhà thầu Trung Quốc đảm nhận cũng gây lo ngại cho người dân Việt Nam, chẳng hạn như hai công trình thủy điện Sông Bung 4 và Nhà máy nhiệt điện Nông Sơn ở Quảng Nam.

VÌ THIẾU HUYẾT THANH

KHÔNG CHỮA ĐƯỢC NGƯỜI BỊ RẮN CẮN

PHÚ YÊN, Việt Nam (NV) - Bị rắn cạp nia cắn khi đang ngủ, bé gái 4 tuổi ở huyện Sơn Hòa đã tử vong oan uổng sau bảy ngày chữa trị tại bệnh viện do “không có huyết thanh,” theo tin Tuổi Trẻ.

Chiều 23 Tháng Năm, gia đình bé Sô thị Như N., 4 tuổi, ở xã Phước Tân, huyện Sơn Hòa, đã làm lễ an táng cho con gái trong xót xa, thương tiếc.

“Tôi đã biết con bị rắn độc cắn, cấp tốc đưa con đi cấp cứu ngay trong đêm, đã đến bệnh viện

lớn của tỉnh rồi mà cuối cùng vẫn bất lực không cứu được con,” chị Sô Thị Tú, mẹ bé N., nức nở kể về cái chết oan uổng của con gái.

Chị kể lại trước đó, ngày 15/5, chị Tú dậy đi vệ sinh thì thấy bé N. ói mửa, lơ mơ. Khi kéo chiếc màn ra thì thấy con rắn cạp nia đang ở ngay dưới chân con gái, nên vợ chồng chị đánh chết con rắn, đồng thời chụp hình để đưa cho bệnh viện xem.

“Biết đây là loại rắn độc, vợ chồng chị Tú thuê xe hơi ở gần nhà chở con đi ngay đến Trung Tâm Y Tế huyện Sơn Hòa cấp cứu. Ngay trong đêm, cháu N. được chuyển tuyến đến bệnh viện Sản-Nhi Phú Yên để cấp cứu và điều trị. Nhưng cuối cùng cháu không qua khỏi,” ông Sô Minh Chiến, chủ tịch xã Phước Tân, cho biết thêm.

Theo các bác sĩ ở bệnh viện Sản-Nhi Phú Yên, bé N. được chuyển đến bệnh viện lúc 2 giờ 30 phút sáng cùng ngày, trong tình trạng “lơ mơ, khó thở” và chừng 10 phút sau đó thì “ngưng thở,” nên bệnh viện phải đặt nội khí quản.

Tuy nhiên, do không có huyết thanh kháng nọc rắn cạp nia, các bác sĩ đã chuyển bé N. đến bệnh viện Đa Khoa tỉnh Phú Yên. Điều đáng nói là tại bệnh viện lớn nhất tỉnh này cũng không có huyết thanh, nên trưa 16 Tháng Năm, bé N. bị chuyển trả lại cho bệnh viện Sản-Nhi Phú Yên để tiếp tục điều trị.

“Chúng tôi có liên hệ với bệnh viện Nhi Đồng 1, và Nhi Đồng 2 ở Sài Gòn để chuyển tuyến cho bé, nhưng hai bệnh viện trên cũng cho biết là “không có huyết thanh kháng nọc rắn cạp nia” Vì vậy, chúng tôi cố gắng hết sức để điều trị cho bé theo hướng dẫn của Bộ Y Tế trong trường hợp không có huyết thanh kháng nọc rắn,” Bác Sĩ Phạm Văn Minh, giám đốc bệnh viện Sản-Nhi Phú Yên, giải thích với báo Tuổi Trẻ.

Đến tối 21 Tháng Năm, sau năm ngày nằm viện, bé N. rơi vào tình trạng “rất xấu” khi suy gan, thận, sốt không đáp ứng với thuốc hạ sốt. Thấy con khó qua khỏi, gia đình xin bệnh viện cho về nhà. Đến trưa 22 Tháng Năm thì bé N. qua đời.

Nói về việc các bệnh viện lớn ở Việt Nam không có huyết thanh dự phòng, một lãnh đạo bệnh viện Nhi Đồng Thành Phố thừa nhận hiện hầu như các bệnh viện đều không có huyết thanh kháng nọc rắn cạp nia và rắn hổ mèo, do “những loại huyết thanh này rất ít khi được sử dụng, nên công ty nhập cảng thường là từ Thái Lan ít nhập về.”

Bác Sĩ Đinh Tấn Phương, trưởng Khoa Cấp Cứu, bệnh viện Nhi Đồng 1, cho biết tình trạng thiếu hai loại huyết thanh kháng nọc rắn kể trên xảy ra từ lâu, mặc dù chúng có giá thành rẻ như một loại thuốc thông thường.

SỐ ÁN TỬ HÌNH CỦA VIỆT NAM “ĐỨNG ĐẦU KHU VỰC”

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Đài CNN cuối tháng qua dẫn nguồn tin từ các nhóm bảo vệ nhân quyền đưa cáo buộc rằng Việt Nam là một trong những quốc gia có số lượng bản án tử hình “đứng đầu Đông Nam Á.”

Dữ liệu trên các báo ở Việt Nam vào năm 2017 cho thấy có 429 tử tù bị thi hành án trong giai đoạn từ 2013 đến 2016, chỉ xếp sau Trung Quốc và Iran về việc tuyên án tử hình.

Một báo cáo do tổ chức Ân Xá Quốc Tế (Amnesty International) công bố trong tuần này cho thấy các vụ hành quyết toàn cầu tăng 20% khi các hạn chế của COVID-19 ở các quốc gia được nới lỏng. Tuy nhiên, như những năm trước, dữ liệu này không bao gồm Trung Quốc và Việt Nam, nơi các vụ hành quyết được coi là bí mật quốc gia.

Nhưng Ân Xá Quốc Tế có thể xác nhận “tiết lộ một phần” của nhà chức trách Việt Nam cho thấy số lượng án tử hình tăng nhanh gần 30% trong giai đoạn từ Tháng Mười, 2020, đến Tháng Bảy, 2021. Tổ chức này cũng cho biết có 11 trung tâm thi hành án tử hình trên toàn quốc đã được “đưa vào sử dụng” trong quãng thời gian này.

Ân Xá Quốc Tế tin rằng hiện có hơn 1,000 tử tù ở Việt Nam, trong số đó có công dân Lào, Campuchia, Singapore và Malaysia và một phụ nữ Úc 73 tuổi bị kết tội “buôn bán ma túy.”

Cũng theo CNN, đảng CSVN từ lâu đã biện minh cho việc tuyên án tử hình. Các tài liệu của nhà nước được công bố vào năm 2017 cho thấy Bộ Công An chấp thuận việc chích thuốc độc cho tử tù. “Dữ liệu về án tử hình ở Việt Nam tiếp tục được

KHI CÁC TIỀN SĨ XHCN VIỆT NAM PHÁT BIỂU:

Dưới đây là một vài lời phát biểu được xem là có giá trị của một vài vị tiến sĩ nổi tiếng, tốt nghiệp bằng đỗ của CHXHCN/VN mà nhà văn Huy Vũ nhận được từ trong nước, gửi cho chúng tôi:

- TS Vũ Đình Ánh, chuyên gia kinh tế, người đã tuyên bố tại Diễn Đàm Phát Triển Doanh Nghiệp Việt Nam: “... thu thuế như vặt lông vịt, vặt làm sao cho sạch, nhưng đừng quá vội để con vịt nó kêu toáng lên”.

Do đó người ta gọi, TS Vũ Đình Ánh là TS Vặt Lông Vịt.

- TS Vũ Minh Giang, đại học quốc gia Hà Nội người đã tuyên bố vào dịp dân chúng Ukraine giật đổ và đập phá tượng Lenin ở thủ đô Kiev rằng: “Đào mộ tổ tiên tôi thì được.... nhưng giật đổ tượng Lenin là thiếu văn hóa”.

Vì lẽ này mà người ta gọi TS Vũ Minh Giang là TS Đào Mộ Tổ Tiên.

- TS Luật, Đỗ Văn Đương, Đại Biểu Quốc Hội khóa XIII của TP/HCM đã phát biểu tại buổi thảo luận về tình hình lạm phát của Quốc Hội như sau: “Tôi không nghĩ lạm phát ở nước ta cao nhất khu vực... theo tôi phải xem lại chô này. Tôi đi các nước thấy giá tiêu dùng đắt đỏ, một đĩa rau muống xào ở Thượng Hải có giá 200 nghìn đồng nhưng ở Việt Nam chỉ mấy chục nghìn... cần xem lại đánh giá chỉ tiêu lạm phát này có đúng không, theo tôi lạm phát ở Việt Nam không phải là cao nhất...”.

Cũng vì lời phát biểu này mà người ta gọi TS Đỗ Văn Đương là TS Rau Muống Xào.

xếp vào loại bí mật nhà nước,” bà Chiara Sangiorgio, chuyên gia về án tử hình của Ân Xá Quốc Tế, cho biết.

“Việc các phương tiện truyền thông tại Việt Nam bị nhà nước giám sát hoặc kiểm soát chặt chẽ chắc chắn đã góp phần vào việc thiếu thông tin và sự chú ý của quốc tế về chủ đề này. Chúng tôi đã viết thư cho nhà chức trách Việt Nam để hỏi thông tin như chúng tôi vẫn làm đối với các quốc gia khác vẫn duy trì án tử hình để chuẩn bị báo cáo thường niên. Tuy vậy, chúng tôi không nhận được bất kỳ phản hồi nào,” bà Sangiorgio nói thêm.

TRUNG QUỐC NGỪNG NHẬP CÁ TRA VN

Nhiều lô hàng cá tra từ Việt Nam xuất cảng sang Trung Quốc bị nói nhiễm COVID-19 nên Hải Quan Hoa Lục áp dụng biện pháp đình chỉ nhập khẩu. Mạng báo Kinh Tế Sài Gòn loan tin, dẫn nguồn từ Phó Tổng Giám Đốc một doanh nghiệp trong ngành.

Theo danh sách mà Hải Quan Trung Quốc đưa ra hôm cuối tháng thì có chín đơn vị xuất khẩu cá tra của Việt Nam bị đình chỉ xuất hàng vào Hoa Lục vì trên bao bì, bị cơ quan chức năng nước nhập khẩu phát hiện nhiễm virus SARS-CoV-2.

Theo quy định của Hải quan Trung Quốc thì cứ một lô hàng nhập bị phát hiện nhiễm Covid-19, doanh nghiệp xuất khẩu phải bị ngưng nhập một tuần.

Phía Trung Quốc còn quy định nếu có container bị phát hiện nhiễm Covid-19 và doanh nghiệp bị thông báo ngưng nhập khẩu theo thời gian tương ứng với số container có sản phẩm nhiễm; những lô hàng của cùng doanh nghiệp dù đã xuất đi cũng sẽ bị trả lại.

Doanh nghiệp cho biết một container cá tra đông lạnh xuất sang Trung Quốc có giá khoảng \$45,000 Mỹ kim (1.125 tỷ đồng VN); nếu hàng được đưa lên cảng rồi mà bị trả về thì doanh nghiệp phải lỗ khoảng \$30,000.

ĐÀN VIỆT NAM PHẢI CHỜ 1 THÁNG ĐỂ ĐƯỢC CẤP SỔ THÔNG HÀNH MỚI

SÀI GÒN, Việt Nam (NV) - Hiện tại, những người dân muốn làm sổ thông hành ở Việt Nam phải chờ một tháng để được cấp loại sổ theo mẫu mới, thay vì chỉ khoảng hai tuần như trước đây.

Mẫu sổ thông hành mới có các trang giấy được in hình nền vịnh Hạ Long, kinh đô Huế, đền Hùng, phố cổ Hội An, thánh địa Mỹ Sơn, bến cảng Nhà Rồng, cột cờ Lũng Cú, cổng Tò Vò ở đảo Lý Sơn... Thông báo của Bộ Công An CSVN về việc cấp sổ thông hành theo mẫu mới từ 1 Tháng Bảy.

Bà NTA ở quận Gò Vấp, Sài Gòn, cho hay công ty của bà có hơn 50 người đã mua tour du lịch Singapore-Malaysia, dự định khởi hành vào ngày 22 Tháng Bảy. “Từ 1 Tháng Bảy trở đi mới được cấp sổ thông hành theo mẫu mới. Trong khi nhu cầu du lịch, thăm thân nhân thì lớn. Như vậy hồ sơ cấp sổ thông hành dồn lại sau 1 Tháng Bảy, thì có cấp kịp thời để tôi đi du lịch hay không? Còn nhiều người khác cũng vậy?”, bà A. được báo Tuổi Trẻ dẫn lời.

Việc Bộ Công An CSVN bắt buộc người dân phải dùng sổ thông hành theo mẫu mới được giải thích: “Sổ thông hành mới góp phần khẳng định và quảng bá những hình ảnh Việt Nam ra thế giới, thể hiện được truyền thống, lịch sử, địa lý, văn hóa Việt Nam. Hơn nữa, mẫu sổ thông hành mới bảo đảm các kỹ thuật bảo an, khó làm giả.”

Trước vụ đổi sổ thông hành, Bộ Công An từng khiến nhiều người dân khốn đốn vì bắt buộc đổi thẻ “chứng minh nhân dân” (căn cước) xoạch từ loại chín số sang 12 số, rồi tiếp đó lại đổi loại mã vạch sang thẻ căn cước công dân gắn chíp.

Tại các địa phương, ngay cả khi thẻ căn cước mẫu cũ vẫn còn hạn sử dụng, người dân vẫn bị buộc phải tốn chi phí đổi sang loại căn cước công dân gắn chíp mới được chấp nhận làm giấy tờ tại cơ quan công quyền.

Ngoài việc gây lãng phí, tốn kém, do việc đổi căn cước công dân gắn chíp được tiến hành đồng loạt tại các tỉnh thành, hàng triệu người dân phải

chờ đợi nhiều tháng trời để được cấp loại thẻ này.
(N.H.K) [qd]

MẬT VỤ VIỆT NAM TRONG VỤ BẮT CÓC TRỊNH XUÂN THANH BỊ DẪN ĐỘ SANG ĐỨC

Một nghi phạm trong vụ bắt cóc cựu viên chức dầu khí Việt Nam Trịnh Xuân Thanh ngay tại Berlin hồi năm 2017 đã bị dẫn độ sang Đức từ Cộng Hòa Czech.

Reuters loan tin ngày 2/6 dẫn thông báo của Văn phòng Công tố Liên bang Đức như vừa nêu.

Nghi phạm mang quốc tịch Việt Nam với tên Anh T.L. được trao cho cơ quan chức năng Đức vào ngày thứ Tư 1/6 sau khi bị bắt tại Prague hồi tháng Tư vừa qua. Tên “hai mang” này phải đổi mặt với những cáo buộc gồm hoạt động gián điệp, giúp đỡ và hỗ trợ việc tước đoạt tự do của người khác.

Vào ngày 23/7/2017, cựu viên chức dầu khí Trịnh Xuân Thanh của phía CSVN bị bắt cóc rồi tống vào một chiếc xe van ngay trên đường phố Berlin cùng với một phụ nữ khác. Sau đó bị đưa về Việt Nam và phải ra tòa với bản án chung thân. Trịnh Xuân Thanh bị tòa án ở Hà Nội cáo buộc gây thất thoát tài sản Nhà nước và quản lý kém tại Tổng Công ty CP Đầu tư Xây lắp Dầu khí Việt Nam (JSC). Được biết vào thời điểm bị bắt cóc, ông Thanh đang xin quy chế tỵ nạn hợp pháp ở Đức do đó sự kiện khiến quan hệ song phương Đức-Việt trở nên khá căng thẳng.

Một năm sau vụ bắt cóc, một công dân Việt Nam có tên Long N.H. bị tòa Berlin ở Đức kết án ba năm 10 tháng tù tội danh hoạt động gián điệp và hỗ trợ mật vụ CSVN đột nhập lãnh thổ Đức để bắt cóc người.

CS VIỆT NAM PHẢN ĐỐI GIẢI THƯỞNG PHỤ NỮ CAN ĐẨM CHO TÙ CHÍNH TRỊ PHẠM ĐOAN TRANG

Giải thưởng “Phụ nữ can đảm quốc tế” mà Hoa Kỳ trao cho tù chính trị Phạm Đoan Trang tại Việt Nam bị phát ngôn viên Bộ Ngoại giao CSVN Lê Thị Thu Hằng cho là “không khách quan, không phù hợp, không có lợi cho quan hệ hai nước”. Truyền thông Nhà nước CSVN loan tin ngày 17/3 tại cuộc họp báo ở Hà Nội vì theo Bộ Ngoại giao CSVN thì nhà nước luôn bảo vệ và thúc đẩy quyền của người dân, trong đó có quyền của phụ nữ.

Vào ngày 14/3 vừa qua, nhà báo bất đồng chính kiến Phạm Đoan Trang của Việt Nam cùng 11 phụ nữ từ các nước khác trên thế giới được Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ trao giải Phụ nữ Quốc tế Can đảm.

Tại buổi lễ trao giải, Bộ trưởng Ngoại giao Hoa Kỳ Antony Blinken lên án việc cầm tù bất công đối với nhà báo bất đồng chính kiến Phạm Đoan Trang và kêu gọi Chính phủ CSVN phải trả tự do ngay lập tức cho bà. Trong phần mô tả về nhà báo Phạm Đoan Trang trên trang web của Bộ Ngoại giao Mỹ, nhà báo đang bị cầm tù này được cho là đã “can đảm viết về những vấn đề xã hội không được truyền thông Việt Nam đả động đến”.

Nhà báo, nhà hoạt động nhân quyền Phạm Đoan Trang bị toà sơ thẩm Hà Nội kết án 9 năm tù giam từ ngày 14 tháng 12/2021 với cáo buộc “tuyên truyền chống nhà nước”.

Sau khi Tòa án Hà Nội tuyên án đối với bà Phạm Đoan Trang, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ cũng ra tuyên bố kêu gọi chính quyền Việt Nam trả tự do cho bà Trang và cho phép mọi cá nhân ở Việt Nam được tự do bày tỏ quan điểm mà không sợ bị trả thù.

Đại sứ quán Canada tại Hà Nội cũng ra tuyên bố trên trang Facebook chính thức về việc kết án tù bà Phạm Đoan Trang. Cơ quan ngoại giao Canada kêu gọi “nhà chức trách Việt Nam cho phép các nhà báo hành nghề mà không sợ bị bắt giữ, sách nhiễu hoặc trả thù, đồng thời chấm dứt kiểm duyệt và kiểm soát diện rộng đối với các phương tiện truyền thông và tự do ngôn luận.”

Tổ chức nhân quyền Ân xá Quốc tế ra tuyên bố gọi bản án 9 năm tù mà toà án Hà Nội đưa ra cho nhà báo Phạm Đoan Trang là “khủng khiếp”.

Văn bút Quốc tế - một tổ chức có tiếng trên thế giới về bảo vệ quyền tự do tư tưởng và biểu đạt của nhà báo và tác giả, ra thông cáo báo chí gọi phiên toà và bản án mà chính quyền CSVN tuyên đối với bà Phạm Đoan Trang là “hành động trả thù nhằm bit miệng Phạm Đoan Trang, và trừng phạt những gì bà ấy đã làm.”

Ông Phil Robertson, phó giám đốc ban Á Châu của Tổ chức Theo dõi Nhân quyền thì gọi Phạm Đoan Trang là một “nhà cải cách dấn thân”, và cho rằng sự cầm tù đối với bà Trang là minh chứng cho thấy mọi sự sai trái ở nơi nhà cầm quyền CSVN. Tổ chức Phóng viên Không Biên giới -RSF cũng kêu gọi cộng đồng quốc tế áp dụng những biện pháp trừng phạt đối với những viên chức CSVN

chịu trách nhiệm về quyết định không thể chấp nhận được như thế đối với bà Phạm Đoan Trang.

CSVN KHÔNG MUỐN BỊ GÂY ÁP LỰC NHẰM BỎ ÁN TỬ HÌNH

Việc CSVN giữ bí mật số liệu về án tử hình đơn thuần là để tránh áp lực từ bên ngoài vì chúng đã gặp quá nhiều áp lực.

Theo tổ chức Ân xá Quốc tế thì trong năm 2021, chính quyền CSVN đã ban hành ít nhất 119 án tử hình, đứng thứ bảy trên thế giới, tuy nhiên tổ chức nhân quyền hoạt động nhằm bảo vệ quyền con người và bãi bỏ án tử hình cũng cho rằng con số thật có thể còn cao hơn nhiều vì ngoài ra, số lượng tử tù hiện đang chờ bị hành quyết cũng đã lên đến hơn 1.200 người.

Chính quyền CSVN từ trước tới nay vẫn xếp hạng thông tin về án tử hình vào mục bí mật nhà nước.

Một luật sư nhân quyền cho biết về vấn đề thông tin án tử hình ở Việt Nam với kiều kiện giấu tên: “Theo quy định của Nghị định 43/2020 Bộ Công An có trách nhiệm, báo cáo, thống kê Nhà nước về thi hành án tử hình. Tuy nhiên Nghị định này lại không quy định rõ thống kê này được thực hiện theo quý hay theo năm và trách nhiệm báo cáo của Bộ Công An là báo cáo với ai, báo cáo thế nào. Các báo cáo này cũng không được quy định là phải thông báo công khai với công chúng. Ở đây người tìm hiểu có thể ngầm hiểu rằng báo cáo này được cho là báo cáo mật. Việc giữ bí mật đối với việc tuyên án/thi hành án tử hình ở VN có thể hiểu rằng Nhà nước CSVN không muốn bị các tổ chức nhân quyền báo cáo hoặc các nhà nước Châu Âu gây áp lực nhằm bãi bỏ án tử hình.”

Vì luật sư này cho biết thêm, “việc giữ bí mật số liệu về án tử hình đơn thuần là để tránh áp lực từ bên ngoài, còn người dân Việt Nam thì theo ông là “không thể có tiếng nói để yêu cầu Nhà nước bãi bỏ hay giữ lại án tử hình.”

Bộ luật Hình sự của quốc gia độc đảng này hiện áp dụng hình phạt tử hình cho 18 tội danh trên tổng số 314 tội danh. Trong đó nhiều nhất là nhóm tội danh “xâm phạm an ninh quốc gia, nhưng trên thực tế, tổ chức Ân xá Quốc tế thống kê thấy các tội danh liên quan đến mua bán chất ma túy chiếm hầu hết số án tử hình được ban hành ở Việt Nam trong năm qua, với 93 trên tổng số 119 án tử hình •

ĐỂ GIAO LƯU VỚI QUÝ ĐỘC GIẢ SAU 4 ĐIỆN THU:

Trong tháng vừa qua, chúng tôi nhận được 4 điện thư do Quý độc giả gửi đến, ba từ ngoại ô thành phố, một từ tiểu bang Utah hỏi liên quan đến Di trú.

Về Di trú, chúng tôi sẽ lần lượt trả lời trên báo, chúng tôi xin giao lưu ngay về vấn đề quý vị lưu tâm:

- 1. Một số Quý vị muốn có đầy đủ các số báo của Người Việt Illinois từ ngày tục bản (tháng 10, 2020) đến nay :

-Xin trả lời là hiện số báo giấy này đã hết và chỉ lưu lại trong văn khố của Hội rất hạn chế, lẻ tẻ còn tìm thấy nơi các Chương trình Phục Vụ của riêng các nhân viên phụ trách. Tuy nhiên, chúng tôi có lưu trữ trong website của Hội Người Việt Illinois và nếu quý vị tải xuống (download) thì quý vị vẫn có đầy đủ trọn vẹn các số báo trên.

Xin vào: www.hnvi.org/media

- 2. Một số Quý vị muốn có báo giấy Người Việt Illinois gửi đến nhà thay vì đầu tháng lái xe đến trụ sở Hội hay các cơ sở thương mại để có báo:

-*Xin trả lời:* Chúng tôi rất biết ơn nhiều Quý độc giả đã hỗ trợ bằng phương thức này, và xin nhắc lại: Để nhận được báo hàng tháng gửi đến nhà, Quý vị chỉ cần ghi danh, ghi rõ địa chỉ và kèm theo ngân phiếu \$50 (cho một năm 12 số), trả cho:

Vietnamese Association of Illinois

(Memo: For Monthly magazine)

Gửi về:

VAI (Attn.: Shara Chau)

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

TIN CHICAGO do ChâU Văn tổng hợp

• Bộ y tế liên bang cho biết kết quả thử nghiệm thuốc ngừa COVID-19 của hãng Pfizer dành cho trẻ em dưới 5 tuổi tương đối an toàn. Cơ quan FDA đã đăng tải bản phân tích về liều thuốc Pfizer này trước cuộc họp hôm 8-6 để biểu quyết về việc chấp thuận sử dụng thuốc cho 18 triệu trẻ em đến lớp tuổi mẫu giáo.

Cuối tuần trước, cơ quan FDA cũng đã đăng một phân tích tương tự về các liều thuốc ngừa Covid của Moderna các cho trẻ em dưới 6 tuổi. Trẻ em dưới 5 tuổi hiện là nhóm duy nhất chưa đủ điều kiện chủng ngừa COVID-19 ở Mỹ.

- Các viên chức y tế quận Kane vừa ra thông báo hôm thứ Sáu về việc thử nghiệm Covid-19

qua nước bọt miễn phí ở địa chỉ 501 N. Randall St., Batavia, từ thứ Hai và thứ Sáu (9-12 giờ trưa) và Thứ Tư (1-4 giờ chiều). Thử nghiệm qua nước bọt, không cần ngoáy mũi, sẽ có kết quả sau 24-48 giờ. Điều cần biết là không nên ăn hoặc uống bất cứ thứ gì ít nhất một giờ trước khi đi thử nghiệm.

Thử nghiệm qua nước bọt được phát triển bởi nhóm SHIELD của trường đại học Illinois nhằm cung cấp xét nghiệm COVID dành cho học sinh các trường mẫu giáo đến trung học, trường cao đẳng và các trường đại học, công ty và công cộng trên toàn tiểu bang. (hình 1)

- Hôm 12-6, chính quyền liên bang vừa thông báo sẽ chấm dứt yêu cầu khách du lịch quốc tế phải thử âm tính COVID-19 trước khi đến Mỹ. Tuy nhiên, ngoài công dân Hoa Kỳ và những người nhập cư, tất cả các du khách đến Hoa Kỳ bằng đường hàng không phải xuất trình bằng chứng đã được chủng ngừa Covid đầy đủ, chỉ có một số trường hợp ngoại lệ được áp dụng theo đề nghị của cơ quan CDC.

CDC cũng cho biết mặc dù quy định về khẩu trang của liên bang đã kết thúc, CDC vẫn khuyến nghị mọi người từ 2 tuổi trở lên, bao gồm cả hành khách trên máy bay và nhân viên sân bay, nên

đeo khẩu trang khi sử dụng các phương tiện di chuyển công cộng.

- Với số ca nhiễm COVID-19 ngày càng tăng nhiều, một số quận trong Illinois được liệt kê có nguy cơ lây nhiễm cao.

Các viên chức y tế đã đưa ra các khuyến cáo là nên thực hiện các biện pháp phòng ngừa trong những tuần gần đây, đặc biệt là ở 32 khu vực có nguy cơ lây truyền đang gia tăng đáng kể so với tuần trước đó.

Các viên chức y tế Illinois cho rằng sự gia tăng nhiều ca nhiễm COVID-19 trong hai tuần qua là một nguyên nhân đáng lo ngại. Kể từ ngày Lễ Memorial Day, các ca nhiễm Covid đã gia tăng 10%. Do đó, các cư dân cần tiếp tục thực hiện việc phòng chống Covid để bảo vệ bản thân, gia đình và những người chung quanh.

- Hai loại biến thể mới của vi khuẩn Omicron có tên là BA.4 và BA.5, gốc từ Covid-19. Ngoài ra, còn có những biến thể phụ của Omicron như: BA.2.12.1, BA.2, B.1.1.529 và BA 1.1, trong số những biến thể khác.

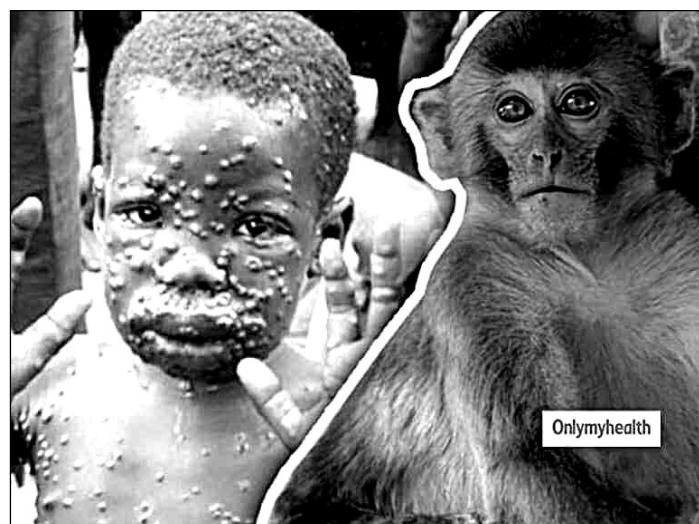
- Với một số quận trong khu vực Chicago có mức báo động Covid-19 cao và ngày càng có nhiều cư dân thử dương tính hoặc có tiếp xúc với người mắc bệnh, nhiều người đang thắc mắc là có nên cách ly và trong bao lâu.

Nếu những người đã tiếp xúc với người bị COVID và chưa được tiêm chủng và những người có kết quả thử dương tính, bất kể tình trạng tiêm chủng đều phải cách ly, theo khuyến cáo của cơ quan CDC.

TIN TỔNG QUÁT

- Sở y tế Chicago ra khuyến cáo cho cư dân nên thực hiện các biện pháp phòng ngừa khi tụ tập với đám đông trong mùa hè này vì hiện đang có một số ít trường hợp mắc bệnh đậu mùa ở khỉ (monkeypox) đã được phát hiện trong Chicago. Các quan chức khuyến cáo rằng nếu ai đó cảm thấy bị ốm hoặc phát ban hoặc lở loét, họ không nên tham gia tụ tập và hãy đến gặp bác sĩ càng sớm càng tốt.

Chicago đã xác định 7 ca nhiễm. Sở y tế trong Illinois và địa phương đang phối hợp tìm biện pháp thích nghi. Tổng cộng có 49 ca monkeypox được xác nhận trên 16 tiểu bang và Washington, D.C. Hầu hết các cá nhân bị nhiễm đều có triệu chứng nhẹ và không có tử vong. Người bị nhiễm có các triệu chứng giống như cúm ngay khi bị bệnh và sau đó phát triển và lan truyền trên các bộ phận của cơ thể. Nếu có tham dự các sinh hoạt mùa hè chúng ta nên cẩn thận và tránh tiếp xúc hay va chạm tay chân. (hình p2)

- Tổng thống Joe Biden hôm thứ Hai 13/6 đã ký ban hành một đạo luật giúp thành lập Viện Bảo tàng Quốc gia về Lịch sử và Văn hóa của Người Mỹ gốc Á và Dân Đảo Thái Bình Dương. Trong dịp này, ông phát biểu: “Tôi rất mong một ngày

nào đó, được đến thăm Bảo tàng Quốc gia về Lịch sử và Văn hóa Hoa Kỳ Châu Á Thái Bình Dương cùng với tất cả các bạn”.

Ông Biden cho biết dự luật này được đưa ra vào một “thời điểm quan trọng”, chỉ một năm kể từ vụ xả súng ở Atlanta và kỷ niệm 80 năm ngày giam giữ 120.000 người Mỹ gốc Nhật trong thế chiến thứ hai. Ông cảm ơn các thành viên quốc hội đã đóng góp trong việc soạn thảo đạo luật này.

Theo kết quả thống kê dân số năm 2020, có khoảng 24 triệu người ở Hoa Kỳ được xác định là người châu Á, và dân số dự đoán sẽ lên tới 46 triệu người vào năm 2060. Điều này khiến họ trở thành nhóm chủng tộc phát triển nhanh nhất ở Mỹ. Mặc dù tổng thống đã ký thành luật, nhưng có thể sẽ phải mất nhiều năm nữa bảo tàng này mới chính thức mở cửa cho khách tham quan. (hinh 3)

- Ông Jim Ryan, người đã phục vụ hai nhiệm kỳ tổng chưởng lý ở Illinois và đã có lần tham gia tranh cử chức vụ thống đốc nhưng không thành công, vừa mới qua đời, hưởng thọ 76 tuổi. Ông

Ryan đã qua đời tại nhà riêng ở quận DuPage sau một số bệnh kéo dài, người nhà của ông cho biết.

Ông Ryan thuộc đảng Cộng hòa, với tính chịu đựng cao và ăn nói nhẹ nhàng, ông được nhiều người xem là một nhà quản trị tận tâm, liêm chính và hiệu quả. Ông không thích loại chính trị rẻ tiền và hay đâm kíck người khác.

Ngoài ba nhiệm kỳ là luật sư của quận DuPage, ông Ryan còn là nhà vô địch quyền anh hạng cân trung bình một thời và đoạt giải Golden Gloves ở Chicago. Ông trở thành tổng chưởng lý năm 1995 và tái đắc cử năm 1998. Ông nuôi hy vọng đắc cử năm 2002 để kế vị cựu thống đốc đảng Cộng hòa George Ryan, người đã dính líu đến một âm mưu hối lộ và phải ngồi tù 5 năm. Jim Ryan đã thất bại trước đảng viên Dân chủ Rod Blagojevich, người bị kết án trong một vụ tham nhũng và phải ngồi tù suốt nhiều năm cho bản án 14 năm. (hinh4)

- Trong 13 ngày đầu tiên của cuộc bỏ phiếu sớm, Chicago cho biết đã có 2,166 lá phiếu. Nhưng so với cùng thời điểm trong kỳ bầu cử sơ bộ 4 năm trước, tỷ lệ cử tri đi bỏ phiếu năm nay giảm 46%. Mặc dù các con số này tốt hơn so với năm 2014, chỉ có 1,851 lá phiếu đã nhận được. Thông thường, tỷ lệ cử tri đi bỏ phiếu thường thấp trong các cuộc bầu cử sơ bộ, nhưng riêng năm nay có lẽ bị ảnh hưởng bởi những yếu tố khác.

- Vào ngày 1-7, mức lương tối thiểu ở quận Cook sẽ tăng cho tất cả những người lao động. Hiện mức lương tối thiểu ở Quận Cook là \$13/giờ cho nhân viên không có giới hạn và \$6.60 cho nhân viên có giới hạn. Ngày 1-7, giá lương sẽ tăng lên \$13.35/giờ cho người lao động không có giới hạn và \$7.40 cho người lao động có giới hạn.

Lệnh tăng lương tối thiểu của quận Cook không áp dụng cho Chicago vì thành phố có sắc lệnh riêng.

Kể từ ngày 1-7, Chicago sẽ có mức lương tối thiểu cho các thương hiệu hay cơ quan có 21 nhân viên trở lên là \$15.40/giờ và nếu có số nhân viên dưới 21 là \$14.50. Mức lương tối thiểu cho nhân viên có giới hạn ở các công ty lớn sẽ là \$9.24 và các công ty nhỏ là \$ 8.70.

- Ngay phía tây bắc trung tâm thành phố dọc theo xa lộ Kennedy gần Ashland, các tài xế chú ý đến bức tranh tường về “Tháng Tự Hào” (Pride Month) được vẽ trên tòa nhà của Wintrust Bank. Bức tranh tường này là một phần của nhiều sự kiện đang diễn ra của Wintrust Bank.

Ngân hàng này hợp tác với các tổ chức phi lợi nhuận địa phương tạo nên những biểu hiện có tính chất nghệ thuật. Trong tháng này, Wintrust đã hợp tác với bệnh viện Howard Brown Health, một trung tâm y tế ủng hộ LGBTQ+ và nghệ sĩ địa phương David A. Geary. Bức tranh tường ở ba mặt của tòa nhà nêu lên mối quan hệ giữa các thế hệ trong cộng đồng LGBTQ+. Mỗi bên có một chủ đề: niềm tự hào, cộng đồng và lịch sử. (hình 5)

- Cư dân Illinois nếu hội đủ điều kiện sẽ nhận một phần tiền từ sự thỏa thuận kiện tụng trị giá \$100 triệu đô la sau khi công ty Google bị cáo buộc vi phạm luật bảo mật trong tiểu bang.

Trước đây, Google đã sử dụng kỹ thuật nhận dạng qua các bức ảnh trên mạng. Tuy nhiên, theo đơn kiện, công ty đã không có sự đồng ý của hàng triệu người dùng trước khi sử dụng công nghệ này. Do đó, những cư dân Illinois xuất hiện trong ảnh trên ứng dụng từ ngày 1-5-2015 đến ngày 25-4-2022, có thể đủ điều kiện để được thanh toán. Không rõ mỗi người được bồi thường bao nhiêu. Một sự thỏa thuận tương tự liên quan đến Facebook đã có 1.6 triệu người dùng nhận được từ \$200 đến \$400 đô la. Số tiền thanh toán sẽ phụ thuộc vào số lượng và tính hợp lệ của các yêu cầu.

- Khoảng 10 giờ sáng ngày 13-6, một cảnh sát viên dừng xe để giúp một phụ nữ nằm khóa thân trên đường, tuy nhiên người này đột ngột nhảy vào xe cảnh sát lái nhanh và đụng vào viên cảnh

sát trước khi chạy mất. Sau đó cô đã đụng vào một xe khác và đã bị cảnh sát bắt giữ. Cô và viên cảnh sát được điều trị tại một bệnh viện gần đó.

MỸ BỎ XÉT NGHIỆM COVID-19 VỚI DU KHÁCH VÀ “NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT”

WASHINGTON, DC (NV) - Kể từ 12 giờ 01 phút sáng Chủ Nhật 13/6 vừa qua, chính phủ Mỹ đã hủy bỏ đòi hỏi du khách phải chứng minh thử nghiệm âm tính với COVID-19 trước khi vào Mỹ, theo CNN.

Trung Tâm Kiểm Soát Dịch Bệnh Mỹ (CDC) gọi đây là “giai đoạn mới” của đại dịch trong một tuyên bố xác nhận sự thay đổi này, đồng thời cho biết “chích ngừa vaccine rộng rãi, các biện pháp chữa trị hiệu quả và tỷ lệ chích ngừa vaccine cao” giúp Mỹ giảm nguy cơ những ca nhiễm nặng và tử vong.

Dưới đây là những thay đổi mà khách du lịch đến Mỹ cần chú ý:

- Yêu cầu xét nghiệm trước khi bay đến Mỹ được dỡ bỏ vào lúc 12 giờ 01 ngày Chủ Nhật, 12 Tháng Sáu. Tức là những chuyến bay đáp xuống Mỹ từ một quốc gia khác kể từ thời gian này trở đi sẽ không cần trình diện kết quả xét nghiệm âm tính hoặc giấy chứng nhận vừa hết COVID-19 trong vòng 90 ngày nữa. Những chuyến bay trước thời điểm này thì vẫn cần xét nghiệm.

- Giống như nhiều biện pháp khác, quy định này cũng có thể thay đổi. Trong bản thông cáo đưa ra về thay đổi này, CDC viết rằng “CDC sẽ tiếp tục đánh giá tình hình dịch mới nhất và đánh giá lại yêu cầu xét nghiệm nếu tình huống có thay đổi.”

- Quy định chích ngừa đối với người ngoại quốc vẫn không thay đổi. Khách du lịch trên 18 tuổi không phải là công dân Mỹ, người thường trú hợp pháp hoặc người di dân thì bắt buộc phải chích đủ liều vaccine khi đến Mỹ. Có rất ít trường hợp được miễn. Còn trẻ em từ 17 tuổi trở xuống không bắt buộc chích ngừa.

- Việc dỡ bỏ quy định xét nghiệm được áp dụng với tất cả đối tượng trước đó bị yêu cầu phải cung cấp kết quả xét nghiệm âm tính. Yêu cầu chích ngừa khi nhập cảnh Mỹ không áp dụng đối với công dân Mỹ. CDC đề nghị du khách vẫn nên thử nghiệm trước khi bay đến Mỹ, càng gần ngày lên phi cơ càng tốt nhưng không sớm quá ba ngày •

Ngày LỄ ĐỘC LẬP HOA KỲ

Nhìn Về Việt Nam

• NGUYÊN ANH

Hôm nay July 4, toàn nước Mỹ tưng bừng hân hoan đón chào Ngày Lễ thiêng liêng của quốc gia họ: Ngày lỄ Độc Lập, kỷ niệm 246 năm Hoa Kỳ tách khỏi sự lệ thuộc vào nước Anh.

Các con phố dường như nhộn nhịp hơn, ai cũng có vẻ vội vàng hấp tấp hơn mọi ngày, họ đến những công viên để xem ca nhạc, ăn uống hoặc tụ họp tại nhà bạn bè của mình party trong ngày lễ lớn của toàn dân tộc.

Nước Mỹ có một lịch sử lập quốc non trẻ hơn Việt Nam, sự hình thành và phát triển của quốc gia này bắt đầu vào thế kỷ 15 sau khi Christopher Columbus thám hiểm và phát hiện ra với sự tài trợ của triều đình Tây Ban Nha, sau đó làn sóng di dân đã ồ ạt kéo đến và hình thành 13 tiểu bang đầu tiên, những thế kỷ sau là sự phát triển vừa chiến tranh lẩn kinh tế để có 50 tiểu bang vĩ đại hôm nay...

Pháo bông được thắp sáng bầu trời đêm tại khắp nơi trên nước Mỹ để nói lên rằng họ là một dân tộc tôn trọng và nâng niu gìn giữ quá khứ, chính nhờ có lịch sử lập quốc của các thế hệ đi trước cho nên họ mới có một Hợp Chủng Quốc Hoa Kỳ hôm nay.

Trong ánh sáng tưng bừng từ những loạt pháo hoa, người viết buồn rầu nhìn về quê hương của mình: Đất nước Việt Nam yêu dấu của chúng ta, Việt Nam cũng có một quá khứ hào hùng có phần hơn nước Mỹ vì những cuộc chiến tranh liên miên trong quá khứ, có quá trình dựng nước của các Vua Hùng, có những triều đại gìn giữ và khai phá bờ cõi, có những Anh Hùng, Anh Thư trong lịch sử, có những hào kiệt hữu danh lẫm vô danh, các thế hệ đó đã đi qua, đáng buồn hơn dưới chế độ cộng sản họ đã cố tình bôi xóa, bóp méo lịch sử nước nhà để phục vụ cho mưu đồ chính trị của mình, làm cho những giòng lịch sử oai hùng nhạt nhòa trong các thế hệ kế thừa bởi vì một điều vô cùng đơn giản: cộng sản là một bọn không có quá khứ cho nên họ không cần biết đến tương lai, mà đó lại là tương lai của đất nước.

Hãy nhìn lại đi, lịch sử ra đời của đảng Cộng Sản Việt Nam là gì?

Là chuỗi ngày khủng bố, giết chóc, cướp chính quyền, một chính quyền mà đi cướp, dùng chữ cướp trong giáo trình giảng dạy đủ nói lên đó là một chính quyền độc tài, phi dân chủ,

nhân quyền, họ dùng vũ lực để cai trị dân chúng, từ khủng bố năm xưa cho đến đàn áp, đánh đập hôm nay tuy chỉ khác về hình thức nhưng bản chất vẫn là một, lịch sử ra đời của đảng và chính phủ nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam là một vết đen ô nhục trong giòng lịch sử Việt Nam thời hiện đại, đó là một lũ giòi bọ phi nhân tính hưởng thụ trên nỗi đau của dân tộc và cùng cực hơn khi chúng cho mình có toàn quyền quyết định bán nước cho giặc, một đảng phái không có chính danh tiếm quyền điều hành quốc gia và xem dân chúng như là loại nô lệ thì đó là một đảng phái tồi tệ phải bị lật đổ với sự phỉ nhổ của toàn dân.

Ngày nay dân tộc Việt Nam từ Bắc chí Nam đã bừng tỉnh con mắt, Internet đã đem lại những sự thật mà đảng đã cố tình bưng bít tuyên truyền, từ bác Hồ Bả Chó bán đứng các đồng chí của mình cho đến bóc trần những luận điệu tô hồng, đánh bóng, những gì mà đảng che dấu đã bị lột trần trước mắt dân tộc, toàn dân ai cũng kinh tởm cho cái nhà nước của mình, vì thế đảng phải thông qua cái được gọi là Luật

An Ninh Mạng nhằm ngăn chặn những sự thật bất lợi cho họ, chúng quyết tâm đưa người dân trong nước trở về cái chuồng của những con cùu nói sao nghe vậy, một nguyên tắc bất di bất dịch của các quốc gia cộng sản: Duy ý chí!

Sự phẫn nộ của người dân đã bùng nổ khi đảng cộng sản quyết tâm bán nước với mỹ từ cho thuê, có cái đời nào mà cho thuê đến tận 99 năm, sau khi vấp phải sự chống đối quyết liệt của người dân, một mặt bọn chúng đàn áp, cầm tù theo những cái luật rùng森 bọn chúng đặt ra sau đó xoa dịu dư luận với hứa hẹn xem xét giảm xuống còn 70 năm và sau đó là 50 năm.

Dân tộc Việt Nam hãy thoát khỏi u mê, hãy như nhạc sỹ Tuấn Khanh từng viết trong nhạc phẩm: " Hãy gấp trang báo và tắt tivi" để thoát khỏi sự ru ngủ, định hướng của bọn tuyên giáo trong nước mà hãy nhìn nhận một sự thật là dù cho bọn chúng có cho thuê 70, 50 hay 40 năm mà không hề vấp phải sự phản ứng của chúng ta là chúng sẽ dễ dàng gia hạn hay bán đứt luôn cho giặc, chúng muốn ôm một số tiền khổng lồ từ việc bán nước, đầu cơ địa ốc để trốn qua quốc gia khác, còn hậu quả nặng nề để lại thì..." để cho các thế hệ mai sau giải quyết!".

Cái luận điệu đó chúng ta đã nghe từ tranh chấp chủ quyền hai quần đảo Hoàng Sa - Trường Sa với giặc Tàu, nhưng vì sao mà chúng lại đẩy cây cho những thế hệ mai sau?

Bởi vì chính chúng nó, từ tên Hồ Bá Chó cho đến Nguyễn Phú Trọng hôm nay đều là thủ phạm, chính Hồ đã dâng thêm lục địa biển Việt Nam bao gồm các quần đảo cho giặc với công hàm 1958, chính chúng nó: Nguyễn Phú Trọng, Nguyễn Xuân Phúc, Nguyễn Thị Kim Ngân đã đồng lõa trong âm mưu bán nước với Luật Đặc Khu và cũng chính nó, thằng phản quốc Nguyễn Phú Trọng đã đi đêm ký 25 văn kiện hiến đất nước ta cho giặc tại Bắc Kinh vẫn còn chưa ráo mực...

Ngày 4 tháng 7 năm 1776 nước Mỹ đã cho ra đời bản Tuyên Ngôn Độc Lập đánh dấu một quốc gia non trẻ chào đời nhưng chưa đến 300 năm sau quốc gia này đã trở thành một đất nước hùng mạnh bậc nhất hành tinh, còn đất nước Việt Nam của chúng ta, một đất nước tự hào có hàng ngàn năm văn hiến, một dân tộc có bề dày lịch sử chống giặc ngoại xâm của cha ông sao lại quá thờ ơ với vận mệnh của Tổ Quốc?

Hãy mạnh dạn cất lên tiếng nói của mình, chối bỏ, truất phế một cái đảng bán nước hại dân, một chính phủ chỉ phục vụ cho đảng độc tài, một cái quốc hội tay sai đồng lõa cùng đảng cộng sản bán đứng dân tộc, một công cụ bù nhìn nhằm hợp thức hóa những chủ trương đi ngược lại với tiến trình văn minh của loài người.,

Dân tộc Việt Nam hãy tràn xuống đường, hãy thét vang: Đả đảo đảng cộng sản bán nước, hại dân - Đảng cộng sản phải trả trả chính quyền về tay nhân dân...

Hãy mạnh dạn làm cách mạng lật đổ đảng cộng sản Việt Nam bởi vì đó là một bộ máy đã băng hoại hư hỏng không thể sửa chữa, đất nước Việt Nam là của dân tộc Việt Nam, không phải là tài sản riêng của đảng chúng nó.

Hãy làm nên lịch sử để chúng ta có một ngày Lễ Độc Lập mới lưu truyền hàng trăm năm sau cho các thế hệ kế thừa, để xứng đáng với lịch sử oai hùng của dân tộc, để hánh diện rằng đất nước của chúng ta từng đã dũng cảm giành lấy độc lập cho mình, để chúng ta có thể quay lại quá khứ và tiến tới tương lai... ●

Đọc Thêm Trong Ngày Lễ Độc Lập của Hoa Kỳ

CHÂN DUNG TRÊN TỜ TIỀN 100 DOLLARS MỸ LÀ AI?

• TRẦN VĂN GIANG ghi lại

- Chân dung trên tờ tiền 100 đô-la này là ai?

Một số người đoán có lẽ đó là một vị Tổng thống nào đó của Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ. Thực ra, đó không phải chân dung của Tổng thống nào của Hoa Kỳ, mà là chân dung của một người đóng vai trò quan trọng trong Lịch sử Hoa Kỳ còn hơn hầu hết các Tổng thống.

Đó là một người khổng lồ của lịch sử nhân loại. Một người đa tài. Một nhà phát minh và sáng chế hàng đầu. Một nhà kinh doanh tài ba. Một nhà tư tưởng xuất sắc. Một chính khách lỗi lạc. Một trong những “Người Cha Lập Quốc” (Founding Fathers) (Không phải là loại “cha già dân tộc!?” thường nghe thấy!) và là một anh hùng dân tộc của Hoa Kỳ. Trong lịch sử nhân loại khó có ai có thể sánh được về tài năng và ảnh hưởng với con người này:

Ông là **BENJAMIN FRANKLIN**.

Ông Benjamin Franklin sinh ngày 17 tháng 1 năm 1706 tại thành phố Milk, Boston. Cha ông, Josiah Franklin, là người làm nến, xà phòng và bán hàng tạp hóa... Mẹ ông là vợ thứ hai của Josiah Franklin. Benjamin Franklin là con thứ 15 trong 17 người con của ông Josiah Franklin.

Do việc làm ăn của người cha sa sút, năm lên 10, Benjamin (gọi tắt là Ben) buộc phải thôi hẳn việc học ở trường. Năm 12 tuổi, Ben bắt đầu làm công việc của một thợ in cho xưởng in của anh trai là James Franklin. Do ham học, cậu đọc ngấu nghiến mọi thứ sách báo cậu có được.

Năm 1721, James Franklin lập ra một tờ báo lấy tên là “New England Courant.” Đây được coi là tờ báo độc lập đầu tiên ở xứ sở này. Khi đó, Ben tỏ ý muốn làm một người viết bài cho báo nhưng bị từ chối. Cậu bèn gửi bài theo bưu điện với bút danh là

Mrs. Silence Dogood, giả danh như của một mệnh phụ. Và thật bất ngờ, những bài của cậu đã thu hút được sự quan tâm đặc biệt của dư luận. Nó nêu ra những vấn đề xã hội mà rất nhiều thành phần quan tâm. Tuy nhiên, James đã rất khó chịu khi phát hiện ra tác giả của những bài viết này chính là thằng oắt em trai mình!

17 tuổi, Benjamin Franklin bỏ nhà tới Philadelphia để tìm việc làm. Những năm sau đó, chàng trai phải vật lộn mưu sinh. Chứng kiến sự trì trệ của xã hội, năm 1727, Benjamin Franklin lập ra một hội lấy tên là "Junto," gồm "những người thợ và thương nhân hy vọng hoàn thiện chính mình đồng thời hoàn thiện cộng đồng."

Việc xuất hiện của Junto châm ngòi cho phong trào hình thành các tổ chức xã hội và nghề nghiệp khác nhau ở Philadelphia. Một trong những hoạt động quan trọng của Junto là đọc sách. Để có nhiều sách cho mọi người đọc, Benjamin Franklin đã lập ra "Library Company of Philadelphia" ("Công ty thư viện" Philadelphia). Tiền mua sách do các hội viên đóng góp và các độc giả trả phí khi mượn sách. Công ty này vẫn tồn tại cho đến ngày nay và trở thành một trong những thư viện vĩ đại nhất thế giới.

Năm 1730, Benjamin Franklin thành lập xưởng in của riêng mình, đồng thời lập ra tờ báo "The Pennsylvania Gazette." Tờ báo này nhanh chóng trở thành diễn đàn bàn về việc cải cách xã hội. Với tư cách chủ bút và là người viết những bài quan trọng để xuất những tư tưởng cách mạng, Benjamin

Franklin nhanh chóng có được uy tín của một nhà cải cách thông thái.

Cùng năm, Benjamin Franklin nhận làm cha nuôi của một đứa bé tên là William và không cho biết mẹ nó là ai. Ông đã nuôi William cho đến khi người này trưởng thành và được chính Ông dàn xếp để làm thống đốc New Jersey rồi trở thành nhân vật hoàn toàn bất đồng chính kiến với Ông: William là người bảo hoàng, trong khi Benjamin Franklin là nhà cải cách.

Tháng 9 năm đó, Benjamin Franklin kết hôn (không hôn lễ) với bà Deborah Read, người đã từng có 2 đời chồng. Sau này, họ có với nhau 2 người con. Năm 1731, Benjamin Franklin trở thành một trong những nhà lãnh đạo của "Hội Tam Điểm" ở Mỹ. Ông bắt đầu viết sách về tôn chỉ và hoạt động của hội này.

Năm 1743, Ông sáng lập Hội Triết Học Mỹ. Trong những năm tháng đó, vốn kiến thức mà ông tích lũy được về khoa học và kỹ thuật đã đưa Ông lên tầm một nhà khoa học thực thụ.

Ông phát hiện ra là có 2 loại điện và gọi chúng là điện âm và điện dương. Ông nêu ra nguyên lý bảo toàn điện tích. Ông phân loại được các chất thành chất dẫn điện và chất cách điện, nhờ đó đã không gặp nguy hiểm về tính mạng khi thu điện từ các đám mây. Ông là người đầu tiên phát hiện ra sự khác nhau giữa hướng gió trong cơn bão và hướng di chuyển của cơn bão, một điều rất quan trọng đối với dự báo bão. Ông tìm ra nguyên lý làm lạnh bằng hiện tượng bay hơi và đã tạo ra được nhiệt độ "-14 độ C" trong môi trường mùa hè bằng cách cho "ether" bay hơi.

Ông có những sáng chế đi vào lịch sử khoa học kỹ thuật. Trong số đó có:

- Cột thu lôi và Kính 2 tròng
- Ống thông tiểu mềm dùng trong Y khoa.

Năm 1753, Benjamin Franklin được trao tặng Huy Chương Copley của Hội Hoàng Gia Anh giống như Viện Hàn lâm Khoa học...

Năm 1762, Ông được Đại học Oxford trao bằng tiến sĩ danh dự. Trong đời sống xã hội, Benjamin Franklin cũng có những đóng góp lớn lao. Ông đã:

- Lập ra Sở Cứu hỏa đầu tiên tại Mỹ;
- Thành lập Viện Hàn Lâm Philadelphia (Thực chất là trường đại học đầu tiên) ở Mỹ;
- Cùng với Tiến sĩ Thomas Bond thành lập Bệnh Viện Pennsylvania (Bệnh viện đầu tiên) ở Mỹ.

Cuối thập niên 1740, Benjamin Franklin bắt đầu các hoạt động với tư cách quan chức chính quyền. Ngoài các chức vụ trong chính quyền thành phố và vùng Pennsylvania. Khi đó chưa phải là một tiểu bang của Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ, vì lúc đó chưa có chính quyền liên bang. Ông còn đảm nhiệm công tác ngoại giao với Anh Quốc và Pháp...

Năm 1751, Ông được bầu vào quốc hội Pennsylvania. Năm 1754, Benjamin Franklin lãnh đạo phái đoàn Pennsylvania tham gia Đại hội Albany. Tại đó, Ông đưa ra một tuyên ngôn về Liên Minh Thuộc

Địa. Mặc dù tuyên ngôn không được thông qua, nhưng nó là nền tảng về tư tưởng cho “Hiến Pháp Hợp Chủng Quốc” sau này...

Từ 1757 đến 1762, Benjamin Franklin sống ở Anh để dành tâm lực cho cuộc đấu tranh chống lại các đặc quyền đặc lợi của một số nhân vật Hoàng Gia Anh tại Mỹ và đòi quyền lợi kinh tế và chính trị cho các thuộc địa của Anh trên đất Mỹ.

Năm 1763, Benjamin Franklin thay mặt chính quyền Pennsylvania đứng ra dẹp một cuộc nổi loạn. Những người tham gia cuộc nổi loạn này khi đó đang tiến hành một cuộc trả thù tàn bạo đối với những người “Indian” Mỹ - người “Da Đỏ.”

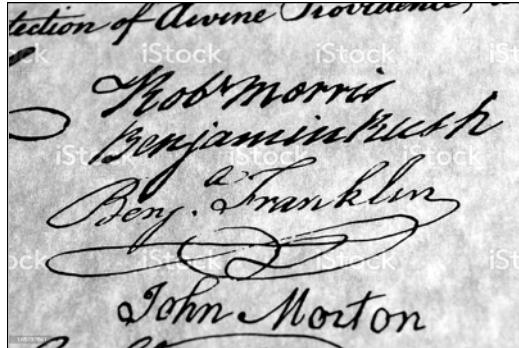
Như vậy, Benjamin Franklin đã giúp người “Da Đỏ” Mỹ tránh được một cuộc thảm sát.

Sau vụ đó, Benjamin Franklin lớn tiếng lên án những quan điểm phân biệt chủng tộc hiện đang khá phổ biến trong dân chúng gốc Âu.

Trong các năm từ 1764 đến 1774, Benjamin Franklin liên tục có mặt ở châu Âu để vận động cho công cuộc giải phóng thuộc địa Mỹ khỏi sự cai trị của Hoàng Gia Anh.

Đến năm 1775 thì Ông trở thành phần tử nguy hiểm nhất trong mắt Hoàng Gia Anh.

Tháng 3 năm đó, Ông rời Anh Quốc trở về Mỹ.

Benjamin Franklin là người Hoa Kỳ duy nhất đã để lại chữ ký trong cả 4 Văn

Kiện Lập Quốc của Hoa Kỳ, trong đó có hai bản Tuyên Ngôn Độc Lập và Hiến Pháp.

Benjamin Franklin cũng có năng khiếu và tham gia hoạt động nghệ thuật. Ông từng chơi mấy loại nhạc cụ khác nhau và cũng có sáng tác nhạc. Ông là hội viên Hội Nghệ Thuật Hoàng Gia Anh nhiều năm. 200 năm sau, vào năm 1956, hội này đã lập ra “Huy Chương Benjamin Franklin” để trao tặng cho những tài năng nghệ thuật xuất sắc.

Về tôn giáo, Benjamin Franklin tin vào Chúa Giêsu Kitô.

Về đức hạnh, cả đời Ông luôn giữ vững 13 đức tính: ôn hòa, kín tiếng, ngăn nắp, quyết đoán, tiết kiệm, siêng năng, chân thành, công bằng, điều độ, sạch sẽ, tĩnh tại, giản dị, khiêm tốn (temperance, silence, order, resolution, frugality, industry, sincerity, justice, moderation, cleanliness, tranquility, chastity, humility).

Benjamin Franklin mất ngày 14 tháng 4 năm 1790 tại tiểu bang Philadelphia •

Ngày 5 tháng 5 năm 1775, chiến tranh cách mạng Mỹ bắt đầu. Trong cuộc chiến này, một số vùng mà sau này là các tiểu bang đã liên kết với nhau chống lại sự cai trị của Hoàng Gia Anh. Benjamin Franklin được chọn làm đại diện của Pennsylvania tham gia “Đại Hội Thuộc Địa” lần 2.

Năm 1776, Benjamin Franklin tham gia một ban gồm 5 người soạn thảo “TUYÊN NGÔN ĐỘC LẬP” trên cơ sở bản của Thomas Jefferson. Tháng 12 năm 1776, Benjamin Franklin tới Pháp với tư cách công sứ Hoa Kỳ và làm việc tại đó mãi tới 1785. Trong thời gian đó, Ông đã thuyết phục chính quyền cộng hòa Pháp tham gia liên minh quân sự với Hoa Kỳ. Uy tín của Ông ở Pháp lớn đến mức việc treo chân dung của Ông trong nhà trở thành “mốt.” Một người là Le Ray Chaumont đã thuê họa sĩ Duplessis vẽ chân dung ông. Đến nay, nguyên bản của bức chân dung này vẫn còn được treo trong Phòng Tranh Chân Dung Quốc Gia ở Washington DC, và đó chính là bản gốc của chân dung Ông trên tờ tiền 100 đô-la Mỹ.

Năm 1785, khi trở về Mỹ, Benjamin Franklin đã trở thành người có ảnh hưởng thứ hai ở đất nước này, chỉ sau George Washington.

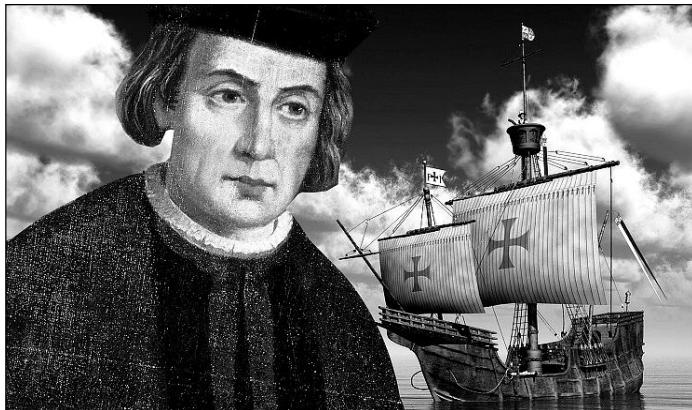
Những năm tháng cuối đời, Ông dành hết tâm sức cho công cuộc giải phóng nô lệ, chủ yếu là người da đen gốc Phi Châu (Mỹ da đen)

Cũng xin ghi chú thêm:

Chung Quanh NGÀY LỄ ĐỘC LẬP

SƠ LƯỢC ĐÔI ĐIỀU VỀ NHÀ THÁM HIỂM CHRISTOPHER COLUMBUS

Từ trước đến nay, nhiều người vẫn mặc định Columbus là người tìm ra nước Mỹ. Và cũng có nhiều điều gắn cho thần tượng Columbus do thêu dệt mà nên. Lịch sử vẫn còn tranh cãi dù đã 500 năm trôi qua. Nhiều bang ở Mỹ không chấp nhận ngày lễ này. Mới tuần qua thôi, ở Seattle (bang Washington) đã biến ngày đó thành ngày của người Da đỏ. Dân Mỹ gốc Italia lại phản đối ầm ỹ vì Columbus là người Genoa, Italy...

Columbus không chứng minh là trái đất tròn. Rất nhiều người tin là Columbus là người chứng minh trái đất tròn bằng cách chứng minh đi vòng quanh thế giới bằng thuyền. Trái đất có tròn thì đi vòng vèo một hồi thế nào cũng quay về chỗ cũ.

Trong thực tế, người cổ Hy Lạp đã chứng minh điều đó. Thế kỷ thứ 6 trước Công nguyên, nhà toán học Pythagoras (Pitagore) đã kết luận trái đất tròn, và hai thế kỷ sau đó nhà triết học Aristotle cũng đồng ý với Pythagoras. Đến năm 1492 thì những người có trình độ học hành đã biết trái đất không phẳng như cái nia.

Columbus không phải là người châu Âu vượt qua biển Đại Tây Dương. Năm thế kỷ trước khi Columbus được sinh ra, Leif Eriksson (Norse Viking) được cho rằng từng đặt chân lên Newfoundland

land. Nhiều nhà lịch sử còn viết rằng, những nhà thám hiểm Ireland đã đi qua Đại Tây Dương trước đó. Cả nước Mỹ kỷ niệm ngày Columbus đến miền đất này nhưng ít người nghĩ ra việc kỷ niệm Eriksson.

Có 3 quốc gia không chấp nhận Columbus thám hiểm. Để có chuyến thám hiểm, Columbus đã phải thuyết phục vua Tây Ban Nha, và nhiều người giàu có cung cấp tiền bạc cho ông đi thám hiểm châu Á. Bồ Đào Nha, Anh và Pháp không đồng ý cấp tiền. Một số người đã nói là chuyến đi phải dài ngày hơn rất nhiều so với dự tính của Columbus. Cả vua Tây Ban Nha cũng nghi ngờ như vậy. Trong thực tế đã đúng như sự nghi ngờ. Đại dương rộng hơn rất nhiều so với tính toán của Columbus, nhưng may cho ông và thủy thủ đoàn, thay vì đi châu Á thì ông tới châu Mỹ.

Nina và Pinta không phải là tên của 2 trong 3 con tàu của Columbus. Vào thế kỷ 15 tại Tây Ban Nha, những con thuyền được đặt tên thánh. Nhưng lính đi biển lại đặt tên theo nick. Họ lấy tên Pinta một tiếng lóng chỉ “gái điếm” để đặt cho một con thuyền.

Columbus bốn lần đến châu Mỹ. Sau năm 1492, Columbus còn đến châu Mỹ 3 lần nữa. Những lần đó ông đến biển Caribbean, Nam Mỹ và Trung Mỹ.

Columbus trở về Tây Ban Nha năm 1500. Columbus được cho rằng là kẻ tàn ác với thổ dân da đỏ. Những người bản địa không nộp đủ vàng đàm được bị trói tay và bị xử trảm. Năm 1500, vua Tây Ban Nha đã sai người đến xử tội Columbus vì những sai lầm, ông bị bắt và mang về cỗ quốc. Tuy nhiên, ông chỉ bị tước quyền hành, nhưng được tiếp tục thám hiểm lần thứ 4 để chiếm tài nguyên cho nhà vua.

Nguyệt thực có thể đã cứu Columbus. Tháng 2-1504, Columbus bị bỏ rơi bởi thủy thủ đoàn, thổ dân thì bỏ đói ông. Nhưng đúng vào ngày 29-2-1504, xuất hiện Nguyệt thực.

Columbus dọa thổ dân, đó là trời trừng phạt, nếu không cho ông ăn thì Chúa sẽ lấy hết ánh sáng, đốt cháy trái đất.

Đêm đó nguyệt thực làm cho mặt trăng che khuất và sau đó trở nên đỏ rực, những thổ dân đành van lạy Columbus hãy tha thứ. Thế là ông ta không bị chết đói.

Ngay cả khi đã chết, Columbus tiếp tục vượt Đại Tây Dương.

Sau cái chết của Columbus (1506), ông được chôn ở Valladolid và chuyển về Seville (Tây Ban Nha). Theo yêu cầu của con dâu, xác ông được chuyển về Hispaniola và chôn ở nhà thờ Santo Domingo.

Khi Pháp xâm lược đảo Hispaniola (1795), dân Tây Ban Nha vội đào xác ông và đưa sang Cuba trước khi đưa về Tây Ban Nha trong chiến tranh Tây Ban Nha - Mỹ (1795).

Người ta tranh cãi hài cốt mang về có phải của Columbus hay không, hay đã nhầm lẫn bối mô người khác vì người ta phát hiện một hộp có vẻ như đựng hài cốt của Columbus trong nhà thờ Santo Domingo.

Năm 2006, họ thử DNA và chứng minh, những gì còn lại trong tiểu là thuộc về Columbus dù đã sau 500 năm.

Hiện nay người Dominica không cho thử lại DNA tại nhà thờ trên.

Và...Cuộc tranh cãi về nhà thám hiểm vẫn tiếp tục...!•

ĐỌC THÊM VỀ TỔNG THỐNG HOA KỲ

Tổng thống Hoa Kỳ là nguyên thủ quốc gia (head of state) và cũng là người đứng đầu chính phủ (head of government) Hoa Kỳ. Đây là viên chức chính trị cao cấp nhất về mặt ảnh hưởng được công nhận tại Hoa Kỳ. Tổng thống lãnh đạo ngành hành pháp của chính phủ liên bang và là một trong hai viên chức liên bang duy nhất được toàn quốc Hoa Kỳ bầu lên (người kia là Phó Tổng thống Hoa Kỳ).

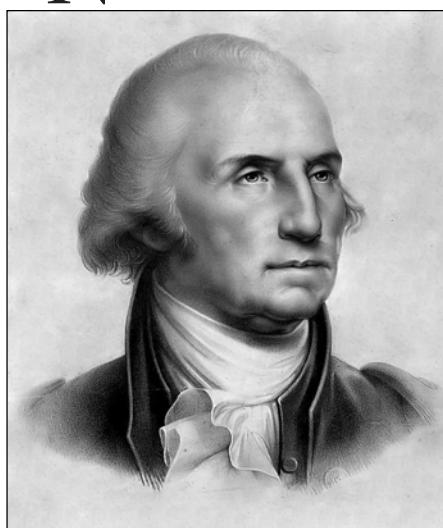
Trong số những trách nhiệm và quyền hạn khác, Điều khoản II Hiến pháp Hoa Kỳ giao cho Tổng thống hành xử một cách trung thành luật liên bang, đưa Tổng thống vào vai trò Tổng tư lệnh Quân Đội và các lực lượng vũ trang Hoa Kỳ, cho phép Tổng thống đề cử các viên chức tư pháp và hành pháp với sự góp ý và ưng thuận của Thượng viện và cho phép Tổng thống ban lệnh ân xá, ban hành Luật thông qua Quốc Hội.

Tổng thống được dân chúng bầu lên một cách gián tiếp qua Đại cử tri đoàn trong một nhiệm kỳ bốn năm. Kể từ năm 1951, các Tổng thống Hoa Kỳ chỉ được phục vụ giới hạn hai nhiệm kỳ theo Điều 22, Hiến pháp Hoa Kỳ. Bốn mươi sáu cá nhân đã được bầu hoặc kế nhiệm trong chức vụ Tổng thống Hoa Kỳ. Tổng thời gian phục vụ của tất cả các tổng thống là 56 nhiệm kỳ bốn năm.

Nước Mỹ đã có 46 đời tổng thống. Tuy nhiên, nhiều chi tiết về từng vị đến nay vẫn là những điều thú vị bởi ít người biết đến.

Bang có nhiều người làm tổng thống Mỹ nhất là Ohio, với 7 vị, kế tiếp là New York (6 vị), Virginia (5), Massachusetts (4), Texas, Tennessee và California mỗi bang 3 vị. Có một Tổng thống Mỹ khác cũng xuất thân từ bang Illinois như ông Barack Obama là Abraham Lincoln.

Những kỷ lục thú vị:

- Tổng thống đầu tiên của Mỹ, George Washington (1789-1797), là vị duy nhất nhận được 100% phiếu bầu của cử tri.

Ông (ảnh) cũng là vị Tổng thống đầu tiên được in hình trên tem bưu chính.

- Người giữ chức vụ Tổng thống Mỹ lâu năm nhất là Franklin Delano Roosevelt (1933-1945). Ông cũng là vị Tổng thống duy nhất chiến thắng trong 4 cuộc bầu cử.

- William Henry Garrison là người có thời gian làm Tổng thống ngắn nhất. Ông nhậm chức khi đang mang trong người nhiều căn bệnh và đã qua đời một tháng sau (từ 4-3 đến 4-4-1841).

- Vị Tổng thống duy nhất giữ chức vụ trong 2 nhiệm kỳ không liên tục nhau là Grover Cleveland (1885-1889 và 1893-1897).

- Tổng thống lớn tuổi nhất đầu tiên là Ronald Reagan (1981-1989). Khi nhậm chức nhiệm kỳ đầu, ông đã 69 tuổi 11 tháng 14 ngày.

- Tổng thống trẻ nhất là Theodor Roosevelt (1901-1909). Ông trở thành Tổng thống không qua bầu cử khi mới 42 tuổi 10 tháng 18 ngày.

- John Kennedy (1961-1963) là vị Tổng thống trẻ nhất vào thời điểm bầu cử (43 tuổi rưỡi). Ông cũng là hướng đạo sinh đầu tiên ở Mỹ trở thành Tổng thống

- Tổng thống Mỹ cao nhất là Abraham Lincoln (1861-1865), với 1,93 m; còn vị thấp nhất là James Medison (1809-1817): 1,63 m. Tổng thống nặng ký nhất là William Taft (1909-1913): hơn 135 kg. •

VỀ MỘT BẢN TIN ĐẶC BIỆT: Chủ Tịch Hạ Viện Hoa Kỳ PELOSI KHÔNG ĐƯỢC PHÉP RƯỚC LỄ

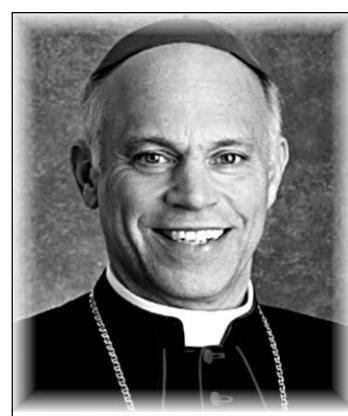
LGT.:Gần đây, dư luận Hoa Kỳ, nhất là giới truyền thông loan tin liên quan đến Bà Nancy Pelosi, người quyết tâm chống lại lập trường phò sinh của Giáo Hội Công Giáo không được phép rước Mình Thánh Chúa.

Bà Chủ tịch Hạ viện Nancy Pelosi (ảnh trên) sinh ngày 26 tháng Ba, 1940, năm nay 82 tuổi, hiện cư ngụ tại San Francisco. Tuyệt đại đa số những người Công Giáo nghĩ rằng ở tuổi này bà sẽ tỏ ra lo lắng về phần rỗi linh hồn của mình và ngừng ủng hộ phá thai nhưng hy vọng này rất mong manh vì Bà có một tập hợp các lý thuyết để chống lại lập trường phò sinh của Giáo Hội. Để rộng đường dư luận, chúng tôi xin đăng nguyên văn bản dịch sang Việt ngữ (J.B. Đặng Minh An dịch) thư Thông Báo của Đức Tổng Giám Mục thành phố San Francisco gửi bà Nancy Pelosi không cho phép bà được rước Mình Thánh Chúa trong các thánh lễ, đề ngày 21/05/2022, sau một thời gian đối thoại mà không có kết quả, như sau:

THÔNG BÁO (NOTIFICATION)

Gửi Chủ tịch Hạ viện Quốc hội Hoa Kỳ Nancy Pelosi:

Công đồng Vatican II, thông qua Sắc lệnh về Giáo hội trong Thế giới Hiện đại, Gaudium et spes, đã nhắc lại giáo huấn từ ngàn xưa và nhất quán của Giáo hội rằng “ngay từ giây phút đầu tiên thụ thai, sự sống phải được bảo vệ cẩn thận nhất; và phá thai cũng như giết trẻ sơ sinh là những tội ác không thể kể xiết.” (Số 51). Quả thật, các Kitô hữu luôn đề cao phẩm giá của cuộc sống con người trong mọi giai đoạn, đặc biệt là những người dễ bị tổn thương nhất, bắt đầu từ cuộc sống trong bụng mẹ.

Tương tự như vậy, Đức Thánh Cha Phanxicô cũng đã tỏ ra rất rõ ràng và nhấn mạnh trong giáo huấn về phẩm giá của cuộc sống con người khi còn trong bụng mẹ.”

Chân lý luân lý căn bản này có hậu quả đối với người Công Giáo trong cách họ sống đời sống của họ, đặc biệt là những người được giao phó để thúc đẩy và bảo vệ công ích của xã hội. Đức Thánh Cha

Gioan Phaolô II cũng rất nhất quán trong việc duy trì giáo huấn liên tục này của Giáo hội, và thường xuyên nhắc nhở chúng ta rằng “những người trực tiếp tham gia vào các cơ quan lập pháp có “nghĩa vụ nghiêm trọng và rõ ràng là chống lại” bất kỳ luật nào tấn công cuộc sống con người. Đối với họ, cũng như đối với mọi người Công Giáo, không thể cỗ vũ những luật đó hoặc bỏ phiếu cho chúng “(xem *Ghi chú Tín lý về một số câu hỏi liên quan đến sự tham gia của người Công Giáo vào đời sống chính trị* [24 tháng 11 năm 2002] n. 4, §1). Một nhà lập pháp Công Giáo ủng hộ việc hợp pháp hóa phá thai, sau khi biết giáo lý của Giáo hội, đã phạm một tội lỗi nghiêm trọng, là nguyên nhân gây ra tai tiếng trầm trọng nhất cho người khác. Do đó, luật chung của Giáo hội quy định rằng những người như vậy “không được rước lễ” (Bộ Giáo luật, khoản 915).

Về việc áp dụng những nguyên tắc này đối với người Công Giáo trong đời sống chính trị, Đức Hồng Y Joseph Ratzinger lúc bấy giờ, với tư cách là Tổng trưởng Bộ Giáo lý Đức tin, đã viết cho các giám mục Hoa Kỳ vào năm 2004 giải thích cách tiếp cận sẽ được thực hiện như sau:

“Khi sự hợp tác chính thức của một người trở nên rõ ràng - được hiểu là, trong trường hợp của một chính trị gia Công Giáo, liên tục vận động và bỏ phiếu cho luật phá thai và trợ tử - vị linh mục của người ấy nên gặp người ấy, hướng dẫn người ấy về giáo huấn của Giáo Hội, thông báo cho người ấy rằng người ấy không được lên rước lễ cho đến khi mình đã chấm dứt tình hình tội lỗi khách quan của mình, và cảnh báo người ấy rằng mình sẽ bị từ chối không ai dám cho rước lễ. Khi “những biện pháp phòng ngừa này không có tác dụng, và người được đề cập, với sự ngang bướng cố chấp, vẫn tiến lên rước Minh Thánh Chúa, thì “thừa tác viên Rước Lễ phải từ chối phân phát.”

Cố gắng noi theo chỉ dẫn này, tôi biết ơn bà vì bà đã dành thời gian cho tôi trong quá khứ để nói về những vấn đề này. Thật không may, tôi đã không nhận được cơ hội như vậy sau nhiều yêu cầu của tôi muốn được nói chuyện với bà một lần nữa kể từ khi bà thề sẽ luật hóa quyết định Roe chống Wade của Tòa án Tối cao trong luật liên bang sau khi thông qua Dự luật Thượng viện Texas 8 tháng 9 năm ngoái. Đó là lý do tại sao tôi thông báo mối quan tâm của tôi với bà qua lá thư vào ngày 7 tháng 4 năm 2022, và thông báo cho bà qua thư đó rằng, nếu bà không công khai bác bỏ việc ủng hộ cái gọi là “quyền” phá thai, và tiếp tục công khai nại đến đức tin Công Giáo để ủng hộ cho điều đó và tiếp tục rước lễ, thì tôi không còn lựa chọn nào khác ngoài việc tuyên bố, phù hợp với điều luật 915, rằng: Bà không được rước lễ!(*I would have no choice but to make a declaration, in keeping with canon 915, that you are not to be admitted to Holy Communion.*)

Vì bà đã không công khai bác bỏ lập trường của mình về việc

phá thai, và tiếp tục nại đến đức tin Công Giáo của mình trong việc biện minh cho lập trường của bà, cũng như cứ tiếp tục rước lễ, cho nên thời điểm đó đã đến.

Trách nhiệm của tôi trong tư cách Tổng Giám mục San Francisco là “quan tâm đến tất cả các tín hữu Kitô được giao cho tôi chăm sóc” (Bộ Giáo luật, khoản 383, §1), qua tuyên bố này, tôi thông báo cho bà dưới đây rằng bà không được lên Rước lễ và nếu bà làm như vậy, bà sẽ bị từ chối không cho Rước lễ cho đến khi bà công khai từ chối việc ủng hộ việc hợp pháp hóa phá thai, đi xưng tội, và được ơn xá giải cho tội trọng này trong Bí tích Hòa giải.

Hãy biết rằng tôi sẵn sàng tiếp tục cuộc trò chuyện của chúng ta bất cứ lúc nào, và sẽ tiếp tục dâng lời cầu nguyện và ăn chay cho bà.

Tôi cũng yêu cầu tất cả các tín hữu của Tổng giáo phận San Francisco cầu nguyện cho tất cả các nhà lập pháp của chúng ta, đặc biệt là các nhà lập pháp Công Giáo đang cỗ vũ hợp pháp hóa phá thai, để với sự giúp đỡ và dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần, họ có thể được hoán cải trái tim liên quan đến vấn đề nghiêm trọng nhất này và sự sống của con người có thể được bảo vệ và nâng đỡ trong mọi giai đoạn và điều kiện của cuộc sống.

Ban hành tại San Francisco, vào ngày thứ Mười chín của tháng Năm, trong Năm của Chúa chúng ta 2022 •

[Đã ký]

+ Salvatore J. Cordileone
Tổng giám mục San Francisco

(Ông Hoàng Đức Nhã (phải) và người viết)

CHUYÊN BÂY GIỜ MỚI KẾ

Về MỘT SỰ KIỆN LỊCH SỬ

Của ÔNG CỰU BÍ THƯ kiêm THAM VỤ BÁO CHÍ thời Đệ Nhị Việt Nam Cộng Hòa

• FRANCIS KHUC

Thời Đệ Nhị VNCH, ông Hoàng Đức Nhã là một nhân vật nổi tiếng không chỉ ở trong nước, mà còn ở hải ngoại, trong cộng đồng người Việt và kể cả trong chính trường Hoa Kỳ hay quốc tế. Lý do vì trong quá khứ, ông từng giữ các chức vụ Bí Thư kiêm Tham Vụ Báo Chí của Tổng Thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu, sau đó là Tổng Trưởng Bộ Dân Vận, và cuối cùng là Tổng Trưởng Bộ Dân Vận và Chiêu Hồi từ cuối năm 1973. Cũng có thể nói đây là một nhân vật đi nhiều và biết nhiều về một số sự kiện lịch sử liên quan đến nhiều biến cố của đất nước trong thời điểm trước 1975 từ những năm 1969.

Vốn là chỗ có nhiều giao tình, chúng tôi đã có dịp gặp nhau trong một ngày cuối tháng 6 vừa qua, và dường như mỗi lần có cơ hội như vậy, tôi thường được ông Hoàng chia sẻ hay trao đổi một số sự kiện lịch sử mà chúng tôi quan tâm - những sự kiện có thể ít người biết, hoặc thường gọi là “thâm cung bí sử”, những sự kiện mà thật ra bên ngoài dư luận đã “tam sao thất bồn” theo lời của một số nhân vật cho mình là “người biết quá nhiều”. Lần này, sau khi tiếp xúc với ông Hoàng, chúng tôi muốn tìm hiểu thêm về thực chất của một sự kiện - hợp thời với chủ đề trong nguyệt san Người Việt Illinois số báo tháng 7 này.

Khi chợt nhớ tới ngày 19/6/1965, ngày Quân Lực của VNCH mà Hội Cựu Chiến sĩ VNCH Chicago tổ chức vừa qua thì cùng lúc cũng

miên man hồi tưởng tới ngày 30 tháng 7 năm 1969 khi xưa, thời điểm chính thức phát động một Chương trình gọi là “Việt Nam Hóa” - ngày Tổng thống Hoa Kỳ Richard Nixon đến Saigon viếng thăm Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu.

Chụp ngay cơ hội bằng vàng trong buổi gặp gỡ, sau khi hàn huyên, tôi hỏi ông Hoàng về sự kiện trong tháng 7 năm đó thì được ông thân mật nói ngay:

-Vâng, tôi quên sao được! Ông TT Nixon viếng thăm Saigon sau chuyến viếng thăm chính thức Thái Lan ngày hôm trước đó. Trong chuyến công du, bắt đầu từ ngày 24 tháng 7, TT Nixon đến Guam rồi bay ra chiến hạm USS Hornet chào mừng các phi hành gia của phi thuyền Apollo 11 vừa trở về Mặt Đất sau chuyến bay rất thành công đưa người lên cung trăng, với câu nói bất hủ của chỉ huy trưởng phi vụ, ông Neil Armstrong, khi ông ta đi vào lịch sử là người đầu tiên đặt chân lên Mặt Trăng “one small step for man, one giant step for mankind” (một bước nhỏ của một người, một bước khổng lồ của nhân loại).

Giã từ các phi hành gia, TT Nixon đã viếng thăm chính thức các quốc gia Phi Luật Tân, Nam Dương, Thái Lan, và sau Việt Nam ông ta đến Ấn Độ, Pakistan, Romania và Anh quốc.

Riêng tại Saigon, sau khi bàn luận với TT VNCH Nguyễn Văn Thiệu, TT Nixon đưa ra cái gọi là “chủ thuyết Nixon” (Nixon Doctrine) để hợp thức hóa

chương trình gọi là “Việt Nam Hóa” mà ông Tổng trưởng Quốc Phòng Hoa Kỳ Melvin Laird đã chính thức đặt tên.

Điều mỉa mai là trước đó, trong cuộc hội nghị thượng đỉnh với TT Nixon tại đảo Midway ngày 8 tháng 6 năm 1969, chính TT Thiệu là người đầu tiên đề nghị với TT Nixon rằng: Quân Lực VNCH sẽ dần dần thay thế quân lính Mỹ để tiếp tục đảm nhiệm việc chiến đấu bảo vệ đất nước của mình nhưng cần Hoa Kỳ giúp đỡ trong chương trình này.”

Chính trong một buổi họp, TT Thiệu cũng có nói một câu tuy rất đơn sơ nhưng bao gồm trọn ý nghĩa của đề nghị này là:”Mình nói với Hoa Kỳ là chúng tôi sẽ thay thế mấy ông, và khi mấy ông ra về xin mấy ông để lại vũ khí, dụng cụ chiến tranh, tiếp tục viện trợ và giúp kỹ thuật cho chúng ta chống quân xâm lăng Bắc Việt”. Ấy thế mà phía Hoa Kỳ lại muốn “lấy điểm” và rêu rao ầm lên là chính họ đưa ra sáng kiến này rồi đặt cho nó cái tên “Vietnamization”.

Ông Hoàng cho biết chính ông là người trong Hội Đồng An Ninh Quốc Gia đã chống lại ý tưởng sử dụng danh từ này vì ông nghĩ rằng dư luận - nhất là dư luận Mỹ - sẽ cho rằng từ trước đến giờ chỉ có Hoa Kỳ chiến đấu và bây giờ quân đội VNCH mới vào cuộc, mới bắt đầu bắt tay vào việc chiến đấu chống cộng sản!

Ông Hoàng đã xin đề nghị với TT Thiệu rằng trong mọi tuyên bố, thông cáo, của chính phủ và Quân Lực VNCH không được dùng danh từ “Việt Nam Hóa” và chỉ cần giải thích nội dung của chương trình , theo đó quân đội của mình sẽ dần dần thay thế quân đội Hoa Kỳ tiếp tục chiến đấu như đã làm từ trước - TT Thiệu hoàn toàn đồng ý.

Lúc đó, với chúng tôi, những người lính tác chiến, dù có được giải thích hay không thì cũng như ông Hoàng, hoàn toàn đồng ý vì chúng tôi cũng thực sự nhìn thấy sau lưng cái chương trình này sẽ là

một viễn ảnh bị “trói tay”, bị “đâm sau lưng” vì cái gọi là “Việt Nam Hóa” – đúng là “đánh giặc theo kiểu nhà nghèo”, tất cả mọi thứ đều bị hạn chế, từ xăng dầu, đạn dược, vũ khí, yểm trợ hỏa lực, kiểu mà các cấp chỉ huy của chúng tôi gọi là “tự lực tự cường”.

Vắn tắt một lời, những bước đầu này dẫn tới thời điểm cuối năm 1972 khi mà mọi người đề cập tới cái gọi là bản dự thảo về Hiệp Định Paris.

Báo chí và dư luận đã tốn không biết bao giấy mực vào thời điểm này nên thấy dù không cần nhắc lại thì chúng tôi vẫn muốn tìm hiểu thêm chi tiết lý do tại sao cái kết thúc phải là cái bản Hiệp Định quái ác ấy trong khi quân ta vẫn còn hăng say chiến đấu và lập được nhiều chiến công, vẫn “bảo vệ được dân, giữ gìn được đất”? Dù đã nghe và đọc nhiều lần nơi các bản tư liệu, cùng với dư luận, chúng tôi vẫn muốn biết sự thật về thái độ hay sự phản ứng hoặc quyết định bấy giờ của Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu cùng với Bộ Tham mưu, các Cố vấn của ông ra sao, có quyết liệt hay phải bị xuôi tay trước sức ép của bên ngoài?

Dể trả lời câu hỏi của tôi, dường như đã chuẩn bị từ trước, ông Hoàng lấy ra từ trong một cuốn album cũ, trao cho tôi cầm xem một tấm ảnh (hình dưới) và nói chi tiết:

- Tôi cho anh xem bức ảnh lịch sử này, chụp tại văn phòng làm việc của Tổng thống Thiệu trong Dinh Độc Lập. Hôm đó, cái bureau được dời đi

chỗ khác để rộng hơn vì đối diện với bureau là một bộ salon có 4 ghế và một bàn tròn có một chậu bông nhỏ.

Tôi còn nhớ những bàn ghế trong Phủ Tổng thống, nhất là trong văn phòng của TT và các phòng khách danh dự, phòng họp Hội đồng Tổng Trưởng đều do hăng sơn mài Thành Lễ thực hiện theo ý của kiến trúc sư Ngô Viết Thụ đã được TT duyệt.

Bức vẽ trên tường là làng của TT Thiệu và tôi - làng Tri Thủy - và con cầu từ làng Ninh Chữ đi qua làng của “tui này”. Lúc lớn lên chưa có cầu này, và dân phải đi đò qua bên Ninh Chữ rồi từ đó lên tỉnh lỵ Phan Rang. Xa xa cỡ 10 cây số là ga xe lửa Tháp Chàm (đường Saigon - Huế). Tên dân dã của làng Tri Thủy là làng Bến Đò. Ngay đầu con đường dẫn vô làng là nhà của ba má tôi, và nhà của ba má ông TT cách nhà “tui này” 3 căn.

Tấm hình này được chụp lúc TT Nixon viếng thăm Saigon vào tháng 7 năm 1969, và hiện diện trong văn phòng của Tổng thống Thiệu lúc đó ngoài Tổng thống VNCH còn có ông Nixon, Đại sứ Bunker, ông Kissinger và ông Nguyễn Phú Đức, lúc đó là Phụ tá Đặc biệt về Ngoại Vụ.

Cầm trên tay bức ảnh lịch sử, tôi chăm chú nghe ông Hoàng Đức Nhã kể:

- Thời điểm 1969, tôi vẫn còn làm Bí Thư kiêm Tham Vụ Báo Chí. Mãi đến đầu tháng Giêng năm 1973 tôi mới nắm Bộ Thông Tin và biến nó thành Bộ Dân Vận; hai tuần sau đó mình ký Hiệp định Ba Lê. Đi vào câu hỏi của anh, qua tấm ảnh, tôi muốn nói rõ thế này:

- Trong hình, anh thấy cửa sổ bên tay trái của TT là một nơi có thể nói là từ đó TT Thiệu đã lấy một quyết định ảnh hưởng đến sự sống còn của đất nước.

Lý do, là sáng ngày 23 tháng 10 năm 1972, ông Kissinger và Đại Sứ Bunker muốn gặp TT một lần chót trước khi ông ta về lại Hoa Kỳ để gọi là dành cho TT Thiệu một tối hậu thư : *Chấp thuận hay không chấp thuận dự thảo hiệp định mà chính ông ta cùng với Lê Đức Thọ đã thảo luận và đồng ý sau lưng VNCH!*

Dự thảo mang nội dung mà ông Kissinger khi đến Saigon gấp Tổng thống VNCH và một số thành viên then chốt của Hội đồng An ninh Quốc gia (trong đó có tôi) ngày 19 tháng 10 1972 là ngỏ ý

muốn phía VNCH chấp thuận để ông ta có thể ra Hà Nội cùng phê chuẩn với Lê Đức Thọ vài ngày sau đó.

Như nhiều tài liệu và báo chí đã ghi về một sự kiện rất thật là TT Thiệu đã quyết liệt từ chối, dứt khoát không chấp thuận, và chính tôi là người đã phân tích cẩn kẽ bản văn đó để vạch ra những điều “ma giáo” của ông Kissinger và Lê Đức Thọ muốn bắt buộc mình chấp thuận.

Sau buổi họp đầu tiên với TT và HĐANQG, ông Kissinger và đại sứ Bunker lại yêu cầu gấp riêng TT vì họ tưởng rằng như vậy sẽ dễ gây áp lực với Tổng thống VNCH hơn. Hai ông này đã vô cùng ngạc nhiên khi được TT Thiệu cho biết là đã sẵn sàng và tôi sẽ là người cùng tham dự trong việc gặp gỡ họ cùng với TT - Đúng ra thì cả hai đều ngạc nhiên là phải vì phía Mỹ đều tưởng TT Thiệu thế nào cũng mời Thủ Tướng Trần Thiện Khiêm hoặc Ngoại trưởng Trần Văn Lãm hay ông Phụ tá Nguyễn Phú Đức tham dự với mình.

Sau ba ngày và qua 4 phiên họp gay cấn, qua những lời lẽ từ phía Hoa Kỳ rất “táo bạo” giữa TT Thiệu và tôi bên phía VNCH cùng với hai ông Kissinger và Bunker bên phía Mỹ, TT Nguyễn Văn Thiệu vẫn cương quyết không chấp thuận.

Tối ngày 22.10, ông Kissinger xin hẹn muốn gặp TT sáng ngày 23 để xin TT cho biết lập trường một lần chót.

Phiên họp được ấn định lúc 8:00 giờ sáng ngày 23. Tôi đến Dinh Độc Lập lúc 7 giờ sáng. TT và tôi ngồi trong phòng làm việc bàn thêm vấn đề cần nhượng bộ hay không, và liệu Hoa Kỳ có cúp viện trợ không, như lời ông Kissinger đã hăm dọa.

Ông Hoàng vẫn kể: Gần tới giờ họp, TT Thiệu và tôi đã đứng tại cửa sổ này, ngó ra đại lộ Thống Nhất đông đảo xe cộ và người đi làm. Lúc đó tôi thấy rằng đất nước thanh bình như vậy mà nếu TT phải chịu đầu hàng vì áp lực của Mỹ thì quả đúng là một sự phản bội dân tộc!

Chỉ còn vài phút cuối cùng trước khi ông Kissinger và đại sứ Bunker đến, chúng tôi vẫn đứng trước cửa sổ đó, TT Thiệu quay qua hỏi tôi:

- Toa thấy sao? Chấp thuận hay vẫn bác? Liệu Nixon sẽ làm như lời hăm dọa mình hay không?”.

Hình như tôi đã chuẩn bị cho trường hợp này từ bao nhiêu tháng ngày thương thuyết với phía Mỹ nên trả lời ngay:

- Theo tôi, còn nước còn tát. Ông Nixon không thể cùp viện trợ trong lúc này đâu, và mình phải đặt họ vào thế phải áp lực Hà Nội, và nếu họ không ép Hà Nội mà vẫn ép VNCH thì mình sẵn sàng cho Hoa Kỳ và thế giới biết rằng ông Kissinger đã đi sau lưng đồng minh và chấp thuận một dự thảo hòa bình mà không hề bàn trước với VNCH. TT Nixon và ông Kissinger rất sợ dư luận ghép tội họ là phản bội đồng minh, và tôi sẽ tung ngay chiến dịch phản công trên báo chí, truyền thông Hoa Kỳ và thế giới.

Tôi nhớ rõ TT Nguyễn Văn Thiệu đã nhìn tôi và cười. Ông ta vỗ vai tôi và nói:

-Đồng ý. Mình sẽ không bao giờ đầu hàng!

Khi sắp chia tay nhau, như nhớ ra một chuyện, tôi nhắc ông Hoàng Đức Nhã:

-Tôi nhớ đâu đó trước khi rời VN sang Hoa Kỳ, có ghé vào Dinh Độc Lập lúc đó bọn VC cho phép công chúng vào “tham quan”. Nhìn cảnh cũ tôi rất bùi ngùi và nuối tiếc về sự đổ vỡ sau khi bọn CS cưỡng chiếm miền Nam, nhất là khi bước vào còn thấy ngay cặp ngà voi nơi phòng khách.

Ông Nhã cười:

-Anh ơi, cặp ngà voi trong Phòng Khách Tiết của Dinh Độc Lập, lúc tụi VC vào là nó lấy ngay đem về Hà Nội rồi thay thế bằng hai ngà voi rẻ tiền để bịt mắt dư luận. Cũng như vụ 16 tấn vàng, nhiều người đồn thổi là Tổng thống mang ra nước ngoài. Bây giờ thì ai cũng biết rõ mươi mươi vì cây kim không thể dấu trong bọc, chuyện đâu có dễ dàng như vậy, và cuối cùng thì cũng là bọn VC mang hết ra Bắc chia nhau cất xé...

Tôi nài thêm một câu trả lời nữa:

-Tôi đã theo dõi và biết về ông Kissinger – qua nhiều tài liệu – có nói một câu đe dọa TT Thiệu và Anh trước khi ra về là: “Tôi yêu cầu quý ông phải chấp thuận và chúng tôi không muốn VN có thêm hai vị tử đạo.” Điều này có đúng không, thưa Anh?

- Trả lời câu anh hỏi, chuyện đó có thật nhưng ai đó không diễn tả đúng. Ông Hoàng nói.

Chiều ngày 22 tháng 10, sau buổi họp lịch sử đặc biệt chỉ gồm bốn người gồm TT Thiệu, tôi,

ông Kissinger và đại sứ Bunker – tôi gọi là The Quad – ông Kissinger khăng khăng đòi TT Thiệu chấp thuận bản thảo - và nói thêm, nếu không Quốc Hội Hoa Kỳ sẽ cùp viện trợ và TT Nixon sẽ không làm gì được hơn.

TT Thiệu thẳng thắn trả lời là: “Không thể nào chấp thuận một hòa ước mà trong đó quyền lợi của dân tộc Việt Nam tại miền Nam bị chà đạp để VNCH mất chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ chỉ vì Hoa Kỳ tin vào “lời hứa và cam kết” của CSBV để mong ký hiệp định hứa đem quân lính và tù binh của mình về lại Mỹ.” - TT Thiệu cũng nói thêm rằng “VNCH sẽ tiếp tục chiến đấu vì sẽ không bao giờ đầu hàng CSBV”, và yêu cầu ông Kissinger trình lại với TT Nixon lập trường này.

Sau khi tôi dịch những lời nói của TT, ông Kissinger rất giận dữ và nói với tôi “-Ông hãy nói với Tổng Thống của ông rằng hai ông không nên làm thánh tử đạo”.

Trước khi dịch lại cho TT (vì tôi biết rằng TT Thiệu rất thông thạo Anh ngữ, nhưng vì thể diện quốc gia chỉ dùng tiếng Việt trong mấy phiên họp của The Quad và tôi dịch lại cho phía Hoa Kỳ), tôi trả lời ngay : “TT của tôi chỉ làm bốn phận của một lãnh tụ quốc gia do dân bầu, tôn trọng Hiến Pháp, và sẽ không bao giờ đầu hàng CSBV”.

Lúc đó tôi nhìn TT Thiệu và thấy ông cười mỉm chiết ý, không nói gì thêm với ông Kissinger - một cách diễn tả điều không cần nói gì thêm sau những gì ông Bí Thư của mình đã nói.

Ông Kissinger ấm ức ra về và nói với tôi rằng đây là thất bại lớn nhất trong cuộc đời ngoại giao của ông ta, và ông ta sẽ không bao giờ trở lại Saigon nữa!

Sau đó hai ông Nixon và Kissinger coi như để hình ảnh tôi vào bia - cái bia nhắm chỉ nhìn thấy nơi các xạ trường cho người tập bắn - cũng như tìm mọi cách để hạ tôi vì họ biết rằng chính tôi là người đã thuyết phục TT VNCH Nguyễn Văn Thiệu không chấp thuận dự thảo hiệp định.

Ông Hoàng Đức Nhã kết luận:

Những chi tiết trên đây sẽ giúp anh hiểu thêm những gì tôi kể về buổi họp sáng ngày 23 và sự kiện TT Nguyễn Văn Thiệu cùng tôi đứng trước cửa sổ ngó ra đại lộ Thống Nhất... và hai anh em đồng tâm với lập trường không thay đổi...!

Câu chuyện của chúng tôi tạm ngưng ở đó ... ●

Tạp Ghi của Nhà Văn HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với bút pháp và tư tưởng của ông, chúng tôi vẫn duy trì những trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng tôi lúc sinh tiền)

BỮA ĂN MỘT MÌNH

Hiện nay tôi đang sống với gia đình cô con gái út. Cháu có một gái đã trưởng thành sống ở tiểu bang khác và một cháu trai đang học năm cuối của trung học. Chồng cháu thỉnh thoảng phải đi làm xa. Hai vợ chồng tôi đã đến tuổi già gần đất xa trời, nên thời khắc biếu của những thành viên trong gia đình rất khác nhau, ít khi chúng tôi ngồi lại cạnh nhau cùng ăn chung một bữa cơm. Buổi sáng thức dậy trễ, thì con cái đã đi làm, cháu đã đến trường, vợ thì luẩn quẩn ở sau khu vườn nhỏ, đành ngồi ăn sáng một mình. Buổi tối, thấy cơm canh đã sẵn sàng nhưng chưa thấy ai sẵn sàng cùng ăn với mình.

Gọi vợ thì vợ bảo: “Ông cứ ăn đi, tôi mới ăn củ khoai, còn ngang bụng!”

Gọi con thì con thưa:

“Ba cứ dùng cơm đi, con đang bận tay!”

Đứa cháu thì khi hiện khi biến, chẳng mấy khi gặp mặt, có khi ăn ở trong bếp hay đem phần ăn lên phòng riêng để có sự tự do một mình.

Tôi muốn có những bữa ăn đông người, vui vẻ, có tiếng cười nói rộn ràng, nhưng thường là phải ăn những bữa ăn một mình. Bữa ăn một mình thì đâu cần đến mâm bàn dọn ra ngay ngắn, tươm tất, sao cũng cho xong một bữa ăn. Một tô cơm trộn thức ăn, và một cái muỗng, ngồi trước máy computer hay trước máy truyền hình. Bạn có nghĩ một bữa ăn như thế có dễ tiêu hóa, có lợi cho sức khoẻ hay không? Và một bữa ăn như thế có buồn không?

Tôi không bao giờ quên được những bữa ăn gia đình thời thơ ấu.

Tất cả mọi người trong gia đình đều chờ nhau vào mâm cơm một lượt, dù là buổi sáng giờ trưa hay bữa chiều tối. Bữa cơm có cả ông bà nội, cha mẹ, cả anh chị cùng mấy đứa em nhỏ, kể cả thành viên nhỏ bé của đại gia đình là con mèo vàng luẩn quẩn chờ miếng ăn trong lòng bà nội tôi.

Rồi thời gian qua đi, kẻ còn, người mất, gia đình mỗi người một nơi. Tôi lớn lên, tạo lập một gia đình nhỏ, có những bữa ăn sum họp gia đình, nhưng không quên được

những người đã đi xa, không còn hiện diện trên cuộc đời này nữa.

Rồi chiến tranh, tù đày, xô đẩy con người mỗi người đi mỗi hướng. Trong một trại tù nào đó, trên cái chõng tre tập thể, hay bữa trưa ngoài bìa rừng, tôi ngồi dùng đũa đếm những hạt ngô bung, xót xa nhớ đến những bữa cơm gia đình. Khi tôi từ nhà tù trở về, thì bữa cơm không còn là bữa cơm nữa. Con tản mát, vợ chạy gạo mỗi ngày, nồi cơm lạnh lẽo trên bếp, ai thấy thì ăn. Thời Cộng Sản vào nhà, không còn hai chữ “sum họp,” cũng chẳng còn câu “ngồi lại với nhau.”

Ra hải ngoại, thì cái văn hoá “bữa cơm gia đình” cũng đã mờ nhạt. Ly cà phê bữa sáng trên xe, cái hamburger cùng ly coke vào giờ lunch và những buổi tối về nhà trong giờ giấc trước sau không đồng nhất. Phải chờ đến những ngày Lễ Tết, sinh nhật, cha con, anh chị em họa hoãn mới có dịp ngồi lại trong những bữa tiệc cuối tuần.

Các bạn còn trẻ có lẽ chưa cảm nhận được nỗi buồn khi phải ngồi ăn một mình. Thức ăn có ngon đến đâu, bổ dưỡng đến đâu mà không “dịch vị” của tiếng cười, niềm vui, chỉ còn “gia vị” của cô đơn, buồn nản, thì bữa ăn ấy chỉ còn là bốn phận ăn để sống. Chính các vị y sĩ cũng đã

khuyên người già “ăn uống phải có bạn, nên ăn chung với gia đình hay con cháu.

Về phần con cháu, cũng không nên để cho cha mẹ mình ăn uống trong cô đơn buồn tẻ, vì khi ăn một mình, sẽ kém vui, và ăn ít đi, không tốt cho sức khỏe.

Sự cô đơn sẽ làm miếng ăn thêm cay đắng.”

Rõ ràng là tâm lý đã tác dụng vào sinh lý. Dù đau yếu, suy kiệt, mòn mỏi nhưng tôi vẫn nghĩ rằng những người sống chung với con cháu, hay còn vợ chồng có khả năng sống lâu hơn là những ông bà cụ già hiện đang sống một mình trong những căn phòng lạnh lẽo của những căn “nursing home.”

Trong nhà dưỡng hưu, tôi đã thấy những bữa cơm gọn gàng trong những cái khay nhỏ do nhà bếp đưa đến tận giường, để cả giờ người lạnh mà các ông bà vẫn chưa muốn ăn.

Tôi đã đến thăm nhà thơ Nguyễn Chí Thiện lè loi trong căn nhà già ở Santa Ana lúc ông chưa vào bệnh viện. Lúc ấy vào buổi xế trưa, mà từ sáng đến giờ, nồi cơm điện còn nguyên chưa được xới ra trên bếp, thức ăn còn để lạnh ngắt trong tủ lạnh. Ông thú nhận là ông không muốn ăn, mà chỉ ăn vì “nghĩa vụ,” một nghĩa vụ nặng nề! Chung quy cũng vì nỗi buồn cô đơn, thui thủi một mình.

Keith Ferrazzi, tác giả cuốn sách “Đừng bao giờ đi ăn một mình” (Never eat alone) không nói về sự cô đơn mà nói về sự giao tiếp đưa đến sự thành công và hạnh phúc cho cuộc sống. Chúng ta không bàn đến chuyện “ăn một mình” theo lối này.

Dã đi hết một chặng đường dài, đã lo toan cho mọi thứ, nhưng cuối cùng tuổi già cô đơn bên mâm cơm, lặng lẽ một mình. Những bậc cha mẹ già không mong con tặng quà, phải chi con ghé nhà thăm, ngồi ăn với cha hay mẹ một bữa cơm, nói cười như thuở ấu thơ! ●

LỊCH CẤP CHIẾU KHÁN (VISA) NHẬP CẢNH DI DÂN

Tháng 7, 2022

- **IR-1, IR-2:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh vợ/chồng, con dưới 21: *Luôn ưu tiên*.

- **IR-5:** Công dân Mỹ bảo lãnh cha mẹ: *Luôn ưu tiên*.

- **Diện F-1:** Công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm):

Ngày 01/12/2014

- **Diện F2A:** Thường trú nhân bảo lãnh vợ/chồng và con độc thân dưới 21 tuổi.

(12-18 tháng):

Khi hoàn tất

- **Diện F2B:** Thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm) :

Ngày 22/09/2015

- **Diện F-3:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh con đã lập gia đình (10 năm):

Ngày 22/11/2008

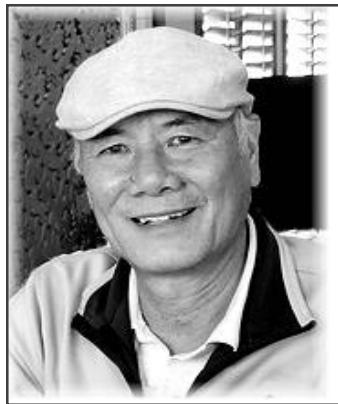
- **Diện F-4:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh anh, chị em (13 năm):

Ngày 22/03/2007

LÀM THỦ TỤC THI NHẬP TỊCH ĐỔI MỚI THẺ XANH HẾT HẠN

**Mọi chi tiết xin liên lạc:
Chương trình Nhập Tịch
HỘI NGƯỜI VIỆT IL
• 7 7 3 7 2 8 3 7 0 0**

Sổ Tay của Nhà Văn TUỔNG NĂNG TIẾN

CHẾT KHÔNG NHẮM MẮT

Tôi tình cờ “nhặt” trên FB một tác phẩm khá độc đáo của Marc Riboud. Ông “chớp” được cảnh một anh bộ đội (với con búp bê nằm dưới nắp ba lô, và cái sắc cầm tay) đang trên đường trở về quê cũ. Cùng với bức ảnh là lời bình, cũng độc đáo không kém, của face booker Nguyễn Hoàng : “Thằng này coi vậy mà hiền, chỉ lấy con búp bê cho con và cái bóp đầm cho vợ mà thôi.”

Thằng chả hiền thiệt chở. Cái ba lô xẹp lép hè. Ngó thấy mà thương. Là kẻ cầm súng, thuộc phe thắng trận, đương sự có thể thu góp được chiến lợi phẩm nhiều hơn thế.

Bên thua cuộc, rõ ràng, không mất mát chi nhiều mà Bắc/Nam đã được “nối vòng tay lớn” - theo như cách nói của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn. Rồi ra, tác giả còn dự tưởng, sẽ có những đoàn tàu thống nhất “toả khói trắng hai bên đường,” những đám “trẻ thơ đi hát đồng dao” khắp ngõ, và “mọi người ra phố mời rao nụ cười.”

Họ Trịnh, có lẽ, thực lòng tin tưởng như thế. Niềm tin của ông cũng được không ít người cùng thời chia sẻ.

Sự thực, tiếc thay, khác thế. Sau ngày “Nam/Bắc hoà lời ca” thì nụ cười gần như biến mất trên môi của mọi người dân Việt. Dù thuộc bên thắng cuộc, những bộ đội phục viên cũng không hề được hân hoan cười đón khi họ trở về:

“Tôi đã được chứng kiến cảnh hăng hikut của nhiều người khi họ... ngơ ngác tìm kế sinh nhai, đã không ít người đòi đảng, chính quyền cơ sở phải chia ruộng đất cho họ, và tất nhiên đảng, chính quyền không thể moi đâu ra ruộng đất để cho họ cày, cực chẳng đã, nhiều người đã trực tiếp đòi ruộng cha ông mà ngày trước họ đã góp vào hợp tác xã, không ít người đã tự ý đi cày ruộng cha ông của mình, thế là ... họ được quy là công thần gây rối, chống lại đường lối của đảng, nhà nước, kết cục có người bị đuổi ra khỏi đảng, có người bị bắt lên xã, lên huyện tạm giam để xử lý vì đã ngang nhiên lấn chiếm đất đai của nhà nước đã

giao cho người khác.” (Vi Đức Hồi - Đổi Mặt, Chương II).

Đoạn hồi ký thương dấn giúp cho độc giả hiểu tại sao vỉa hè Hà Nội lại đông đảo những người làm nghề cửu vạn. Họ sống ra sao?

“Mỗi tối thuê cái chiếu nằm gầm cầu, có tiền bạc của nả thì gối đầu, giắt lên ngực. Bốn bên lủng củng người nằm, nói anh bỏ lõi, nó đeo nhau huỳnh huých rồi lại chửi nhau, quát nhau to tiếng hơn ô tô chạy ngoài đường.” (Tô Hoài. Chiều Chiều. Phương Nam, Hà Nội: 2014).

Giữa Thủ Đô Của Lương Tâm Nhân Loại mà trải chiếu “đéo nhau huỳnh huých” thì (ngó) cũng hơi khó coi. Tuy thế - và được thế - vẫn hơn hẳn nhiều bạn đồng đội (không may) khác, đang “nặng gỗ khua rõ mặt đường làng.”

Hạnh phúc hay đau khổ (nghĩ cho cùng) chỉ là sự so chiếu, và mọi so chiếu đều tương đối cả. Nói chi đến những người lính vô danh, ngay cả một nhân vật tiếng tăm cỡ như thi sĩ Tế Hanh (“từng là ủy viên ban chấp hành hoặc thường vụ Hội Nhà Văn VN, từng mười năm liền phụ trách đối ngoại của hội, từng có chân trong ban phụ trách nhà xuất bản Văn học”) đến cuối đời cũng đành chép miệng : “Trải qua hai cuộc chiến tranh mình còn được sống, được làm thơ, còn may mắn hơn khối người khác, thế là được rồi.” (Vương Trí Nhàn. Cây Bút Đời Người. Phương Nam, Hà Nội: 2002).

Vâng, đúng thế. Còn sống là “may mắn hơn khối người” rồi!

Theo thống kê (chắc không khả tín) của Tổng Cục Chính Trị thì đến năm 2012, toàn quốc chỉ có 1.146.250 liệt sĩ và khoảng 600.000 thương binh, trong đó có 849.018 liệt sĩ hy sinh trong kháng chiến chống Mỹ. Wikipedia tiếng Việt cho biết thêm:

“Từ tháng 12 năm 1994 đến hết năm 2001, Nhà nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã phong tặng và truy tặng danh hiệu cao quý cho 44.253 Bà Mẹ Việt Nam Anh Hùng.”

Có bà bị lọt sổ vì không đủ “kiên trinh” nên đã (lỡ) đi thêm bước nữa - theo như tường trình của Tuổi Trẻ Online:

“Chúng tôi đến khi bà Trần Thị M. đang ăn tối ngay trên giường. Bà đã ở trên giường như vậy gần ba năm rồi, kể từ khi đôi chân không còn tự đứng lên được nữa. Ấy thế nhưng khi hỏi đến chuyện xưa, đôi mắt bà sáng lên. Bà say sưa kể về những ngày hoạt động cách mạng, những ngày tù ngục đòn roi tra tấn, thương tích tới

75% (thương binh hạng 2/4)... Vượt qua được hết, chỉ không chịu nổi mỗi lúc nghe tin chồng, tin con thôi” - bà chợt trầm giọng. Ba lần -không chịu nổi - ấy là vào năm 1962, ông Võ Mười, chồng bà, hy sinh khi bà mới 30 tuổi; năm 1964, con trai út Võ Danh của bà bị bắn chết khi vừa 6 tuổi, đang được giao việc canh giới cho các chú cán bộ họp; năm 1971, con trai lớn Võ Thái làm giao liên cho ban binh vận Khu ủy Khu V hy sinh ở tuổi 16.

Còn lại một mình giữa đạn bom, hai lần bị bắt, giam cầm tra khảo ở nhà lao Quảng Ngãi, năm 1974 bà gá nghĩa với một người đồng đội, ông Thái Văn Thới. Chiến tranh vẫn ác liệt, đâu biết mai này sống chết thế nào. Thương nhau, thông cảm hoàn cảnh của nhau thì về với nhau thôi” - bà kể. Ngày 21-2-2014, UBND P.12, Q.Bình Thạnh đã tổ chức cuộc họp để xét duyệt và đề nghị Nhà nước tặng danh hiệu Bà mẹ VN anh hùng cho bà. Phường đã có tờ trình về trường hợp của bà gửi Phòng Lao động - thương binh và xã hội (LĐ-TB&XH) Q.Bình Thạnh, Sở LĐ-TB&XH TP.HCM. Tuy nhiên, sau đó gia đình bà nhận được thông báo bà chưa được lập hồ sơ đề nghị phong tặng danh hiệu Bà mẹ VN anh hùng do đã... tái giá.”

Phải chi cái hối giao “công tác cách mạng” cho hai đứa nhỏ (6 tuổi và 16 tuổi) mà Nhà Nước cũng xét (nét) kỹ càng như vậy thì đỡ cho mẹ Trần Thị M. biết mấy. Dù sao, vẫn còn có điều an ủi là nhờ đang sống ở thành phố mang tên Bác nên tờ trình về

trường hợp của bà cũng đã được gửi tới Sở LD -TB&XH TP.HCM và đã được cứu xét (rồi) từ chối!

Có mẹ không nhận được danh hiệu anh hùng chỉ vì lở “chui rúc” ở những nơi hoang vu quá. Bên Kia Đèo Bá Thở là một nơi như thế:

“Trên bản đồ quân sự cũng như bản đồ của nha Địa Dư không bao giờ có địa danh “Đèo Bá Thở”. Bởi vì đặt cái tên cho ngọn đèo này chính là tôi và một vài người bạn... Ngọn đồi nằm không xa trại giam chúng tôi trong tỉnh Yên Bái. Ngày ngày đội chúng tôi có mười anh em phải băng qua bên kia cái đèo khổn nạn này, tới một khu rừng toàn thị là tre, nứa, giang...

Mấy ngày đầu chúng tôi không chú ý tới cuối dốc bên kia có một cái nhà tranh đã sập. Người chủ căn nhà lấy vài thân tre to, chống cái mái lên, nên mái nhà chạm đất. Tất nhiên trong tình trạng đó nó không có cửa. Chúng tôi đã vài lần đi về ngang đó và tưởng nó đã bỏ hoang, bởi vì trong nó còn thua một cái chòi chǎn vặt ở miền Nam.

Một hôm cả bọn chúng tôi thấy trời còn sớm, nên nghỉ lại bên kia dốc một lát trước khi “bá thở”. Chúng tôi nghe lục đục trong cái chòi bỏ hoang, và phát giác được một cụ già thật già. Nét mặt bà cụ nhăn nheo hệt như những vết nẻ của ruộng bị hạn hán nhiều ngày.

Bà già có một cặp mắt nâu đục, lờ đờ và đầy rỉ mắt. Bà già mặc một cái áo bông vá chằng vá đụp. Phải gọi đây là cái áo vá trên những miếng vá. Nó nặng dễ chừng đến năm ký chứ không chơi. Chúng tôi gạ chuyện, song tất nhiên bà già biết chúng tôi là tù “Ngụy” nên không hé răng một nửa lời.

Hôm sau trong lúc đốn tre chúng tôi hội ý. Chúng tôi lấy dư ra mỗi ngày vài cây về giấu ở gần căn lều của bà cụ. Được vài ngày đủ tre để dựng lại căn lều, chúng tôi để hai người lại sửa còn tám người vào rừng đốn tre cho đủ số lượng của mươi người. Chúng tôi cũng cắt tranh về để đậm lại những chỗ quá mục nát. Căn nhà sửa xong, có cửa để chui ra chui vào. Bà già khi đó tự động nói chuyện với tụi tôi:

- Lão có ba đứa con, một đứa đã có giấy tử sĩ, hai đứa kia thì hoà bình lâu rồi, nhưng lão không hề nhận được một chữ của chúng từ ngày chúng đi. Lão mới có giấy mẹ liệt sĩ, mỗi tháng có tiền nhưng chả vào đâu.” (Hoàng Khởi Phong. “Bên Kia Đèo Bá Thở.” Cây Tùng Trước Bão. Thời Văn, Hoa Kỳ: 2001).

Bà lão hẳn đã qua đời từ lâu. Những người lính thăng trận trên đường về quê (với con búp bê cầm tay) hơn 40 năm trước e cũng không còn mấy ai sống sót. Đám mẹ nguy và lũ con thua cuộc cũng thế, cũng đều đã lần lượt đi vào lòng đất.

Kẻ Bắc/người Nam, bên thua/bên thắng nêu họ đã phải trải qua những hoàn cảnh và kinh nghiệm sống khác nhau. Duy có điều này thì chắc chắn là hoàn toàn không khác : Khi họ chết không ai nhầm mất! •

DANH NGÔN

- **Người cộng sản làm cách mạng không phải để mang đến hạnh phúc cho người dân, mà họ làm cách mạng để người dân mang hạnh phúc đến cho người cộng sản.**

- **Cộng sản là loài cỏ đại mọc trên hoang tàn của chiến tranh và là loài trùng độc sinh sôi nẩy nở trên rác rưởi của cuộc đời.**

- **Cộng sản sinh ra từ nghèo đói và ngu dốt, lớn lên bằng dõi trá và bạo lực và sẽ chết đi trong sự khinh bỉ và nguyền rủa của nhân loại.**

- **Cộng sản đã làm cho người dân trở thành gian dối.**

(Đức Đạt Lai Lạt Ma)

TRUNG CỘNG và ĐÀI LOAN

• TRỌNG ĐẠT

Khổng lồ và tí hon.

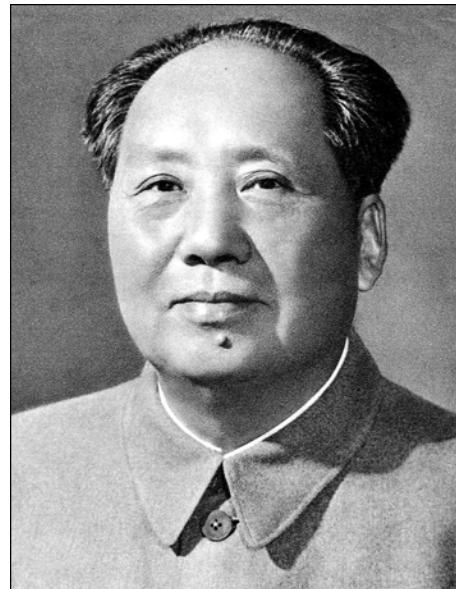
Dế tài này kéo dài từ đầu thập niên 50 cho tới nay đã 71 năm, được sóng yên biển lặng vài chục năm từ năm 1972, nay lại như đất bồng nổi sóng, nhưng chẳng bao giờ lâm vào cảnh binh đao.

Thập niên 50, 60: Trung Cộng gây sự pháo kích hai Quần đảo Kim Môn, Mã Tổ gần bờ đại lục, chúng thuộc Đài Loan, do Quốc Dân Đảng Trung Hoa chạy từ đại lục ra năm 1949, 50. Hồi ấy người ta tưởng như chiến tranh đổ sụp xuống nơi đây nhưng cho tới nay vẫn là cảnh trời yên biển lặng. Sau khi chiếm được gần hết Trung Hoa, đầu tháng 10/1949, Mao Trạch Đông (1893-1976) tuyên bố thành lập Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa, thủ đô là Bắc Kinh (Bắc Bình cũ). Cuối năm 1949, Tưởng Giới Thạch (1887-1975) - và khoảng 2 triệu người Quốc Dân Đảng chạy khỏi Đại lục tới đảo Đài Loan. Cuối năm 1949 Mao Trạch Đông đã ra lệnh sửa chữa các sân bay, chuẩn bị tầu chiến để đổ bộ chiếm Đài Loan.

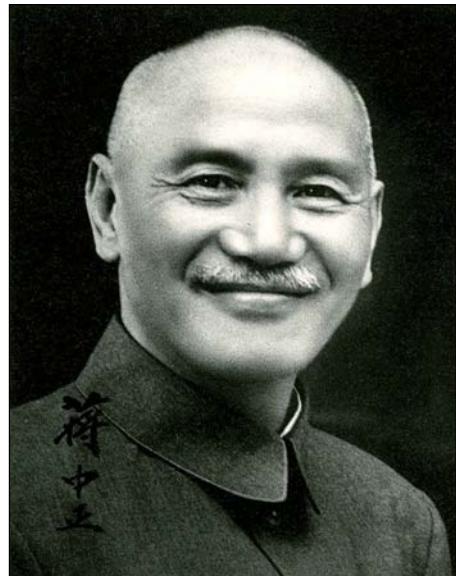
Ngày 5-1-1950, TT Mỹ Harry Truman (1884-1972) tuyên bố thừa nhận Đài Loan là lãnh thổ Trung Quốc, ông nói sẽ không giúp quân sự cho Tưởng, công khai tuyên bố bỏ Đài Loan, TT Truman tướng bở lấm, ông ta dự định sẽ thiết lập bang giao với Trung Hoa Nhân Dân Cộng Hòa Quốc.

Đài Loan coi như sắp tiêu ma, thế mà vẫn sống hùng sống mạnh từ hồi đó đến nay. Sáu tháng sau khi chiếm được Trung Hoa, Bắc Triều Tiên được Nga, Tầu yểm trợ vượt vĩ tuyến 38 xâm lăng Nam Triều Tiên, Nga, Trung Cộng bấy giờ công khai chống Mỹ. TT Truman hốt hoảng đưa quân vào miền Nam Triều Tiên cứu nguy lấy danh nghĩa Liên Hiệp Quốc. Đồng thời ông lệnh cho hạm đội số 7 bảo vệ Đài Loan, đảo quốc này thoát chết trong gang tấc.

Người Mỹ bắt đầu được nếm mùi CS, Truman tỉnh giấc Nam Kha, trước đây vẫn coi Staline là đồng minh từng đánh Đức Quốc Xã nhưng nay Cộng Sản Nga, Tầu đã công khai coi Mỹ là kẻ thù số một. Nghĩa Vụ Quốc Tế của họ là vô sản hóa toàn thế giới. Đồng

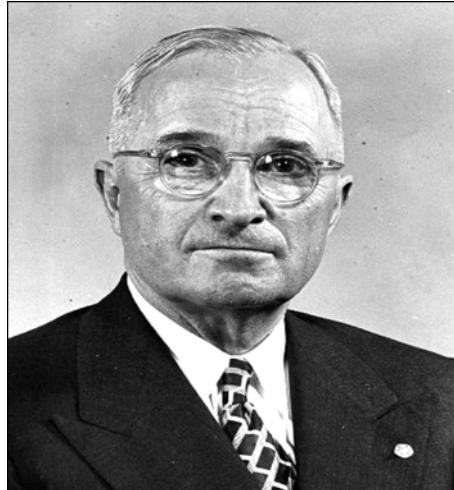

Mao Trạch Đông
(1893-1976)

Tưởng Giới Thạch
(1887-1975)

thời với chiến tranh Triều Tiên, từ 1950 Trung Cộng tiến sát biên giới Việt Hoa, họ viện trợ, huấn luyện cho Việt Minh và thành lập nhiều sư đoàn chính qui (304 và 308, 312, 316, 320...).

*Harry S. Truman
(1884-1972)*

Sau Triều Tiên còn cuộc chiến VN dài và lớn hơn nhiều. Đại Tướng Navarre, cựu Tư Lệnh Đông Dương nhận xét “*Người Mỹ mới nhận ra mối nguy Cộng Sản bành trướng tại Đông Nam Á, nhưng họ biết trễ mất 5 năm*”

Xin đề cập một số điểm khác biệt giữa Trung Cộng và Đài Loan.

Năm 1950, dân số Trung Hoa khoảng 554,760 triệu . Diện tích Hoa Lục gấp 266 lần diện tích Đài Loan. Nay dân số Trung Cộng khoảng 1 tỷ 400 triệu, gấp 58 lần dân số Đài Loan (23 triệu).

Trung Cộng là người khổng lồ, Đài Loan chỉ là một anh tí hon nhưng vẫn tự xưng là nước Trung Hoa.

Trên thực tế có hai nước Trung Hoa: Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa và Trung Hoa Dân Quốc, đó

là điều mà Trung Cộng cay cú nhất.

So sánh lợi tức trung bình theo đầu người hàng năm từ 1980 tới nay, Đài Loan năm 1980 gấp gần 8 lần Trung Cộng. Năm 1980, Trung Cộng có lợi tức đầu người 300 Mỹ kim, Đài Loan 2,367 Mỹ kim. Năm 1999, Trung Cộng 872 Mỹ kim - Đài Loan 13,710 Mỹ kim, Đài Loan gấp 15 lần Trung Cộng.

Năm 2020, lợi tức đầu người Đài Loan chỉ còn gấp 2,5 lần Trung Cộng: Trong một bài viết về sự liên hệ giữa Trung Cộng và Đài Loan có nói (sơ lược) về bà Thái Anh Văn (Tsai-ing-wen) thuộc đảng Dân Chủ Cấp Tiến. Bà muốn Đài Loan độc lập, như Trung Hoa Dân Quốc trước đây. Bà Văn (ảnh dưới) đắc cử Tổng Thống Đài Loan năm 2016, năm 2000 tái đắc cử, Dân Chủ Cấp Tiến.

Năm 2019, bà Thái đã bác bỏ thỏa hiệp năm 1992 giữa Quốc Dân Đảng và Hoa Lục, họ đồng ý thống nhất. Bà Thái người gốc Đài Loan, sinh năm 1956, chống Trung Cộng, Quốc Dân Đảng năm 1949, 50 bị Hoa Lục đánh chạy vắt dò lên cổ nay lại theo Hoa Lục.

Mỹ bán vũ khí cho Đài Loan để tự vệ, từ năm 2007 đến 2018 họ đã bán cho Đài Loan 25 tỷ Mỹ kim trang bị quân sự. Từ 1999 tới 2017 thương mại giữa Trung Cộng và Đài Loan (China-Taiwan trade) tăng dần: Năm 1999, giao thương hai nước là 35 tỷ Mỹ kim, năm 2002 là 53 tỷ, năm 2005 lên 100 tỷ, năm 2010 lên 152 tỷ, năm 2014 lên 174 tỷ, năm 2017 lên 176 tỷ.

Khoảng năm 1978,79 sau cuộc chiến tranh biên giới giữa Trung Cộng và Hà Nội, báo Sài Gòn Giải Phóng đăng tin trữ lượng ngoại tệ của Đài Loan hồi đó là 32 tỷ Mỹ kim, gấp 8 lần trữ lượng của Trung Quốc. Nhiều người nói năm 1971, Mỹ loại Đài Loan ra khỏi Liên Hiệp Quốc và đưa Trung Cộng vào, đó là những tin tức, sự kiện hoàn toàn sai vì nước Mỹ không có quyền làm như vậy.

Năm 1945, thành lập Liên Hiệp Quốc gồm 5 nước Mỹ, Anh, Pháp, Nga, Trung Hoa Dân Quốc (Tưởng). Năm 1946, Hội đồng Bảo An

Bà Thái Anh Văn

LHQ chỉ có 5 nước kề trên. Trung Cộng thường khiếu nại về vai trò đại diện nước Tầu, năm 1971 tại Liên Hiệp Quốc ngày 15 tháng 7 năm 1971, 17 quốc gia thành viên đề xuất đưa vấn đề này và được Liên Hiệp Quốc tiến hành bỏ phiếu. Kết quả có 76 nước thuận cho Trung Cộng vào Liên Hiệp Quốc, họ nghĩ là Trung Cộng xứng đáng đại diện cho một tỷ người.. trong số này có Áo, Bỉ, Anh, Pháp ... Có 35 Phiếu chống gồm Mỹ, Úc, Nhật ....và 17 phiếu trống gồm Thái Lan, Tây Ban Nha ....

Chúng ta nên nhớ Mỹ chống lại chuyện này, và những tin đồn cho rằng Mỹ loại Đài Loan ra khỏi Liên Hiệp Quốc để đưa Trung Cộng vào là hoàn toàn vô căn cứ. Hiện nay có nhiều bản tin tại Mỹ nói về sự tiến bộ của vũ khí , của khoa học Quốc phòng Trung Cộng, họ đã chế tạo được hỏa tiễn mang đầu đạn nguyên tử nhanh gấp 5 lần âm thanh khiến các nhà lãnh đạo Quân sự Mỹ bối rối và lo âu trước tin khủng này.

Riêng phía Nhật, họ vẫn đánh giá thấp Hải và Không quân Trung Cộng, cách đây 4 năm một ông Đại Tướng 4 sao Nhật tuyên bố Hải, Không quân Tầu còn lạc hậu từ 10 cho tới 20 năm so với Nhật. Có thể nói, giờ này mà còn sử dụng Tầu ngầm chạy bằng dầu cặn, mở máy là đã bị đánh chìm, Trung Cộng mới thuỷ kỹ sư Nga đóng thêm một số Tầu ngầm nguyên tử. Người Nhật thách thức Hải quân Trung Cộng và họ nói sẽ đánh chìm hạm đội Nam Hải sau vài ngày giao chiến, hư thực không rõ, nhưng có điều là cách đây khoảng 4 năm nhiều bài nhận định từ trong nước, CSVN cũng thừa nhận nếu có Hải chiến giữa Trung Quốc và Nhật, thì phần thắng sẽ là người Nhật.

Trong một bài rất dài, tựa đề “China Could not Really Invade Taiwan, Could it?”, trên trang The National Interest có đoạn nói về nước Nhật, xin dịch một đoạn chính:

“Khi thống nhất được Đài Loan, đường hàng hải của Nhật sẽ sụp đổ hoàn toàn trong tầm hoạt động của các phi cơ phóng pháo của ta (Trung Quốc)... theo phân tích ta sẽ thấy nếu ta phong tỏa có thể khiến việc nhập cảng nguyên liệu của Nhật giảm từ 15-20%, kinh tế Nhật sẽ khốn đốn, khi giảm tới 50% kinh tế Nhật và bộ máy quân sự của họ sẽ sụp đổ hoàn toàn ... phong tỏa sẽ gây nạn đói cho nước Nhật...”

Cách đây hơn một tháng, người Nhật nói nếu Trung Cộng chiếm Đài Loan, họ sẽ tham gia bảo vệ Đài Loan, Trung Cộng bèn tức giận liền đe dọa sẽ ném bom nguyên tử. Điều này chứng tỏ Hải và Không quân Hoa Lục không thể đương đầu với máy bay, tàu chiến của Nhật. Đó là điều mà Hoa Lục đau đầu nhất , sống chết Nhật cũng không để Trung Cộng đánh Đài Loan vì đó là con đường sống của họ. Một khi Đài Loan về tay Trung Cộng, nước Nhật cũng sẽ rơi vào tay Hoa Lục.

Trang Hỏa Lực toàn cầu đã xếp thứ tự sức mạnh quân sự các nước (năm 2021) như sau: Thứ nhất Mỹ, nhì Nga, thứ ba Trung

Cộng, thứ tư Ấn Độ, thứ năm Nhật, thứ sáu Nam Hàn... Đài Loan thứ 22, (năm 2020 thứ 26).

Về máy bay chiến đấu Trung Cộng có 1,232 chiếc, Đài Loan có 289 chiếc. Máy bay quân sự Trung Cộng có 3,210 chiếc, Đài Loan có 744 chiếc nhưng máy bay, tàu chiến Trung Cộng còn nhiều cái cũ kỹ, lạc hậu do Nga cung cấp từ thời chiến tranh lạnh, họ mới canh tân gần đây.

Trên trang Tiền Phong và Soha ngày 1/4/21 một ông Tướng Trung Quốc là La Viện (hồi hưu) nói “Tướng Trung Quốc nói hải quân nước này “chưa sánh được” hải quân Nga, Mỹ” Nói như thế thì đúng quá rồi, Hải Quân Tầu nay còn lạc hậu hàng chục năm so với hải quân Nhật, làm sao sánh được Nga, Mỹ?” Nguyên văn lời nói của La Viện ghi lại: “Mặc dù đất nước chúng ta được tất cả các nước trên thế giới công nhận về lục quân, nhưng nước chúng ta lại thua xa Mỹ và Nga về lực lượng hải quân. Trong suốt lịch sử Trung Quốc, chúng ta sẽ thấy rằng sự phát triển của hải quân nước ta không hề suông sẻ”,

Tướng La Viện, người thường xuyên xuất hiện trên truyền thông với giọng điệu diệu hâu, đã ca ngợi lục quân Tầu như sau:

“Theo Statista, một công ty dữ liệu thị trường và người tiêu dùng, hiện tại, Trung Quốc có lực lượng vũ trang lớn nhất thế giới tính theo quân nhân tại ngũ, tiếp theo là Ấn Độ, Mỹ, Triều Tiên, Nga, Pakistan, Hàn Quốc và Iran”

Đúng ra, Lục quân Tầu lớn mạnh nhờ cái đống thịt nhưng đối với Mỹ không quan trọng, năm 1950, Mỹ đã dùng biển lửa

để đánh biển người của Tầu Cộng tại Triều Tiên rồi năm 1972 Mỹ đã dùng B-52 diệt hàng trăm nghìn quân của CSBV tại miền Nam VN.

Vào tháng 12 năm 2018, Tướng La đề xuất rằng một giải pháp khả thi cho cảng thẳng với Mỹ ở Biển Đông là đánh chìm một hoặc hai tàu sân bay của Hải quân Mỹ để phá vỡ quyết tâm của họ. Phát biểu tại một hội nghị thương mại quân sự, ông La Viện đã tuyên bố rằng điều mà Mỹ sợ nhất là thương vong và cách dễ nhất để đánh bại đối thủ chính của Trung Quốc là đánh chìm hai siêu tàu sân bay của Mỹ, khiến hơn 10.000 người thiệt mạng. Khi điều đó xảy ra, sau đó “chúng ta sẽ thấy nước Mỹ sợ hãi như thế nào” !!!

Ông La Viện giữ cấp bậc Chuẩn Đô đốc trong Hải quân Trung Cộng tại sao lại dám tuyên bố nguy hiểm và điên khùng như vậy?- Đánh chìm Hàng Không Mẫu hạm của Mỹ không phải chuyện dễ, một khi đánh chìm HKMH Mỹ tức là chiến tranh đã nổ lớn, Mỹ sẽ san bằng các thành phố ven biển như Thiên Tân, Thượng Hải, Bắc Kinh ...Mỹ có thể đem chiến tranh đến đất Tầu, nhưng Tầu không thể đem chiến tranh tới Mỹ!

Kết Luận

Năm 1991 CS Nga sụp đổ, Trung Cộng không còn phải lo phòng thủ biên giới Nga-Hoa mà quay ra phòng thủ biển phía đông.

Hơn trăm năm trước, thời nhà Thanh, Bát quốc liên quân Tây phương, Nhật đã từ đây vào xâm lược Trung Hoa. Thế chiến Thứ Hai quân Nhật cũng từ Biển đông

vào đánh Tầu. Trước đây Hải quân Hoa Lục gọi là *Brown water Navy*, nghĩa là *Hải quân nước nông*, Hải quân sông ngòi, chỉ loanh quanh ven bờ hay chạy trên sông.

Những năm 1987, 88 thì Hải Quân Trung Cộng phần lớn chỉ là giang đĩnh chạy trên sông lạch sông ngòi và tàu duyên phòng, riverine and littoral force (tức brown-water navy). Năm 2008, Trung Cộng bắt đầu canh tân Hải quân, lên kế hoạch thành lập một Hạm đội nhỏ hàng không mẫu hạm mục đích phòng thủ.

Năm 2009, Hải Quân Trung Cộng đã được coi như *Hải quân nước xanh lá cây* (green-water-navy), có nghĩa là Hải quân cận duyên nhưng cũng có khả năng ra biển. Sau đó họ chủ trương bành trướng ra các đảo trong vùng để tiến tới *Hải quân nước xanh da trời* (blue water) có khả năng ra biển khơi nhưng Hoa Lục mới canh tân Hải quân gần đây chưa thể tân tiến như Mỹ, Nhật; nay Hoa Lục đóng được hai hàng không mẫu hạm (chúng gọi là tàu sân bay) loại nhỏ là Liêu Ninh và Sơn Đông, 33 ngàn tấn chỉ bằng 1/3 trọng lượng của HKMH Mỹ (100 ngàn tấn). HKMH và chiến hạm của Trung Cộng chỉ loanh quanh chạy ở Biển Đông họ không dám đi xa vì sợ phong ba bão táp có thể nhấn sâu chúng xuống lòng biển. Hoa Lục cho biết họ có 777 tàu chiến, nhiều hơn số chiến hạm của Mỹ (490 chiếc), thực ra họ kể cả những tàu giang đĩnh chạy trên sông, Hải quân, không quân Hoa Lục nay gồm cả những chiếc do Nga cung cấp từ thời chiến tranh lạnh 1950, 60.

Về vũ khí nguyên tử, Mỹ là nước đầu tiên và duy nhất nghiên cứu chế tạo bom nguyên tử, Về số lượng, Mỹ là nước có nhiều đầu đạn nguyên tử nhất.

Từ 1940 tới 1996 trong 56 năm Mỹ đã chi 8,890 tỷ đô la (theo giá tiền ngày nay) trong việc chế tạo vũ khí nguyên tử. Người ta ước lượng từ 1945 Mỹ đã chế tạo hơn 70,000 đầu đạn nguyên tử, nhiều hơn tổng số đầu đạn nguyên tử của các nước trên thế giới cộng lại. Vũ khí nguyên tử của Trung Cộng chỉ vào khoảng 500 đầu đạn, chưa thể đánh bại Mỹ được, một khi Trung Cộng chiếm được Đài Loan, họ cho biết sẽ phong tỏa đường hải hành của Nhật khiến kinh tế, quân sự Nhật sẽ bị vô hiệu hóa.

Nhưng người Nhật đâu có chịu để cho Trung Cộng chiếm Đài Loan, họ tuyên bố sẽ tham gia bảo vệ Đài Loan.

Trung Cộng nổi nóng tuyên bố sẽ ném bom nguyên tử nếu Nhật bảo vệ Đài Loan trong khi Nhật đang núp dưới cây dù nguyên tử của Mỹ. Nếu có chiến tranh các thành phố ven biển của Hoa Lục như Thiên Tân, Bắc Kinh, Thượng Hải ... sẽ bị bom đạn tàn phá, tất cả công trình xây dựng từ mấy chục năm qua của Trung Cộng sẽ phút chốc bị tan tành.

Tập Cận Bình (Sinh 15.6.1953) chỉ đánh võ mồm mà không bao giờ dám làm thật như Mao Trạch Đông hay Đặng Tiểu Bình (Deng Ziaoping - Sinh: 22.8.1904 - Mất: 19.2.1997)! ●

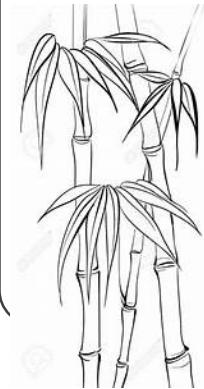
HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO

VIETNAMESE SENIORS ASSOCIATION OF CHICAGO

Tôn Trọng Quá Khứ • Giúp Đỡ Hiện Tại • Dự Kiến Tương Lai

P.O. Box 25711, Chicago, IL 60625 - Email: dungkq@hotmail.com

Trực tiếp: Ông Nguyễn Văn Dũng, Điện thoại: (773) 701-0534

NGƯỜI GIÀ CÔ ĐƠN

• Người viết: TS. NGUYỄN THỊ PHƯƠNG LÊ

Sau nhiều năm ở trong thành phố, vợ chồng tôi quyết định ra một vùng ngoại ô nước Pháp để sống trong một căn nhà rộng rãi hơn, có vườn và sân chơi cho con. Ở khu dân cư chúng tôi đến, ngôi nhà nào cũng rộng, có vườn đầy hoa. Điều đặc biệt là đến khoảng 80% chủ nhà là người cao tuổi. Tôi quan sát cả một khu phố dài, không hề có gia đình nào bố mẹ sống cùng con cái, lâu lâu mới thấy con cái và trẻ nhỏ ghé thăm. Thỉnh thoảng, tôi vẫn thấy xe cấp cứu đỗ trước cửa một căn nhà nào đấy. Và hàng xóm lại ra vãy “Chúc may mắn nhé” khi bánh xe chuẩn bị lăn.

Ở căn biệt thự bên đường, có một cặp vợ chồng già. Tôi hay gặp ông bà lúc đưa đón con đi học, khi thì ở ngoài vườn, khi thì uống trà, khi thì tưới cây, tỉa cành. Nhìn cảnh ông bà vui vẻ bên nhau, tôi thường tưởng tượng hình ảnh vợ chồng tôi lúc về già, khi con cái đã trưởng thành và có cuộc sống riêng. Có lẽ chỉ cần thế cũng đủ hạnh phúc.

Nhưng tối muộn một đêm mùa đông nọ, chỉ trước lễ Noel hai ngày, chuông cửa nhà tôi rung lên. Bà gọi cửa nhờ chồng tôi sang giúp. Ông bị ngã, không tự đứng dậy được. Chồng tôi vội chạy sang đỡ ông và giúp bà gọi xe cấp cứu. Chỉ mấy phút sau xe đến đưa ông vào bệnh viện, còn bà vẫn ở nhà. Bà bảo không cần đi theo ông, vào đó bệnh viện sẽ lo hết, ông cũng quen rồi. Chỉ khi nào rơi vào tình trạng nguy kịch mới cần gọi cho con cái. Bà phân bua, “Đứa nào cũng bận, trong khi còn tự lo được, tôi không muốn phiền đến chúng nó”.

Tết năm đó chúng tôi về Việt Nam, lúc quay lại, ông đã đi rồi.

Chỉ còn lại mình bà, căn nhà lúc nào cũng đóng cửa, buông rèm. Tôi hầu như không còn nhìn thấy bà bước ra khỏi nhà nữa, kể cả khi mùa xuân ấm áp đã trở lại. Bà cũng mặc kệ vườn hoa, không còn bận tâm tưới tót. Lâu lâu cuối tuần, tôi mới thấy con cháu bà về thăm, ăn trưa hoặc ăn tối rồi lại đi. Từ ngày ông mất, thỉnh thoảng tôi vẫn mời bà sang nhà tôi ăn bánh uống trà cho khuây khỏa. Mỗi lần như vậy tôi thấy bà vui lẩm, ánh mắt của bà lấp lánh mỗi khi kể chuyện về con về cháu mình.

Nhin bà, tôi thường nghĩ tới bà ngoại của mình, cũng tầm lứa tuổi đó. Ông ngoại tôi mất sớm, bà sống cùng ba mẹ tôi, bế bồng chị em tôi khi còn nhỏ. Bà không lúc nào phải ở một mình, hễ ốm đau là con cháu thay nhau chăm sóc, cơm bưng nước rót, vậy mà thỉnh thoảng vẫn buồn lòng nếu con cháu vô tâm khiến bà phật ý. Tôi nghĩ, nếu phải sống một mình như bà cụ hàng xóm ở Pháp, không biết bà tôi sẽ ra sao. Mặc dù tôi không bao giờ dám hỏi bà cụ người Pháp rằng bà thấy thế nào.

Việc cha mẹ về già sống cùng con cháu, thậm chí mô hình “tứ đại đồng đường” rất phổ biến ở các nước châu Á. Ngược lại, với văn hóa châu Âu, con cái lúc trưởng thành đều rời cha mẹ và tạo lập cuộc sống của riêng mình. Khi không thể tự lực, người già có thể thuê nhân viên y tế chăm sóc tại nhà hoặc vào viện dưỡng lão, ít ai chuyển tới sống cùng con cháu. Chính vì thế, số người già cô đơn tại châu Âu càng lúc càng nhiều, chiếm tới hơn 30% dân số.

Tuổi thọ kéo dài một mặt thể hiện sự phát triển của quốc gia, mặt khác nó cũng mang lại nhiều

vấn đề, đặc biệt là vấn nạn cô đơn của người già. Cô đơn là một trong những căn bệnh đáng sợ nhất mà người cao tuổi phải đối diện trên toàn cầu. Đến nỗi, có những cụ già ở Nhật cố tình ăn trộm để được vào tù sống cho đỡ buồn.

Chính phủ các nước phát triển đã tìm nhiều cách để người già được hưởng sự chăm sóc tốt nhất. Ở Vương quốc Anh có “Bộ Cô đơn”. Ở nhiều nước phát triển, các đường dây nóng mở ra chỉ để người già có nơi gọi điện tâm tình, hoặc có những phong trào tình nguyện khuyến khích thanh niên tới thăm hỏi người già, trò chuyện và đọc sách, ăn với họ bữa cơm. Có những nơi chính phủ khuyến khích con cái đón cha mẹ về sống chung. Bù lại, họ sẽ được giảm giờ làm, giảm thuế hoặc được hưởng thêm ưu đãi trong chăm sóc y tế, sức khỏe.

Mỗi lần nhìn cụ bà nhà đối diện với căn biệt thự mệnh mông, tôi thầm cảm ơn vì người già Việt Nam sướng hơn hẳn người già ở châu Âu, nhất là về mặt tình cảm. Có thể bố mẹ tôi, ông bà tôi ở quê nhà còn gặp nhiều vấn đề trong chăm sóc y tế, thực phẩm và hỗ trợ xã hội, nhưng tôi thấy hầu như rất ít người cao tuổi ở Việt Nam phải sống cô đơn một mình, trừ trường hợp họ không có con cái hoặc người thân. Người Việt coi trọng chữ hiếu và đa số gắng hiếu thuận với cha mẹ đến hết đời nên chúng ta coi việc chăm sóc cha mẹ khi về già là điều tất yếu, ít ai đắn đo suy tính. Đó là nét văn hóa rất quý.

Tuy nhiên, thực tế đang đổi thay. Theo kết quả điều tra quốc gia về người cao tuổi Việt Nam, dân số Việt Nam đang “già hóa”. Tỷ lệ người trên 60 tuổi dự báo sẽ chiếm 20,7% dân số vào năm 2040, so với 10,2% năm 2014. Bên cạnh đó, cấu trúc gia đình Việt Nam đang thay đổi rõ rệt, nếu năm 1993 có tới 80% người cao tuổi sống với con cái thì năm 2010, tỷ lệ này chỉ còn 69,5%. Đã có một nhóm người trẻ coi việc tách ra ở riêng khỏi cha mẹ sau 18 tuổi là chuyện bình thường.

Điều đáng buồn là, ngay cả khi sống cùng với con cháu, nhiều người già vẫn cảm thấy cô đơn khi không nhận được sự quan tâm, chia sẻ thích đáng.

Chẳng ít người già đang bị bỏ rơi ngay chính trong ngôi nhà của mình, giữa người thân của mình.

Nếu coi sự cô đơn của người già là một tình thế đi kèm với mức độ phát triển kinh tế, thì đã đến

lúc Việt Nam chuẩn bị tinh thần để đối phó với điều đó.

Thấy bạn bè nhắc sắp tới ngày Vu Lan trên mạng, tôi chợt nao lòng khi nhớ về ông bà, bố mẹ ở Việt Nam.

Tôi tự hỏi và mong ước, liệu sau giờ làm việc, mỗi người chúng ta có thể bỏ điện thoại thông minh xuống, nhìn vào mắt người lớn để hỏi, rằng bữa cơm hôm nay có vừa miệng không?•

THÔNG BÁO

Tính đến đầu tháng 7/2022, tiền quỹ của Hội lưu trong International Bank of Chicago là \$ 20,135.09 với tổng số 250 Hội viên.

Ban Chấp Hành Hội xin được nhắc và yêu cầu Quý Hội viên nào chưa góp tiền trợ tang hoặc niêm liêm, xin liên lạc với chúng tôi càng sớm càng tốt.

- *Ghi chú:* Xin Quý vị nộp tiền trực tiếp cho ông Thủ quỹ Hồ Đắc Liệu tại:

**Tâm Anh Chuyển Tiền
4947 N. Broadway St, Chicago, IL 60640**

Số điện thoại: (773) 355-1836
hoặc gửi chi phiếu qua hộp thư bưu điện:
PO Box 25711, Chicago, IL 60625

Chi phiếu viết bằng tiếng Anh, đề trả cho:
Vietnamese Seniors Association of Chicago

• *Tin thêm:* Tuy rằng không thể chứng minh vaccine ngừa Covid -19 là rất an toàn, các dữ liệu thu thập tới nay cho thấy các vaccine sử dụng không gây ra nhiều trường hợp nguy hiểm hay bất thường sau khi bị nhiễm.

Phản ứng thông thường nhất được thấy sau khi chích là đau nhức, với khoảng 70% người báo cáo cho biết điều này. Ngoài ra còn có 33% bị mệt mỏi, 30% nhức đầu, 23% bị đau bắp thịt và chừng 11% thấy bị ớn lạnh, sốt nóng, sưng hay đau khớp. CDC nói các phản ứng phụ này đều thấy ở cả hai loại vaccine. **Nếu cần thiết, cùng nhau đi chích 2nd Booster!**

TÔI GHÉT TÔI

• BÙI BẢO TRÚC

Một người bạn Mỹ của tôi vừa có đại tang. Ông cụ thân sinh bạn tôi đã ngoài 80 tuổi, sống một mình ở Charleston (Tiểu bang South Carolina), tính tình rất độc lập như những nhân vật miền Nam trong các tiểu thuyết của William Faulkner, John Steinbeck...

Người bạn Mỹ là một chuyên viên tài chính cho một công ty thương mại lớn ở Hoa Thịnh Đốn. Công việc làm anh ta bù đầu, mỗi tuần chỉ ở Hoa Thịnh Đốn có hai ngày. Những ngày còn lại, anh ta ở Nữu Ước, nơi có “actions,” như bạn tôi vẫn nói. Đại lộ số 5, đại lộ Madison thị trường chứng khoán...

Những thứ đó làm bạn tôi không lúc nào ngoi tay, rảnh trí để nhớ đến ông bố sống một mình ở Charleston.

Bạn tôi thực ra, vẫn hay nói đến ông cụ, trên bàn giấy làm việc có cả một bức hình của ông cụ, điều rất hiếm thấy nơi những người Mỹ, hình ảnh thường chỉ là vợ, con hay... bạn gái.

Cụ đội mũ Panama, hút xì gà, sơ mi sọc, quần mõ gá, nơ đỏ, hai sợi dây đeo rất đóm dáng. Trong hình, cụ cười hể hả như Theodore Roosevelt vừa hạ được một con sư tử ở Phi Châu. Cụ bà qua đời hơn hai chục năm trước.

Cụ ông sống một mình vì bạn tôi đã lớn và công việc đưa anh càng ngày càng xa Charleston.

Thình lình, cụ bị đột quỵ, lúc đang làm vúi và ra đi nhanh chóng. Bạn tôi cuống cuồng bay từ Nữu Ước xuống Charleston, nhưng không kịp.

Tang lễ xong, bạn tôi trở về Hoa Thịnh Đốn, rủ tôi đi ăn. Buổi tối hôm ấy bạn tôi buồn bã kinh khủng.

OMỹ, những chuyện ra đi như vậy không làm người ta xúc động quá nhiều.

Ông Ngoại trưởng James Baker trong lúc đang ở Trung Đông trong chuyến đi vận động hòa bình thì cụ bà mất. Ông bỏ ngang chuyến đi để trở về Mỹ, Ngoại Trưởng Mỹ lại bình thường xuất hiện ở cuộc họp báo.

Nhiều người xúc động, đau đớn khi con chó, con mèo trong nhà chết còn hơn là khi những người thân như ông bố, bà mẹ qua đời.

Nhiều người tiêu rất nhiều tiền cho tang lễ (?) của những con chó, con mèo và cǎn dặn khi chết, xin đem cải táng những con vật này và đem chôn bên cạnh cho cuộc đời sắp tới đỡ cô đơn (!)

Lúc ăn xong, ngồi uống cà phê, bạn tôi mới cho biết tại sao cái chết của ông cụ lại làm anh đau đớn quá đáng như vậy.

Anh đưa cho tôi xem một trang sách, có lẽ được xé từ một cuốn thơ nào đó, với một bài thơ như thế này:

THE TIME IS NOW

If you are going to love me
Love me now, while I can know
The sweet and tender feelings
Which from true affection flow
...

Love me now
While I am living
Do not wait until I'm gone
And then have it chiseled in marble

Sweet words on ice-cold stone
If you have tender thoughts of me
Please tell me now,
If you wait until I am sleeping,

Never to awaken,
There will be death between us
And I won't hear you then,
So if you love me even a little bit
Let me know it while I am living
So I can treasure it.

-Author Unknown -
1991 - Crestors Syndicare

Tạm dịch:

Nếu người có bao giờ yêu ta
Hãy yêu ta vào lúc này, lúc ta còn
biết được những tình cảm dịu dàng, đầm thấm
chảy tuôn từ trái tim tình cảm đích thực

Hãy yêu ta vào lúc này
Khi ta còn đang sống
Đừng đợi đến lúc ta đã ra đi
rồi mới khắc những lời âu yếm đó lên bia đá
những lời nói ngọt ngào trên bia đá lạnh băng

Nếu người định nói những điều trùm mện
Hãy nói cho ta nghe ngay bây giờ
Nếu đợi đến khi ta yên ngủ
Không bao giờ thức dậy
Thì lúc đó
giữa chúng ta đã có cái chết len vào giữa
và

Ta sẽ không còn nghe được tiếng của
người.

Vì thế nên, nếu người có yêu ta, cho dù là
một chút thôi

Hãy cho ta biết trong lúc ta còn sống
Để ta có thể trân quý những tình cảm ấy.
(Khuyết Danh)

Tờ giấy có in bài thơ ấy, bạn tôi nói được tìm
thấy trong một cuốn Thánh kinh ở đầu
giường của ông cụ và kẹp cùng với trang sách đó,
là bức hình của bạn tôi khi anh tốt nghiệp đại học.

Không phải là bạn tôi, tôi có thể tưởng tượng
ra được những điều chạy qua đầu ông cụ. Người
đàn ông đầy tự ái, độc lập đó vẫn không giấu được
những tình cảm của ông.

Ông vẫn thèm có được tình cảm của đứa con
trai duy nhất. Nhưng ông lại rất là một người đàn
ông. Ông cụ có thể chỉ cần nhấc cái điện thoại
lên, bấm vài con số là nghe được tiếng con trai
đâu đó ở Hoa Thịnh Đốn.

Nhưng ông cụ đã không làm thế. Ông ngồi chờ...

Và bạn tôi, lúc đó có thể anh đang còn ở bàn ăn
tối với một khách hàng, có thể anh đang đưa cô
bạn gái về nhà, có thể anh đang loay hoay trong
bếp với bữa tối...

Và chuyến về Charleston thăm ông cụ đã bị trì
hoãn đi, hoãn lại mấy lần. Chuyến về Charleston
đã quá muộn!

Bạn tôi nói anh sẵn sàng đổi bất cứ gì anh có
trên đời chỉ để được câu nói anh “đã quá bận, quá
vô tình, quá lười biếng” nên đã không nói kịp!

Tôi mà là anh bạn Mỹ này, tôi cũng sẽ ghét tôi
y hệt như vậy! ●

Trang Báo PHÁP LUẬT HOA KỲ THỰC DỤNG

MỘT VẤN ĐỀ PHÁP LÝ CẦN SỚM ĐƯỢC GIẢI QUYẾT

• Phó tế NGUYỄN MẠNH SAN
Cựu Phụ tá Trưởng Phòng Tố Tụng
Tòa Án Liên Bang Hoa Kỳ
Oklahoma City, Oklahoma

Cuộc di tản vào những ngày cuối tháng 4-1975 của mấy trăm ngàn người Việt Nam sang Mỹ đã tạo nên nhiều hoàn cảnh ngang trái, éo le, vui buồn lẫn lộn. Vui vì mong sẽ tìm được tự do trên xứ người, buồn vì phải xa lìa quê hương yêu dấu, xa lìa những người thân yêu nhất đời của mình, tưởng như muôn đời sẽ không được gặp lại nhau nữa. Chính những sự cách mặt xa lỏng đó sau này đã gây ra biết bao thảm cảnh oái oăm trong đó vấn đề pháp lý cần phải được giải quyết sao cho thỏa đáng càng sớm càng tốt.

Thật vậy, như chúng ta thường biết khi một sự việc xảy ra về mặt tình cảm, nhiều khi không có cách gì có thể giải quyết được sự éo le ngang trái của những người trong cuộc. Nhưng nếu chúng ta nói về mặt pháp lý trong câu chuyện tình cảm thì hầu như mọi việc khó khăn trong câu chuyện đều có thể giải quyết được, miễn là những nhân vật trong cuộc phải chấp nhận chịu một ít hay nhiều thiệt thòi về phần mình. Chỉ có như vậy thì mọi rắc rối trong vấn đề tình cảm mới được giải quyết ổn thỏa cho người chủ động cũng như cho người bị động.

Trong bài viết này, chúng tôi xin kể lại cùng quý độc giả, một trường hợp điển hình trong số nhiều trường hợp mà nội dung của sự việc xảy ra đều tương tự như nhau do chúng tôi thu thập được.

Quý vị độc giả sẽ nhận thấy nội dung này là một vấn đề pháp lý lồng tình cảm éo le cần phải được giải quyết sớm, giúp cho người chủ động trong cuộc - dù vô tình hay hữu ý - sẽ không bị lương tâm cắn rứt cũng như còn cứu vớt được nhiều người đang trông đợi từng ngày ở quê nhà đang mong những người thân ở phần đất tự do bên này bảo trợ họ qua sum họp.

Ông A, một cựu công chức của chính phủ Việt Nam Cộng Hòa, đã được một trực thăng Mỹ đưa lên hạm đội 7 đang đậu ngoài khơi hải phận quốc tế vào những giờ phút chót trước khi mất nước, bỏ lại Việt Nam một vợ 4 con.

Khi sang tới Mỹ, nhờ trước kia du học ở đây nên ông được một cơ quan tư tuyển mộ, và ông đã miệt mài chăm chỉ để quên nỗi buồn cô đơn tẻ lạnh suốt ba năm trời. Ông sống một cuộc sống gần như tu hành, sang xách ô tô đi tối xách về, và cũng suốt trong thời gian này ông không hề quen biết một người đàn bà nào.

Nhiều đêm khuya thanh vắng khi ngoài trời về mùa đông tuyêt rơi lạnh lẽo, ông thường đem hình ảnh người vợ xinh tươi và 4 đứa con yêu dấu của ông ra ngắm nghía để hồi tưởng lại những kỷ niệm êm đep xa xưa. Đây chính là lúc ông cảm thấy ám lòng nhất khi một mình nằm trong căn phòng đơn độc nơi xứ lạ quê người. Ông cho biết nhiều lúc nhìn hình ảnh vợ con, ông không khỏi động lòng thương xót mắt nhòa lệ.

Chuyện đời xảy ra sau này thì việc gì phải đến cũng sẽ đến, khi buồn thì cũng phải có khi vui và chỉ có thời gian mới có thể chứng minh được.

Một hôm đẹp trời, ông A tình cờ gặp lại một nữ nhân viên duyên dáng trước kia từng làm việc với ông tại Việt Nam. Cô kể cho ông nghe là cô mới sang định cư ở Mỹ gần một năm. Chồng cô vì là cựu quân nhân trong QLVNCH nên vẫn còn bị giam giữ trong trại cải tạo ở miền Bắc không biết ngày về nên cô cùng 2 con đã tìm đủ mọi cách vượt biên. Thế rồi, thời gian qua, mới đầu còn là tình đồng nghiệp cũ, hai người thường đi lại thăm hỏi nhau như bạn, trao đổi những câu chuyện bâng quơ cho vui và những ngày cuối tuần, thỉnh thoảng ông A cũng hay đưa rước 2 con của cô đi shopping riêng với ông.

Tránh sao lửa gần rơm lâu ngày cũng bén, khi mà lòng ông A đang nguội lạnh từ 3 năm nay lại gặp một luồng điện hâm nóng, nên không đong lại mà tan ra thành nước. Kết cuộc thì chắc chúng ta đã đoán ra rồi: Hai người phải lòng nhau như cá cắn câu biết đâu mà gõ, chim vào lồng biết thuở nào ra và chỉ không đầy một năm sau cô nàng đã cho ra đời một cậu bé khau khỉnh giống ông A như hai giọt nước. Tiến xa hơn, ông và cô nàng đã đưa nhau ra tòa án địa phương xin lập thủ tục làm hôn thú để hợp thức hóa.

Cuộc sống êm đềm của đôi uyên ương chấp nối này đang đi đến độ nồng thắm tuyệt đỉnh khi cô vợ sắp sửa tặng thêm cho ông A một “tí nhau” nữa thì ông A bất chợt nhận được điện tín của vợ ông từ Việt Nam báo cho ông biết là thằng con trai lớn của ông 15 tuổi đi lao động công trường đã chết vì sốt rét!

Tin này như một tia sét đánh làm lương tâm ông hồi tỉnh, tự thú nhận với lòng mình là từ bấy lâu nay ông đã phạm nhiều lỗi lầm quá to lớn đối với vợ con ở quê nhà. Ông biết chỉ vì quá mải mê vui thú bên người vợ chấp nối mà ông đã quên hết nghĩa cũ tình xưa. Vợ và con ông nhiều lần viết thư cho ông khẩn nài việc làm giấy bảo trợ gấp cho vợ con sang sum họp với ông mà ông vẫn cứ “đánh ván bài tảng lờ”. Thực ra thì ông cũng có hai lý do khó nói: Thứ nhất, khi mới tới Mỹ, ông đã trót khai với bộ phận di trú ở trong trại tạm cư là ông còn độc thân. Lúc đó ông cho rằng khai

nó như vậy sẽ tránh cho vợ con còn kẹt lại không bị cộng sản làm khó dễ vì cộng sản sẽ không biết được vợ ông có chồng là công chức trung kiên của chính phủ VNCH hiện trốn đi và đang sống ở Mỹ. Thứ hai, vì ông đã làm hôn thú với người vợ chấp nối ở bên này. Nếu bây giờ ông làm giấy bảo trợ cho vợ và 4 con của ông sang đây nữa thì quả thật ông không dám, vì làm như vậy sẽ “lời” tội khai láo, “lạy ông tôi ở bụi này”, và ông tin rằng ông sẽ gặp rắc rối về mặt pháp lý, có thể bị truy tố ra tòa về hai tội: tội song hôn và tội khai man tình trạng độc thân trong khi đã có vợ và 4 con với cơ quan di trú là nơi có quyền tài phán.

Trong trường hợp trên đây, ông A đã đến nhờ chúng tôi xin tư vấn để giúp ông tìm ra giải pháp có thể giúp ông bảo trợ vợ và 3 con của ông sang Mỹ mà không bị rắc rối về mặt pháp lý.

Xét trên thực tế, ông A từ lúc khởi đầu cho đến cuối đã quá chủ quan để suy đoán như vậy và dẫn đến những điều đáng tiếc vì giải quyết một vấn đề tình cảm rất khó khăn. Tuy nhiên nếu ngược lại, đem giải quyết một sự việc bằng pháp lý thì sự việc đó có thể giải quyết được miễn là có sự hướng dẫn về pháp lý. Chúng ta sang đây trong một hoàn cảnh hết sức đặc biệt, không có một sự chuẩn bị tư tưởng cũng như vật chất nên mọi sự sai lầm của chúng ta trên giấy tờ qua lời khai với cơ quan di trú nếu có đều có thể xin điều chỉnh lại cho đúng thực trạng tùy theo trường hợp bằng những lời giải thích hết sức thành thật và hợp lý của chúng ta.

Chúng tôi đích thực biết ông A thật tâm muốn bảo trợ cho vợ con để sum họp với ông dù rằng hiểu ông đang ở thế “mắc kẹt” với người vợ chấp nối bên này. Chúng tôi cũng biết dù sao tình xưa nghĩa cũ, vui buồn có nhau, ông không thể quên được người vợ nết na mà ông đã chung sống hơn 12 năm nhất là gần bảy năm trời xa cách qua bao nhiêu sự đổi thay chua xót ở quê nhà trong khi vợ ông vẫn một lòng chung thủy nuôi dưỡng 4 đứa con với hy vọng một ngày đoàn tụ. Đứa con trai đầu lòng của ông là biểu tượng của biết bao kỷ niệm của mối tình đầu giữa ông và vợ ông thì nay đã chết và sự ra đi vĩnh viễn của nó như một tia sét đánh thẳng vào tim làm lương tâm ông hồi hận lẩn ăn năn. Chúng tôi thấy được ông càng nghĩ nhiều về vợ con ông sống đối khổ ở quê nhà bao

nhiêu thì lương tâm ông lại càng bị dày vò cắn rứt bấy nhiêu vì trong tiềm thức ông vẫn là kẻ chủ mưu phản bội người vợ chung thủy và ông là người cha vô lương tâm vô trách nhiệm với con cái. Nay ông muốn làm tất cả những gì mà ông có thể làm để đem được vợ con sang đây hầu đền bù lại một phần nào những lỗi lầm mà ông đã phạm.

Như chúng ta thường vẫn suy luận và đa số đều cùng đồng một quan điểm cho rằng một khi con người đã làm những điều lầm lỗi mà thú thực rằng chính mình đã làm những điều lầm lỗi đó và tự hứa với lương tâm là sẽ không bao giờ tái phạm những lỗi lầm đó kể như được tha thứ và người đó được kể như đáng thương hơn là đáng trách.

Gặp ông A chúng tôi xác nhận với ông rằng chúng tôi có thể giúp ông A về mặt pháp lý chứ còn về mặt tình cảm thì chính ông phải tự giải quyết lấy. Cuối cùng, ông bằng lòng áp dụng những lời chỉ dẫn như sau của chúng tôi:

1. Tiến hành thủ tục xin ly dị người vợ chấp nối tại tòa án địa phương. Trước khi tiến hành thủ tục, ông A nên lựa lời giải thích cho người vợ chấp nối biết rõ lý do tại sao ông phải ly dị và cần phải bày tỏ lập trường vững chắc của ông là lương tâm ông không bao giờ cho phép ông bỏ vợ và 3 con còn kẹt lại Việt Nam. Thuyết phục được cho người vợ chấp nối này hiểu được rằng dù ông có ly dị nhưng bốn phận thiêng liêng cao cả làm cha của ông đối với đứa con hơn một tuổi và đứa con sắp ra đời của ông, ông hứa sẽ luôn luôn chu toàn săn sóc chúng nó về vật chất cũng như về tinh thần.

2. Ông A có cho biết là cô vợ sau này của ông vẫn còn thỉnh thoảng liên lạc thư từ về nhà để biết tin tức chồng của cô. Mới đây cô được biết chồng của cô đã được đưa từ Bắc vào Nam ở Hàm Tân chờ ngày chính thức được thả ra. Ông hãy lợi dụng tin tức sốt dẻo này đánh đòn tâm lý vì dù có hay không thương yêu chồng cô nữa, nhưng hãy nghĩ đến 2 đứa con riêng của cô với chồng cô. Hai đứa con đó hoàn toàn vô tội, không vì một lý do gì mà cô nỡ để chúng nó thành mồ côi cha. Sau này khi chúng nó lớn lên, chúng nó sẽ oán hận mẹ nó, vì chính mẹ nó đã phản bội cha nó và là người trực tiếp chia rẽ cha con chúng nó. Như vậy việc ly dị sẽ thật sự giúp ích cho cả hai bên: Bà vợ

chấp nối của ông A sẽ dễ dàng làm đơn xin bảo lãnh cho chồng và ông A làm đơn cho vợ và các con.

3. Nếu người vợ chấp nối của ông đồng ý ly dị, ông A chỉ cần nhờ một luật sư - với lệ phí rất nhẹ - thảo một khế ước hỗ trợ sang nhượng tất cả những vật gì mà ông muốn dành cho cô ta, dành quyền người mẹ nuôi dưỡng hai đứa con của ông với cô ta, ghi rõ số tiền cấp dưỡng hàng tháng cho cô ta để nuôi hai đứa con cho đến khi trưởng thành, ghi rõ quyền thăm con và đưa chúng nó đi chơi với ông mỗi tháng bao nhiêu lần. Ông có thể đưa bản khế ước này cho cô ta ký tên có thị thực chữ ký hoặc ông có thể đưa cô ta đến trước mặt luật sư của ông để ký tên vào bản án và tùy theo luật lệ của mỗi địa phương, tối thiểu phải chờ khoảng 6 tuần lễ kể từ ngày đôi bên ký vào bản khế ước mới nhận được bản án ly dị.

4. Trong trường hợp cô ta không bằng lòng ly dị, ông A vẫn có thể tiến hành thủ tục ly dị qua luật sư của ông mà không cần sự ứng thuận của người phối ngẫu. Như vậy thời gian để nhận được bản án đó tòa phán quyết sẽ lâu hơn. Thông thường phải đợi từ 3 đến 6 tháng, lẽ dĩ nhiên dù bên nào phải hay trái ông A vẫn phải cấp dưỡng hàng tháng một số tiền cho cô ta nuôi hai đứa con của ông với cô ta (child support), và cùng lăm ông phải cấp dưỡng thêm cho hai đứa con riêng của cô ta nhưng ông không phải cấp dưỡng cho cô ta (alimony), vì cô ta hiện đang có công ăn việc làm, có lợi tức.

5. Khi đã nắm trong tay bản án ly dị tức nhiên tình trạng gia đình của ông trở lại như cũ.

Ông A đến Sở di trú tại địa phương lập thủ tục bảo trợ cho vợ và 3 con. Ông đã đem theo hôn thú và khai sinh của các con có dịch ra tiếng Mỹ sẵn. Và vì lời khai man là độc thân trước đây của ông A nên Sở Di Trú trước khi chấp nhận đơn xin bảo trợ vợ con của ông, đã gửi thư mời ông đến gặp nhân viên hữu trách để phỏng vấn và nghe những lời giải thích của ông về sự sai lệch trên.

Ông A đã thẳng thắn khai hết tất cả sự thật là lúc đó ông sơ vợ con ông ở Việt Nam bị liên lụy vì chức vụ của ông trước đây.

Thủ tục pháp lý trong đạo luật di trú Hoa Kỳ rất linh động, nó bao hàm tính chất chính trị nhiều

hơn là áp dụng biện pháp chế tài. Do đó, vấn đề khai sự thật của ông A chỉ có mục đích điều chỉnh tình trạng sai lầm của ông. Chắc chắn là ông sẽ không gặp sự khó khăn hay trở ngại nào cả.

Cuối cùng, đúng như sự dự đoán của chúng tôi, ông A đã thuyết phục được người vợ chấp nhận bằng lòng ly dị theo tất cả những điều kiện của ông đưa ra.

Ông A cũng không gặp một trở ngại nào với sở Di Trú trong việc nộp đơn xin bảo lãnh cho vợ con.

Điều đáng mừng là cách đây ít lâu, tôi được biết tin vợ ông A cùng với 3 người con đã từ Việt Nam sang Mỹ đoàn tụ với ông qua chương trình ODP. Còn về câu chuyện tình cảm giữa ông A và người vợ chấp nhận của ông hiện nay ra sao, thì hoàn toàn chúng tôi không rõ.

Trước khi kết thúc câu chuyện ở đây, người viết bài cầu mong sao cho những trường hợp tương tự như trường hợp ông A trên đây tại Hoa Kỳ sớm được giải quyết ổn thỏa để cho những người vợ hiền, những người cha biết thương yêu con cái và những đứa con vô tội mau sớm được sum họp bên nhau nơi phần đất tự do này! •

TRÁNH XA

Từ ngày cộng chiếm miền Nam
Là ngày dân Việt điêu tàn đau thương
Là ngày đất nước quê hương
Chìm sâu vào một hận trưởng thiêng thu
Người thì chết chốn lao tù
Người nơi biển mặn, kẻ khu rừng già
Cộng còn lấy đất ông cha
Bán cho Tàu cộng để mà cầu vinh
Thấy ai với cộng giao tình
Tránh xa ngay kẽo tự mình hận mang

• **Ngõ Minh Hằng**
(Từ Ngày Có Đảng)

HỎI & ĐÁP VỀ DI TRÚ

Hỏi: - Xin nói thêm về các cách chứng minh mối quan hệ khi xin cấp Visa K1?

Đáp: - Vâng. Visa K1 là loại thị thực chiếu khán nhập cảnh vào Hoa Kỳ dành cho diện hôn phu/ hôn thê và muốn được chấp thuận, Bạn phải chứng minh được mối quan hệ của bạn là thật và không có dấu hiệu vi phạm luật Di trú khi được mời phỏng vấn.

Các viên chức Lãnh sự sẽ nhìn vào “tổng quan các chứng cứ” để quyết định rằng mối quan hệ của đương đơn xin bảo lãnh diện hôn phu/ hôn thê này đủ sức thuyết phục họ, và đúng là ý nguyện thực sự của hai bên chứ không phải nhằm một mục đích khác.

Xin lưu ý các yếu tố sau đây dễ dẫn đến việc nhân viên chính phủ cho rằng mối quan hệ vợ chồng của bạn là **kết hôn giả**:

- Khoảng cách lớn về tuổi tác (vd. chồng 60, vợ mới trên 30 tuổi)
- Bất đồng về ngôn ngữ (vd. Hôn nhân với người ngoại quốc)
- Sự khác biệt lớn về văn hóa và nguồn gốc về dân tộc;
- Bạn bè và người thân không biết gì về mối quan hệ này;
- Kết hôn diễn ra ngay khi hai bên mới biết nhau hoặc ngay khi người bảo lãnh vừa rời khỏi Mỹ;
- Những thông tin chung của người bảo lãnh và đương đơn hoàn toàn khác nhau;
- Người được bảo lãnh là bạn của gia đình người bảo lãnh;
- Người bảo lãnh đã có bảo lãnh những người khác theo diện hôn phu hôn thê hoặc diện vợ chồng trước đó; và v.v...

Khi một trong những vấn đề trên xuất hiện, đương đơn cần phải đưa ra thêm nhiều bằng chứng để chứng minh cho mối quan hệ của mình và cần chuẩn bị thêm bằng chứng càng nhiều càng tốt để chứng minh sự trung thực của mối quan hệ.

Các đương đơn nên nộp càng nhiều giấy tờ càng có lợi cho việc chứng minh.

(Francis Khuc)

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe Gia Đình

DINH DƯỠNG ở Người Cao Tuổi

• Bác sĩ NGUYỄN Ý ĐỨC

Theo Viện Lão Khoa Hoa Kỳ, trong lãnh vực khoa học về người già, có một bộ-ba (triad) không thể tách rời và là những bộ phận của một tổng thể. Đó là dinh dưỡng-sức khỏe-hóa già (nutrition-health-agings).

Đề cập tới vấn đề dinh dưỡng ở tuổi già, giáo sư Nguyễn Thiện Thành có viết “*Người có tuổi như đèn treo trước gió, cơ thể ngày một yếu dần. Tính tình, khẩu vị cũng bỗng nhiên thay đổi. Chính vì thế, người cao tuổi cũng cần một chế độ dinh dưỡng đặc biệt để hạn chế tối đa, phòng ngừa những bệnh thường dễ xâm nhập*”.

Như vậy thì dinh dưỡng người già có vai trò quan trọng trong phẩm chất đời sống của quý vị này.

Tới tuổi già, có nhiều thay đổi sinh lý tự nhiên như tiêu hóa khó khăn, khẩu vị giảm, ít làm việc chân tay cho nên nhu cầu năng lượng bớt đi. Do đó sở thích và nhu cầu dinh dưỡng cũng phải thay đổi theo.

Các thay đổi này ảnh hưởng tới sự chuyển hóa thực phẩm cũng như loại thực phẩm tiêu thụ. Vì vậy quý cụ cũng nên để ý tới những món ăn thích hợp trong bữa cơm của mình.

Nói chung thì người già có thể giảm phần nào về số lượng thực phẩm trong bữa ăn nhưng phẩm chất (quality) món ăn vẫn phải tương tự như khi còn trẻ. Món ăn cần cỗ đọng, có đầy đủ các chất dinh dưỡng chính yếu là tinh bột, đậm, béo và các vitamin, khoáng chất, nước.

Vài điều cần lưu ý:

Người cao niên không nên giới hạn dinh dưỡng, trừ khi tuyệt đối cần vì một bệnh mãn tính nào đó. Nếu tiêu hóa được thì cứ ăn đúng phần ăn đã sắp đặt

Thực phẩm không quá cứng, dính, dai khiến cho các bác khó nhai và nuốt.

- Thay đổi độ đậm đặc thực phẩm như bầm, cắt nhỏ để dễ nhai nuốt.

- Khích lệ vận động cơ thể đều đặn như đi bộ, làm việc nhà, quét sân...để giúp tiêu hóa thực phẩm và giảm táo bón

- Nếu mau no, ăn bữa chính vào buổi trưa.

- Khích lệ ăn chung với người khác như vậy sẽ vui vẻ ăn nhiều & ngon miệng hơn.

- Không lạm dụng thuốc nhuận tràng, rượu.

Hậu quả của suy dinh dưỡng:

Suy dinh dưỡng đưa tới thương tổn thể chất và tâm thần như:

- Dễ mắc các chứng bệnh truyền nhiễm vì hệ miễn dịch suy yếu;

- Tăng rối loạn với các bệnh chuyển hóa thực phẩm;

- Giảm khả năng hoạt động trí óc cũng như chân tay;

- Tăng nguy cơ tử vong vì suy nhược tổng quát, dễ đau ốm và khó phục hồi khi bị nan bệnh.

Món ăn nên dùng:

Các loại ngũ cốc toàn vẹn, phong phú hóa và tăng cường như gạo còng chất cám có nhiều sinh tố, chất xơ.

- Rau có màu sáng chói như cà rốt, broccoli có nhiều chất chống oxy hóa.
- Trái cây mầu sậm như dưa, trái mâm sôi (berries).
- Chế phẩm từ sữa có ít chất béo như sữa chua, sữa không đường
- Đậu khô, các loại hạt, cá, gà vịt, thịt nạc, trứng
- Dầu thực vật lỏng, chất béo ít bão hòa.
- Uống nhiều nước.

Người già cần bổ sung:

- B6 và Folic acid rất thường thiếu ở người cao tuổi.
- Người tuổi cao thường hay bị thiếu nước vì cảm giác khát nước giảm vì thế cần uống đầy đủ.
- Cần tiêu thụ đầy đủ chất đạm nam 63g, nữ 50g/ngày. Ít hơn trong suy gan, thận hoặc ít nhu cầu. Tăng thêm trong ung thư, loét da tự thể nầm.
- Về tinh bột, mỗi bữa hai/ba bát cơm là đủ.
- Khi cảm giác nếm ngọt giảm, cần dùng thêm kẽm, folate, A, B12 và tăng một chút gia vị vào món ăn.
- Bổ sung C, D, folic acid, sắt vì thường hay bị thiếu trong phần ăn. Dinh dưỡng thường không cung cấp đủ C cho nhiều vị cao niên. Tác dụng chống oxy hóa của vitamin C có thể trì hoãn nhiều bệnh liên quan tới sự hóa già... Sinh tố C có nhiều trong chanh, cam, dâu, cà chua, súp lơ xanh. Rất ít trong cá thịt.

Đề nghị khẩu phần như sau:

- Buổi sáng: điểm tâm với cereal + sữa+ 1 trái cây như táo, chuối; 1 tuần lẽ ăn trứng tráng một lần với bánh mì; ăn sôi nấu với đậu phộng + ruốc hoặc muối vừng; bánh cuốn chả hoặc tô phở nhỏ.
- Cơm trưa: một khay thức ăn với một khoanh cá hoặc miếng thịt, hoặc chục con tôm. + rau luộc+ chút nước mắm+ bát canh. Nên luộc, hấp mướng, kho thịt cá hơn là chiên rán.
- Tối ăn nhẹ nhiều rau, đậu phụ vài lửng chén cơm + ly sữa
- Ăn cá hai tuần một lần
- Thịt cá to bằng lòng bàn tay là đủ.
- Nước uống: trà hoặc nước lạnh, giới hạn nước có hơi.
- Tráng miệng: nửa quả cam, quả chuối lâu lâu sữa chua hoặc vài thìa kem •

Chúc Quý Cụ AN KHANG

A= Ăn uống quân bình, lành mạnh

N= Ngủ nghỉ 6-7 giờ mỗi đêm

K= Không khí trong lành để thở

H= Hoạt động đều đặn

A= Ánh sáng mặt trời cho da thấm tươi, nhiều sinh tố D

N= Nước tinh khiết để uống

G= Giữ lòng thanh thản, an vui.

(Trích trong *Nếp Sống Mới*)

Cười mỉm chi

- Một ông bệnh nặng. Biết mình khó qua khỏi trong khi nhìn bà vợ mếu máo, ông thều thào:

- Em không thể sống cô đơn được, buồn thảm lắm. Sau khi anh chết, em nên lấy thằng V làm chồng.

- Sao vậy? Em lớn tuổi rồi và cũng không muốn đi bước nữa. Vả lại anh V là kẻ thù anh không ưa mà!

- Thì đúng vậy, anh muốn cho nó biết thế nào là bể khổ nếu nó lấy em làm vợ!

- Ông bố hỏi con trai:

- Con có tin là có ma không?

- Dạ không, có chuyện gì vậy bố?

- À thì cách đây nửa tháng con xin tiền để vào lớp đóng góp đám ma cho cô giáo qua đời vì Covid, mà sao sáng nay đi ăn phở bố lại gặp cô ta?

- Một tên trộm mang tặng người yêu chiếc nhẫn hột xoàn. Cô ta xuýt xoa:

- Thật là đẹp. Cám ơn anh. Nó trị giá bao nhiêu vậy anh?

- Năm năm tù!

- Bố làm việc ở xa, một hôm nhận text của thằng con trai viết chữ không có dấu:

- Bo ve ngay me dang om mot thang nam tren giuong!

Truyện ngắn của Nhà Văn PHẠM THÀNH CHÂU

Bạn Về Xứ Bạn

Dó là một buổi chiều trong một xóm yên tĩnh. Có tiếng gõ cửa, bà Mai ra mở.

Người đàn ông đứng nhìn bà, nói nho nhỏ:

- Mai! Anh tìm đến thăm em.

Bà Mai giật mình, mắt mờ to, miệng há ra, tay bà đặt lên ngực, như muốn giữ cho trái tim đập lại bình thường. Bà thì thầm:

- Anh Nam! Rồi bà để ngón tay trỏ lên môi ra dấu im lặng.

- Xin lỗi, ông hỏi ai ạ?

- Cho tôi hỏi thăm. Có phải nhà ông Toàn không ạ?

- Vâng đúng rồi! Mời ông vào nhà.

- Cám ơn bà!

Bà Mai quay vào gọi chồng:

- Mình ơi, có người hỏi thăm.

- Ai đấy?

- Em không rõ!

- Vâng, anh ra ngay.

- Ô! Bạn Nam. Sao bạn biết tôi ở đây mà đến thăm?

- Nhân dịp qua Washington D.C, gặp bạn Kỳ, bạn ấy cho tôi địa chỉ, tiện đường tôi ghé thăm ít phút rồi đi ngay.

- Sao vội thế! Gặp bữa, mình lai rai với nhau, chuyện trò.

- Cám ơn bạn, xin để khi khác.

- Vậy thì mời bạn chén trà vậy. Mình ơi! Nấu cho anh ấm trà.

- Dạ! Em đang nấu. Nước gần sôi.

- Sao, gia đình bạn qua cả bên Mỹ này chứ?

- Tôi chẳng có vợ con. Lúc ở Việt Nam tôi lang bang, qua đây cũng lang bang.

- Lâu quá! E cũng trên vài mươi năm rồi. Nhớ lúc tụi mình thi tú tài hai xong là bạn bỏ Hội An đi biệt, không hề về thăm bạn bè. Đến bây giờ mới gặp lại.

- Lúc đó tôi đi lính, rồi hành quân liên miên. Cũng nhớ Hội An tụi mình lăm chứ... Chà, trà thơm quá, uống thích thật!

- Mời bạn cạn thêm chén nữa. Bạn bè, lúc còn bên quê nhà đã khó gặp, qua đây, chắc gì gặp lại nhau lần nữa. Bạn chịu khó ghé thăm, vợ chồng tôi rất cảm ơn. Mình ơi!

- Dạ!

- Mình có nhớ ra ai đây không?

- Chào anh ạ! Thú thật, em chẳng nhớ rõ.

- Anh Nam, nhà trong hẻm. Đầu hẻm là nhà em đó.

- Thế à! Chào anh Nam. Xin lỗi anh, lâu quá, trí nhớ tôi cũng không được tốt.

- Tôi cũng thế! Nhìn một lát, nghe nhắc, mới mang máng nhớ ra chị. Thôi, xin chào các bạn. Bạn nói đúng, ở tuổi chúng mình, chắc gì gặp lại nhau lần nữa.

Ánh nắng chiều soi nghiêng bóng người trên con đường vắng. Bà đứng sau lưng chồng, nhìn theo dáng đi mỏi mệt của người đàn ông đang khuất dần sau hàng cây bên kia đường.

Bà Mai đã sửa soạn xong bữa cơm, dọn sẵn trên bàn. Bà bảo.

-Các con lên lầu mồi ba xuống ăn cơm. Ba và các con ăn trước, mẹ đau đầu, phải đi tắm. Trời nóng quá!

-Bà vào phòng tắm, khóa cửa lại, mở vòi gương sen rồi ngồi trên mép bồn tắm, tựa lưng vào tường, lắng nghe tiếng nước chảy rào rào như tiếng mưa rơi. Những tiếng rào rào đó đã từng gợi lại cho bà bao kỷ niệm mà bà đã cố quên.

“...Mùa hè, về buổi chiều thường có những cơn mưa bất chợt. Hôm ấy hai đứa cùng đi...

Con đường từ bãi biển Cửa Đại về Hội An, hai bên toàn là ruộng, không có chỗ trú mưa.

Mưa càng nặng hạt, Nam đạp xe càng nhanh. Mai ngồi sau, ôm chặt lấy Nam vì sợ ngã, người rụt xuống, nấp sau lưng Nam để khỏi bị ướt. Hai đứa cười vang. Tiếng cười, tiếng mưa hòa lẫn tiếng gió vù vù bên tai.

Trời tối dần. Cây cối, thôn xóm phía xa mịt mờ dưới bầu trời u ám.

Hai bên đường, đồng ruộng như vụn vụt chạy ngược chiều.

Trời tối hẳn. Khi về đến gần thành phố mới gặp một quán vắng nhỏ giữa đồng không mông quạnh...

” Thế rồi, suốt đời, thỉnh thoảng bà lại mơ thấy cái quán vắng đó, với Nam...”

Bà Mai thở dài. Mặc cho nước vắng ướt cả áo, bà vẫn ngồi đó. “Chắc gì gặp lại nhau lần nữa!” Nước mắt bà ứa ra, rồi bà lặng lẽ khóc •

ĐÁ BÓNG HAY BÓNG ĐÁ? TIẾNG VIỆT ĐỔI ĐỜI!

Người ta đi xem *đua thuyền* chứ không đi xem *thuyền đua*.

Người ta đi xem *dấu võ* chứ không đi xem *võ dấu*.

Người ta đi xem *dấu vật* chứ không đi xem *vật dấu*.

Người ta đi xem *dấu kiếm* chứ không đi xem *kiếm dấu*.

Người ta đi xem *chạy đua* chứ không đi xem *đua chạy*.

Người ta đi xem *đua xe đạp* chứ không đi xem *xe đạp đua*. Xe đạp có nhiều loại: xe đạp thồ, xe đạp đua, xe đạp đòn bẩy, xe đạp đòn ông... Đến để xem *đua xe đạp* chứ đến xem *chiếc xe đạp đua* làm gì?

Người ta đi xem *đua ngựa* chứ không đi xem *ngựa đua*. Ngựa đua là con ngựa để đua. Đến ngắm nó để làm gì?

Như vậy người ta đi xem *đá bóng* chứ không phải đi xem *bóng đá*..

Trong nước, tiếng Việt đã đổi đời và bát nháo. Nay hải ngoại ở một vài nơi đâu đó cũng bắt chước và đổi đời không một quy tắc gì cả!

Trước đây và từ lâu lắm rồi kể từ khi môn túc cầu du nhập vào Việt Nam dưới thời Pháp thuộc thì ai ai cũng nói “đi xem đá bóng”. Sau 1975, tiếng Việt truyền thống “chết tươi” và thay bằng tiếng Việt đổi đời không một ý thức cho nên mới nói “đi xem bóng đá”. *Đá bóng* là môn chơi dùng chân để đẩy, đá quả bóng đi. Còn bóng đá là *quả bóng dùng để đá*. Hai cái hoàn toàn khác nhau.

Xin ý thức và suy nghĩ lại bà con ơi. Xin nói “môn đá bóng” hay “môn túc cầu” và đừng nói “môn bóng đá” và “đi xem đá bóng” chứ không “đi xem bóng đá”!

Tiếng Việt còn, dân tộc còn. Tiếng Việt đổi đời, linh hồn Việt chết đi một nửa!

• ĐÀO VAN BÌNH

NGƯỜI TÙ, CHIẾC LON GÔ VÀ NHÀ KỶ LUẬT

• ĐỖ VĂN PHÚC

Sống trong chế độ Cộng Sản hàng chục năm ngoài miền Bắc trước năm 1975, người dân đã quên đi chiếc bàn ủi để ủi áo quần. Có lẽ sau khi giặt xong, vài người chỉ biết xếp áo quần lại rồi lót dưới gối cho thẳng. Vì thế chúng ta thường thấy những cán binh Cộng Sản khi vào Saigon, ăn mặc luộm thuộm, lùng thùng như những con rối. Mãi cho đến những năm 78-79, có những anh em tù muốn lấy điểm, đã bày vẽ cho bọn cán bộ việc dùng bàn ủi.

Văn minh miền Nam từ chiếc bàn ủi điện đã nhờ chế độ Cộng Sản, tụt xuống bàn ủi than mà chúng ta còn nhớ hình thù thô kệch với con gà trống trên đầu mũi để làm cái khoá mở ra đóng vào khi đỗ than. Loại bàn ủi này đã biến mất những năm cuối thập niên 1950. Có còn chăng, họa hoằn là ở vùng nông thôn heo hút.

Bọn cán bộ Cộng Sản thì dĩ nhiên không dám nghĩ đến việc xa xỉ là sắm một cái bàn ủi than này. Lo chi, đã có bọn tù khốn kiếp bày mưu tịnh thu vật dụng bằng nhôm của tù cải tạo để đúc bàn ủi xài tạm. Thế là thỉnh thoảng, trại tổ chức kiểm soát tư trang. Lấy cớ tù nhân nấu nướng làm mất trật tự nên ra lệnh tịch thu tất cả đồ dùng bằng kim loại gồm nồi niêu, soong chảo, lon hộp, chén bát... Tất cả các vật dụng tùy thân thiết yếu đó của toàn trại, may ra đúc được một hai cái bàn ủi. Sau đó một thời gian, chúng lại nêu ra lý do tù đã có tiến bộ, chúng lại cho phép gia đình thăm nuôi gửi nồi niêu vào để đun nấu bồi dưỡng cơ thể. Cứ vài tháng, màn thăm nuôi tiếp tế soong nồi và khám xét, tịch thu này diễn ra một lần.

Dối với người tù, không gì quan yếu, thân thiết gần bó bằng chiếc lon guigoz. Chẳng rõ khi hãng Nestlé thiết kế ra chiếc lon nhôm để đựng sữa bột cho trẻ em này, họ có tưởng tượng

ra rằng, một ngày nào đó chiếc lon nhôm này lại quan yếu đến thế. Mỗi người tù thường tậu ra cho bản thân ít lăm là một chiếc lon guigoz (từ đây xin gọi là lon Gô). Người khá giả, có thể có cả chục chiếc lon để chứa thức ăn rất tiện lợi. Công dụng trước hết là để đựng nước uống khi đi lao động. Dù là nước suối, nước mưa hay nước giếng. Khi cần đun nấu, người tù có thể gửi ké bên bếp lửa của người nấu nước để đun chút cơm khô, nấu chút rau củ vừa hái trộm trên đường đi, hâm lại chút thức ăn do gia đình mới tiếp tế. Dù không khéo tay như người thợ hàn, bất cứ người tù nào cũng có thể làm được một

cái niềng và quai xách bằng cộng kẽm cho tiện lợi. Họ sẽ tạo cho mình một cây dài bằng gỗ hay sắt có cái móc ở một đầu để “câu kéo”. Câu kéo là từ ngữ mô tả việc người tù đứng xúm xít quanh lò lửa nhà bếp đưa cái lon gỗ vào miệng lò để đun nấu. Việc này thường là bị cấm, nhưng tù có cả trăm cách để đánh du kích. Một số tù còn khéo tay, may một cái bọc bằng vải hay simili cuire có độn vải để bao quanh lon gỗ, nhằm giữ ấm cho thức ăn nước uống.

Lon gỗ, vì rất mỏng, và phải kỳ cọ nhiều hay do rỉ sét, nên bị rò rỉ. Người tù có thể dùng hạt cơm, hay nhổ giọt bao nylon đang chảy để trám. Người khéo tay có thể cắt một khúc nhôm hay đồng để tán lại. Thời gian đó là khoảng cuối năm 1979, khi anh em chúng tôi từ các trại Hàm Tân bị đưa ra trại A-20 Xuân Phước được chừng vài tháng.

Tôi thuộc đội 13, nhà 1, phân trại E vừa mới xây xong với bốn dãy nhà gạch lợp ngói kiên cố. Trong trại, có nhiều nhân vật nổi tiếng như cụ Lê Sáng (Chưởng môn Việt Võ Đạo), cụ Võ Văn Hải (Chánh Văn phòng cố Tổng Thống Ngô Đình Diệm), anh em cựu Bộ trưởng Ngô Khắc Tịnh và Ngô Khắc Tình, Bộ trưởng Chiêu Hồi Hồ Văn Châm, Linh mục Nguyễn Quang Minh, Linh mục Nguyễn Văn Vàng, Ký giả Vũ Ánh, Luật sư Thẩm phán Trần Đức Lai, Nhà văn Duy Lam, Ca sĩ Duy Trác, Cựu Trung tá VC hồi chánh Huỳnh Cự, nhà thơ Phan Lạc Giang Đông, Luật sư Trần Danh San, cựu Phó tỉnh Phú Yên và từng là Phó quận Đồng Xuân Nguyễn Chí Thiệp (ở tù ngay trên đất cai quản của mình khi

trước), và vô số những anh hùng bất khuất khác.

Tôi cũng có vài chiếc lon gỗ; trong đó một chiếc có bao bọc bằng giả da cắt trộm từ chiếc ghế nệm trong xe chiếc xe Peugeot còn tốt của tên trưởng trại lúc đi lao động gần garage của trại. Nhờ khéo tay, tôi làm nhiều vật dụng bằng giả da, như chiếc nón vành rộng, chiếc ví tay dành cho vợ (mà không biết thiên thu nào mới gấp lại). Lon gỗ của tôi giữ nước nóng rất lâu, vì lớp bọc bên trong là một khúc vải mền dày cộm. Sáng hôm đó, tôi già đau khai bệnh không ra ngoài lao động. Lúc các đội về thì trời đã nhập nhoạng tối, vì đã vào mùa đông. Trong khi anh em lính kinh ra vào thu dẹp chờ đi lãnh phần ăn tối, thì đột nhiên hai ba cán bộ trực trại và một bầy trật tự thi đua uà vào.

- Tất cả ra ngoài sân tập họp, không được mang thứ gì theo. “khẩn chương, khẩn chương!” Tôi đang nằm trên “lầu thượng” (Trong nhà giam có hai tầng cho tù ngủ. Tầng trên chúng tôi gọi đùa là lầu thượng.) chưa kịp xuống thì đã thấy bọn trật tự hùng hổ vào lục soát khắp nơi. Chúng tìm ra những chiếc nồi, chiếc lon quăng xuống nền nhà nghe loảng xoảng. Tôi quơ vội chiếc lon gỗ bọc da có chứa ít nước nóng vừa lanh từ người đun nước rồi thả leo xuống. Tên cán bộ trực trại tên Luật - một tên sadist- thấy vậy ra lệnh:

- Anh kia, giao nộp chiếc “non” ngay.

Tôi bước vội ra cửa, né tránh những bàn tay nham nhở của của bọn trật tự. Cán bộ Luật bước theo ra định giằng lấy chiếc lon. Tôi quay lại cố tỏ ra lịch sự:

- Báo cáo cán bộ, hôm nay tôi bệnh, phải chườm nước sôi. Vì thế tôi xin giữ lại chiếc lon gỗ nước nóng này.

- Anh Tuyến (tên trật tự gốc tù hình sự, tội hiếp dâm), thu cái “non” giùm tôi.

Tôi nhất định giữ cho được chiếc lon. Tên Tuyến cố giằng nó. Tôi lẩn lùa ra đến sân trại. Biết không thể giữ được, tôi ném mạnh chiếc lon xuống sân, dùng chân giẫm lên cho bẹp düm rồi cúi xuống lượm nó và quăng mạnh qua bên kia hàng rào trại. Làm xong việc này, tôi đứng thẳng, trừng mắt nhìn vào mặt tên trực trại Luật dõng dạc tuyên bố:

- Các anh đã cướp đoạt tài sản cả miền Nam. Nay một chiếc lon goz cần thiết cuối cùng của người tù, các anh cũng không tha. Tôi không xài được, quyết không để cho các anh xài nó.

Nói xong, tôi lén vào xếp hàng cùng anh em trong đội. Có lẽ trong đời làm công an gác tù, Luật chưa hề đụng phải một hành vi chống đối táo bạo bất ngờ ngoài sự tưởng tượng. Vì thế phải mất một phút sau, hắn mới có phản ứng. Khuôn mặt tên sadist tái đi, hắn nghiến răng trèo trẹo:

- Anh kia, tên gì?

Từ trong cửa miệng của hàng trăm người tù bị coi là cứng đầu nhất trong các trại tù miền Nam, những tiếng la hét bộc lộ sự uất ức dồn nén đã bao ngày:

- Đồ ăn cướp! Đồ ăn cướp! Luật biết không nên gây căng thẳng

trong hoàn cảnh này, vì có thể xảy ra biến cố bất lợi. Hắn xuống giọng ra lệnh cho bọn trật tự thu vén các thứ đã tịch thu vào hai cần xé, mang đi. Xong, hắn ra lệnh cho tôi bước khỏi hàng đi theo hắn.

Luật dẫn tôi đến nhà bếp cạnh nhà kỷ luật bảo chờ ở đây. Lúc đó đã có sẵn bốn năm tên công an võ trang. Bọn này sấn tới sấp sửa đánh tôi. Tôi lùi vào sát vách bếp nói lớn:

- Cán bộ không được đánh tôi. Không được vi phạm chính sách.

Bọn này đột nhiên ngừng lại, hậm hực buông lời đe doạ rồi bỏ đi. Lát sau, tên Luật và tên trật tự Quý đen (con lai Mỹ da đen, từng là binh sĩ Nhảy dù của ta) đưa tôi vào nhà biệt giam. Tôi đã quá quen thuộc việc bị cùm, nên khi nhìn thấy hàng cùm chân sắp dọc theo chân tường nhà kỷ luật, tôi nhấm ngay một chiếc cùm rộng nhất hòng để cho cổ chân có thể cựa quậy chút đỉnh. Nhưng tên Quý đã nhanh tay chọn lấy hai chiếc cùm chật nhất. Chúng đẩy tôi vào căn thứ ba, bảo leo lên bệ, duỗi hai chân ra áp vào vách cửa. Quý đen ấn hai chiếc cùm vào hai cổ chân tôi. Cùm quá chật. Hắn cố nấn nấn đẩy cho miệng cùm qua được phần xương cổ chân, rồi nhét cả phần còn lại cho lọt hẳn vào cùm như người ta nhét cái bánh chưng vào khuôn gỗ trước khi gói chặt lại. Phần gân sau của cẳng chân tôi vẫn cứ ngoan cố không chịu ép qua hai cái lỗ cùm.

Vì thế, khi tên Quý đẩy cây sắt 12 li từ một lỗ ở mép bệ xi măng qua lỗ cùm, tôi phải nén đau bóp hai gân lại. Nhưng cũng không tránh khỏi việc cây sắt cứa

NHỮNG CÔNG LAO CỦA CỔ TT VNCH NGÔ ĐÌNH DIỆM

1. Đón nhận, phân bố và ổn định 1 triệu người Bắc di cư vào Nam năm 1954.

2. Thực hiện Cải cách Diền địa, mua ruộng của các diền chủ để phân phối cho nông dân.

3. Giáo dục, Y tế miễn phí, khuyến khích giúp con em được ăn học đầy đủ.

4. Tái thiết đường sắt xe lửa từ Đông Hà vào Sài Gòn năm 1959.

5. Cho xây dựng Đại Học Huế. Ngoài ra Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã phải dùng khoảng 6 triệu đồng tiền lời xổ số 8 kỳ liên tiếp để thành lập Đại Học Y Khoa Huế.

6. Ra lệnh bán đất xây chùa Vĩnh Nghiêm với giá 1 đồng, ngoài ra ông còn giúp trùng tu một số chùa như Từ Đàm, Diệu Đế, và một số chùa ở các tỉnh.

7. Khai thông xa lộ Biên Hòa và tái thiết Quốc lộ 19 nối liền duyên hải Miền Trung và Cao nguyên Trung phần.

8. Giảm quyền lợi và ảnh hưởng của người Hoa, giúp người Việt có vai trò mạnh hơn.

9. Chính thức phát hành tiền tệ riêng, một biểu tượng của quốc gia độc lập. Giá trị đồng tiền Việt Nam Cộng hòa sau đó gắn liền với đồng Mỹ kim với tỷ giá chính thức 35:1, tức là một đồng có giá trị USD 0,02857.

10. Thành lập khu kỹ nghệ: Thủ Đức, An Hòa, Nông Sơn, nhà máy xi măng Hà Tiên, nhà máy thủy điện Đa Nhim, nhà máy sản xuất vải sợi Vinatexco Đà Nẵng, Vimytex Sài Gòn, Nhà máy thủy tinh, mỏ than Nông Sơn...

11. Lập nhiều cô nhi viện, yểm trợ các trại cùi, các trung tâm y tế công cộng, các trung tâm sinh hoạt và giáo dục người tật nguyền.

12. Lập các quán cơm xã hội giúp cho người lao động và học sinh có chỗ ăn uống vừa túi tiền.

13. Đưa Việt Nam tiến lên tầm cao mới (Việt Nam được 80 quốc gia trên thế giới công nhận, là Hội viên Quỹ Tiền tệ Quốc tế...).

14. Đề ra một số đạo luật khá đặc biệt, trong đó đáng ghi nhận nhất là Luật Bảo vệ Gia đình và Luật Bảo vệ Luân lý...

(Theo Việt Nam sử liệu - LevanQuy)

vào rách chân đau buốt tận trời xanh.

Cần nói thêm là chúng dùng sắt vuông có bốn khe ráo rất bén, xoắn lại trước khi uốn thành chiếc cùm chân. Vì thế nhất cử nhát động sẽ làm cơn đau gia tăng gấp bội so với loại cùm bằng sắt tròn. Thế là hai cẳng chân vừa bị kẹp cứng trong hai chiếc cùm chặt, vừa bị gác lên cây sắt có khe ráo cỡ 10 li. Cả sức nặng phần cơ thể tựa trên hai bàn tiếp hậu đã ốm lòi xương và trên cây sắt đó. Vì thế, cơn đau bị bó chặt đang âm ỉ thì cơn đau từ nhượng chân đã phát khởi do chỗ da bị rách và cây sắt tiếp xúc trực tiếp với gân bàn cổ chân.

Bi cùm thế này, người tù chỉ có hai vị thế: nằm hẳn ra hoặc nửa ngồi nửa nằm. Không thể ngồi hẳn lên, vì hai bàn chân quá sát vách tường. Bị cùm ở Xuân Phước rồi, mới thấy trại Hàm Tân là thiên đường.

Tại trại Z30C Hàm Tân, nhà kỷ luật có hai gian, mỗi gian có thể cùm 5, 6 người. Thanh sắt để xỏ cùm lớn, có đường kính khoảng hơn 2 inches, bóng mượt do nhiều bàn chân đã mài qua trên đó nhiều năm. Dĩ nhiên qua một ngày sau, thì sức nặng của chân cũng sẽ gây đau đớn. Nhưng người tù biết dùng cái lon gô kê dưới bắp chân cho bớt đau (Ở Hàm Tân, cai tù cho đem lon gô vào nhà cùm). Trước mặt người tù là một khoảng tương đối rộng. Ngày có hai lần hai vắt cơm to bằng trái cam có rắc muối đậu phụng. Tôi đã nếm mùi cùm ở Hàm Tân hai lần, cũng tự cho rằng đi nghỉ mát, né được lao động cực nhọc.

Ngược lại, ở Xuân Phước thì coi như tầng chót địa ngục. Người tù khi vào nhà kỷ luật chỉ vỏn vẹn bộ pijama tù mỏng dính. Guốc dép, khăn, mũ... bỏ lại bên ngoài. Không mùng mền chiếu gối dù mùa hạ hay mùa đông.

Mỗi buồng giam có hai bệ xi măng hai bên vừa đủ rộng cho hai người nằm. Cai tù kiểm cho mỗi tù nhân một cái hộp nhựa mỏng đã cắt phần trên dùng để chứa thức ăn, một nửa hộp khác chứa nước uống. Và thêm một nửa hộp loại bình nước mắm hai lít để đựng phân và nước tiểu. Vì là chiếc hộp bị cắt ra, nên miệng bình đựng chất thải này nó mềm nhũn và dễ bể mỗi khi đựng vào. May mắn là thời gian trong cùm, chỉ ăn phần ăn của chim với hai ba lát khoai mì và khoảng hai ba muỗng nước mỗi ngày; nên ngoại trừ ngày đầu, thì những ngày sau đó chúng tôi chẳng có gì để bài tiết cả. Vả lại, với vị thế như vừa kể trên - hai chân bị khép cứng lại mà không ngồi được - thì chẳng thể nào làm công việc bài tiết được. Tôi đã nhịn đi cầu đến 32 ngày mà chẳng thấy bị thôi thúc gì.

Dãy nhà kỷ luật vừa mới xây xong trước khi chúng tôi đến. Mà chúng tôi lại được vinh dự khánh thành nó; vì thế chúng tôi được thẩm thia thế nào là cơn lạnh mùa đông trên cái nền xi măng còn ẩm hơi nước.

Qua một đêm vừa lạnh, vừa đói, vừa đau buốt như thế; hôm sau, tôi được gọi ra làm việc để bọn trực trại lập hồ sơ kết luận hợp thức hóa việc thi hành kỷ luật! ●

THÔNG BÁO VỀ VẮN ĐỀ BẢO VỆ AN TOÀN CHO CÔNG DÂN HOA KỲ KHI Ở VIỆT NAM

Theo thỏa thuận giữa Hoa Kỳ và Việt Nam ký kết năm 1994, Tòa Lãnh sự Hoa Kỳ có quyền tiếp xúc với công dân bị giam giữ nội trong vòng 96 tiếng đồng hồ kể từ khi bị bắt. Công dân Hoa Kỳ có quyền cự tuyệt không trả lời và không hợp tác với nhân viên thẩm vấn của Việt Nam, cho đến khi đã nói chuyện được với Tòa Lãnh Sự Hoa Kỳ.

Công dân Hoa Kỳ cần giữ các số điện thoại dưới đây để liên lạc khi mình hay thân nhân của mình là công dân Hoa Kỳ gặp khó khăn ở Việt Nam:

- Trong giờ làm việc: (04) 3850-5000 nếu gọi từ Việt Nam, hoặc 011-84-4-3850-5000 nếu gọi từ Hoa Kỳ.

- Ngoài giờ làm việc: 090-340-1991 nếu gọi từ Việt Nam, hoặc 011-84-90-340-1991 nếu gọi từ Hoa Kỳ.

Tòa Lãnh Sự Hoa Kỳ và chính quyền Hoa Kỳ nói chung có trách nhiệm bảo vệ công dân.

Chúng tôi khuyên những công dân Hoa Kỳ trước khi lên đường đến Việt Nam nên để lại cho thân nhân ở Hoa Kỳ các thông tin liên lạc kể trên cùng với một bản photocopy passport của mình, phòng khi trở ngại và cần sự can thiệp của Tòa Lãnh Sự Hoa Kỳ ở Việt Nam.

Truyện ngắn về Một Tháng Tư Buồn của THẢO LAN

NGƯỜI KHÁCH

Đi Xe

Trung chạy xích lô cũng hơn ba năm nay. Thời buổi khó khăn, gốc là lính Quốc Gia nên chỉ có chạy xích lô là dễ dàng cho Trung kiếm tiền phụ giúp gia đình nhất. Trung cũng không đủ tiền vốn để mua một chiếc xích lô mà phải mướn xe chạy từng ngày. Thường Trung chạy từ sáng sớm đến tối mịt mới đem trả xe. Hôm nay cuốc xe cuối của Trung là đưa một người khách về một con hẻm ở gần Cổng xe lửa số 6. Con hẻm khá hẹp mà một bên là dãy nhà gạch còn một bên là khu nghĩa trang hoang vắng. Khi quay trở ra thì có một người đàn ông đứng ở ven đường vẫy tay gọi xe. Mặc dù đã mệt mỏi vì cả ngày chạy bao nhiêu cuốc xe rồi nhưng sẵn có khách gọi nên Trung cũng ghé lại hỏi:

-Đi về đâu vậy anh?

Người thanh niên cũng cõi trạc tuổi Trung có gương mặt khắc khổ và hơi xanh xao dưới ánh đèn yếu ớt từ các ngôi nhà gần đó chiếu ra không đủ soi rõ mặt. Người thanh niên cất tiếng:

-Anh chở tôi ra xa cảng miền Tây được không?

Từ đây đến đó khá xa nhưng dù sao cũng tiện hướng đi về nhà Trung nên anh nhận lời. Sau khi hai bên đồng ý giá cả thì người thanh niên lên xe cho Trung chở. Trung ngạc nhiên vì người thanh niên tướng tá cũng cao ráo tuy có hơi gầy nhưng không ngờ lại nhẹ như vậy. Mặc dù đã là cuối ngày nhưng Trung vẫn đạp xe băng băng như không hề chở ai đãng trước.

Suốt thời gian lên xe người khách không hề lên tiếng và cứ ngồi yên lặng gần như không cử động. Lúc này Trung cũng mệt nên cảm thấy như thế cũng may khỏi phải bắt chuyện với khách. Thật sự khi chạy những cuốc đường dài gấp khách vui vẻ nói chuyện rôm rả cũng khiến Trung cảm thấy con đường được rút ngắn đi nhiều. Tuy nhiên đôi khi gặp khách nhiều chuyện nói huyên thuyên nhiều quá thì Trung cũng không thích lắm.

Đến nơi, người khách xuống xe trả tiền rồi bỏ đi. Đến lúc này Trung tự dung thấy ôn lạnh trong người. Anh nghĩ có lẽ mình lao lực quá sức nên muốn cảm nhận cố gắng đạp xe thật nhanh về trả xe cho chủ rồi về nhà ăn uống qua loa, tắm rửa rồi đi nằm. Ngày hôm sau,

sau khi ngủ qua một giấc thì Trung cảm thấy khỏe khoắn như bình thường. Trước khi rời nhà để đi lấy xe, anh sực nhớ nên móc ví đưa gần hết số tiền chạy được ngày hôm qua cho mẹ để làm tiền chợ. Trung chỉ giữ lại một ít để dồn túi cũng như để phòng xa phải thối tiền lại cho khách.

Sáng chạy vài vòng các đường phố trên Sài Gòn Trung mới gặp được người khách mở hàng kêu anh chở vào Phú Nhuận.

Khi móc tiền ra để thối lại cho khách Trung mới chợt nhận thấy trong mớ tiền trong ví của mình có một tờ tiền vàng mã. Trung ngạc nhiên lắm. Tối đó khi về nhà anh hỏi mẹ xem trong mớ tiền mình đưa ban sáng có thêm tờ tiền vàng mã nào không. Bao lâu nay tiền Trung đưa về thỉnh thoảng có ngày mẹ anh vẫn cất để dành chứ không đụng đến nếu trong nhà không thiếu hụt. Mỗi ngày mẹ Trung vẫn ngồi lê la vài tiếng ngoài chợ bán quần áo cũ để kiếm thêm chút đỉnh. Hơn nữa em gái Trung làm công nhân dệt nên cũng ít nhiều phụ

giúp được gia đình. Tiên Trung chạy xích lô mẹ anh thường hay cất giữ để dành sau này có việc gì trọng đại, như cưới vợ cho anh chẳng hạn, thì còn có món để chi tiêu.

Khi nghe Trung hỏi lúc đó mẹ anh mới mở tủ ra kiểm lại chỗ tiền anh đưa hồi sáng. Bên trong mớ tiền đó cũng có vài tờ tiền vàng mã. Hai mẹ con thẩn thờ chưa hiểu chuyện gì thì Trung đã lên tiếng:

-Vậy là hôm qua có đứa nào nó lừa đưa tiền vàng mã cho con rồi. Thiệt tình cái thời buổi gì mà cứ lừa lọc người ta tùm lum. Riết rồi không ai dám tin ai nữa.

Mấy hôm sau trong một cuộc xe cuối ngày chở khách về xa cảng miền Tây, Trung gặp lại người khách hôm trước. Lúc đó Trung đang trên đường dự tính về trả xe thì có người thanh niên đứng dưới gốc cây sao lớn bên vệ đường vãy. Trung tấp xe vô lè hỏi:

- Đì về đâu anh Hai?

- Cho tôi về đường Thiệu Trị khúc cổng xe lửa số 6.

Đến lúc này thì Trung mới nhận ra người khách mà anh chở cách đây mấy hôm từ khu cổng xe lửa số 6 về đây. Một phần người thanh niên ban đầu đứng dưới gốc cây lớn nên ánh đèn đường không chiếu tới. Mãi khi người thanh niên lên tiếng anh mới nhận ra cái giọng khàn khàn nhất là cũng vẫn bộ quần áo lính cũ sờn rách mà rất ít người dám mặc nguyên bộ vào thời đó. Trung cũng vẫn còn giữ vài bộ đồ lính ngày xưa của mình nhưng thường trong lúc đạp xích lô anh chỉ mặc hoặc quần hoặc áo chứ ít khi mặc nguyên bộ.

(Sáng 30/4/1975 - Lúc này, hầu hết các binh lính VNCH đã cởi bỏ hết quân phục và súng đạn. Nhưng khoảng 10 giờ 30, trên đường phố Sài Gòn lại xuất hiện một người lính trẻ với hai tay hai khẩu M16 và đeo trên vai anh thêm hai khẩu M72... dưới những cặp mắt tò mò và kinh ngạc của người dân xung quanh và đi đường.

Cuối cùng, anh ấy đã tự sát gần cầu Trường Minh Giang... Sau khi xả hết một băng đạn vào một chiếc xe Lam chở đầy quân lính cộng sản miền Bắc).

Cũng vẫn như lần trước khi lên xe người thanh niên cứ yên lặng không nói năng gì. Và cũng vừa tựa lần trước, chở người khách này Trung cảm thấy nhẹ tênh như chở một đứa nhỏ. Đẹp được một quãng Trung lên tiếng hỏi:

-Thấy bộ đồ anh mặc tui đoán anh cũng là lính mình ngày xưa. Tui cũng vậy. Dân Sư đoàn 18 nè. Còn anh đơn vị nào?

Mãi vài giây sau người thanh niên mới cất giọng khàn khàn:

-Tôi cũng Sư đoàn 18 thuộc Trung đoàn 43 của Đại Tá Hiếu. Trung mừng quá nói huyên thuyên.

-Tui thuộc Trung đoàn 52 nè. Trời vạy là gặp chiến hữu mà không hay. À quên xin lỗi không hỏi anh cấp bậc gì để dễ xưng hô. Tui chỉ

là hạ sĩ quèn thôii nêii nhôii vây giòii mới đéii xíii lôii chôii khôii thôii cùii châii đang mút mùii ở traii tûii nàii rôii.

Người thanh niên ậm ừi một lát rồi nói bâng quơ:

-Thôi chuyện qua rồi đừng nhắc nữa anh!

Trung bỗng cụt hứng không muôn hỏi han gì thêm nữa. Vừa đạp xe Trung vừa ngẫm nghĩ, “có khi nào anh chàng này “ba xạo” nói bừa không ta”, “hay cũng có thể anh ta sợ không tin tưởng mình”.

Nghĩ như vậy Trung đỡ cảm thấy bức bối trong lòng như trước đây vài giây. Anh nghĩ thêm, “Chắc không phải “xạo” rồi vì nếu không làm sao anh ta biết được Trung đoàn 43 của Đại Tá Hiếu chứ?”. Mặc dù không nằm dưới đơn vị của Đại tá Hiếu nhưng anh cũng biết tên các vị chỉ huy khác trong sư đoàn.

Cả hai im lặng cho đến khi xe rẽ vô con hẻm nhỏ mà một bên là nhà và bên kia là nghĩa trang. Người thanh niên giơ tay làm hiệu cho Trung dừng lại. Anh bước xuống và díi vào tay Trung một nắm tiền giấy. Trung tính trả lại vì anh muốn giúp đỡ cho người chiến hữu sát cánh trong lửa đạn cùng đơn vị với mình ngày xưa nhưng người thanh niên đã đi băng băng vào hướng nghĩa trang. Trung nhét tiền vô túi và hơi ngạc nhiên vì trước giờ cứ ngỡ nhà anh ta phải ở phía bên này thay vì đi sâu vô khu nghĩa trang tăm tối đó.

Về đến nhà, như mọi bữa Trung lấy tiền trong ví ra đưa cho mẹ. Khi mẹ anh chìa tay ra đón thì cả hai bỗng giật mình vì trong

mở tiền đó lại có vài tờ tiền vàng mã. Đến lúc này thì Trung bỗng cảm thấy lạnh xương sống khi nghĩ ngay đến người thanh niên vừa rồi. Hèn gì mà lần nào chở anh ta cũng nhẹ tênh. Trung kể đầu đuôi cho mẹ mình nghe về người khách mà anh đã chở hai lần giữa nghĩa trang và Xa cảng miền Tây.

Mẹ anh trầm ngâm suy nghĩ một lát rồi nói:

-Mẹ nghĩ hồn anh ta còn có điều gì khúc mắc nên chưa siêu thoát. Hơn nữa có thể anh ta và con cũng có một chút duyên nên mới hai lần cho con gặp mặt. Mẹ nghĩ có lẽ mộ anh ta nằm ở nghĩa trang đó. Khi nào rảnh mẹ con mình ghé đó xem sao. Con có nhớ mặt anh ta chứ?

-Hy vọng xem hình trên bia mộ thì con sẽ nhận ra chứ giờ bảo nhớ thì con cũng không dám chắc vì cả hai lần anh ta đều đón xe trong bóng tối và sau đó thì đi rất nhanh.

Ngày hôm sau, sau khi chạy được vài cuốc xe kiêm đủ sở hụi tiền mướn xe, Trung quay về nhà chở mẹ đến khu nghĩa trang ở khu Cổng xe lửa số 6 để tìm một cách hú họa. Nghĩa trang tuy nhỏ nhưng đi tìm kiếm ở từng ngôi mộ thì cũng không phải dễ dàng. Hơn nữa có những chỗ chật hẹp xe xích lô không vào được, Trung phải chờ bên ngoài để một mình mẹ anh đi vào tìm kiếm. Sau hơn một tiếng rà soát, hai mẹ con tính bỏ cuộc quay ra thì bỗng dừng ngay trước mặt Trung là một tấm bia không hình ảnh. Đó là lý do tại sao ban đầu hai mẹ con không để ý tới. Trên tấm bia ghi rõ:

*Thiếu Úy Nguyễn Văn Ngọc
Mất ngày 30-4-1975*

Tấm bia không ghi ngày sinh mà chỉ có ngày mất. Tự dưng Trung có linh tính đây chính là người lính cùng sư đoàn mà anh đã chở hai lần trước đây.

Anh đón lấy bó nhang mẹ anh đem theo và đốt lên cắm xuống ngôi mộ và bắt đầu khấn.

-Xin lỗi Thiếu úy. Hai lần chạm mặt mà không biết Thiếu úy là cấp trên của em. Lòng thành chỉ có nén nhang này thấp cho Thiếu úy. Xin Thiếu úy cho phép em gọi Thiếu úy là ông thầy cho thân mật. Ông thầy có sống khôn thác thiêng xin báo cho thằng em này biết để có điều gì có thể làm được thì thằng em này sẽ làm cho ông thầy.

Trước khi ra về, Trung đốt một điếu thuốc và cắm xuống bát nhang của ngôi mộ rồi đứng nghiêm chào đúng phong cách một người lính chào cấp trên của mình.

Mấy hôm sau đó Trung cố tình né không chạy xe về khu Cổng xe lửa số 6 cũng như Xa cảng miền Tây vào những khi tối trời vì cứ nghĩ nếu ông Thiếu úy đó ra đón xe nữa thì không biết Trung sẽ xử ra sao. Một mặt đã khấn trước mộ người ta là có điều gì thì sẵn sàng làm giúp. Một mặt cứ nghĩ đến nếu giáp mặt với hồn ma lần nữa thì Trung cứ thấy lạnh xương sống.

Chả mấy chốc mà Tết đã gần kề. Mặc dù khi ấy ai nấy đều nhem nhuốc khổ sở nhưng vẫn cố gắng tạo nên một cái không khí Tết cho vui vẻ. Chợ búa cũng nhộn nhịp hơn bình thường. Nhìn những bó hoa vạn thọ bày bán khắp nơi Trung bỗng nhớ đến ngôi mộ của Thiếu úy Ngọc. Anh ghé vào mua một bó cúc vạn thọ và bó nhang rồi đạp xe đến nghĩa trang. Từ xa Trung đã ngạc nhiên khi thấy trên mộ của thiếu úy Ngọc có ba nén hương còn nghi ngút khói và có cả đĩa trái cây. Nhìn quanh gần đó chỉ có một người đàn bà trạc tuổi mẹ Trung đang lom khom cắm nhang vào các ngôi mộ xung quanh. Trung lên tiếng hỏi:

-Thím Hai ơi. Có phải thím là người nhà của Thiếu úy Ngọc nằm ở đây không?

Người đàn bà đang chăm chú cắm nhang bỗng giật mình ngẩng lên nhìn Trung rồi trả lời:

-Không phải.

Rồi bà ta đổi qua nét mặt có vẻ mừng rỡ và hỏi lại Trung:

-Vậy cậu là người nhà của người nằm nơi đây hả?

-Dạ không phải.

Đến đây thì cả hai cùng chưng hửng ngượng ngập không biết nói gì thêm. Một lát sau Trung hỏi:

-Vậy có phải đĩa trái cây này của thím Hai không? Thím Hai không quen biết mà sao đem trái cây đến ngôi mộ này cúng vậy?

Người đàn bà nhìn bó cúc vạn thọ và bó nhang trên tay Trung rồi hỏi ngược lại:

-Còn cậu hình như cũng đem hương hoa đến viếng ngôi mộ này đúng không? Cậu quen biết ra sao với người mất mà lại làm vậy?

Đến đây Trung quyết định kể cho người đàn bà nghe về câu chuyện của mình mặc dù không biết người ta sẽ tin hay không. Người đàn bà trầm ngâm một lát rồi nói với Trung.

-Chuyện dài dòng lắm. Nhà tôi cũng gần đây thôi, cậu nếu rảnh ghé qua tôi sẽ kể đâu đó cho nghe.

Trung dạ rồi đốt vội ba nén hương, cắm bó vạn thọ xuống ngôi mộ rồi lẽ cẩn thận. Trước khi đi anh cũng không quên đốt một điếu thuốc mời người Thiếu úy dưới mồ.

Sẵn xe xích lô Trung chở người đàn bà về nhà chỉ cách đó chừng trăm thước. Tại đây anh được người đàn bà đưa cho tấm thẻ bài mang tên Nguyễn Văn Ngọc và kể cho nghe câu chuyện bi tráng của những giây phút cuối đời của người lính này.

Theo người đàn bà thì trưa ngày 30 tháng 4 Thiếu úy Ngọc theo dòng người chạy loạn đi ngang qua khu nhà bà. Đến đây có lẽ do quá mệt mỏi và thất vọng khi nghe tin đã có lệnh buông súng đầu hàng, Thiếu úy Ngọc đã tự sát bằng một phát đạn vào thái dương.

Giấy tờ tùy thân trên người không có nên không ai có thể biết để liên lạc với gia đình của người mất. Trong lúc hỗn loạn đó, vợ chồng bà cùng vài người hàng xóm đã đứng ra chôn cất cho anh ta ở ngay khu nghĩa trang gần nhà. Bia mộ thì viết dựa theo tên trên tấm thẻ bài và cấp bậc căn cứ vào bông mai trên cổ áo của bộ quân phục anh mặc lúc đó. Từ đó vợ chồng bà cùng những người hàng xóm năm xưa vẫn thường xuyên ghé thăm và chăm sóc cho ngôi mộ này. Sau cùng người đàn bà nói:

-Tôi nghĩ cậu và anh ta có duyên với nhau nên anh ta mới xui khiến để cậu gặp hai lần. Thôi tôi giao cho cậu tấm thẻ bài này. Cậu ráng giúp tìm xem gia đình anh ta ở đâu để báo tin cho người ta biết.

Trung nhận tấm thẻ bài từ tay người đàn bà và tự nhủ trong lòng sẽ cố gắng giúp người Thiếu úy quá cố tìm ra người thân của anh ta để báo tin. Dựa vào hai lần đón xe, một đi từ nghĩa trang đến xa cảng miền Tây và một đi theo hướng ngược lại Trung đoán có lẽ anh ta có người thân ở quanh khu đó.

Khổ nỗi xa cảng miền Tây thì rộng mênh mông bát ngát biết đâu mà tìm. Suy nghĩ một lát Trung bỗng nhớ ra cả hai lần đưa và đón người khách đi xe luôn đứng ở dưới gốc cây sao lớn trước một ngõ hẻm. Như thế có lẽ nhà người thân anh ta chỉ ở quanh quẩn đâu đó. Trung đạp xe ngay đến đó và bắt đầu gõ cửa từng căn nhà trong con hẻm để hỏi thăm về tung tích người Thiếu úy tên Ngọc.

Những căn nhà đầu tiên anh hỏi thăm đều là những gia đình mới dọn về sau này nên không ai có thể cho anh thêm thông tin gì.

Đến căn nhà ở quãng giữa con hẻm có một người thiếu nữ trạc tuổi Trung đã cho anh một chi tiết quan trọng.

-Anh hỏi thăm thử căn nhà có trồng cây bông giấy trước sân đó xem. Ngày xưa tôi biết gia đình đó có một người con trai cũng cỡ tuổi tôi làm sĩ quan nhưng sau ngày 30 tháng 4 thì không thấy nữa. Hàng xóm đoán là có thể anh ta đã di tản hoặc trốn cải tạo ở đâu đó nên không ai dám hỏi.

Trung cảm ơn cô ta rồi đến thẳng căn nhà có cây bông giấy bấm chuông. Một người đàn bà lớn tuổi đi ra. Trung cất tiếng:

-Dạ chào bác. Con kiếm nhà anh Nguyễn Văn Ngọc.

Trung tính nói thêm “ngày xưa là sĩ quan Sư đoàn 18” nhưng anh chợt dừng lại vì vào thời điểm đó ai cũng sợ liên lụy, Trung không muốn chủ nhà nghi ngại. Người đàn bà ngần ngừ một lát rồi hỏi lại:

-Cậu quen sao với thằng Ngọc nhà tôi?

Đến đây thì Trung không còn lo ngại nữa nên trả lời người đàn bà.

-Dạ cháu là lính cùng Sư đoàn 18 với ảnh.

-Cậu vào nhà chơi uống miếng nước cái đã.

Trung bước vào nhà và để ý ngay đến cái bàn thờ ở nhà trong mà trên đó có treo bức hình chân dung một người sĩ quan có khuôn mặt khắc khổ. Không thể lẫn vào đâu được, chính là người khách đi xe của anh trước đây.

Người đàn bà rót nước trà mời Trung rồi lên tiếng:

-Cậu có tin tức gì của con tôi không? Cậu thấy đó, tôi lập bàn thờ cho nó vì tin rằng nó đã mất. Lần cuối tôi được biết tin tức về nó là khi đơn vị của nó đóng ở Xuân Lộc. Lúc ấy qua tin tức thì trận đánh ở đó khốc liệt lắm. Sau đó không còn tin tức gì. Vợ chồng tôi không biết nó bị bắt, bị tử trận, hay đã trốn thoát được ở nơi nào đó. Đến đêm ngày 30 tháng 4 tôi bỗng nằm mơ thấy nó mặt mũi bê bết máu. Giấc mơ chỉ thoáng qua thật nhanh và tôi chưa kịp hỏi han thì đã giật mình tỉnh dậy.

Sau đó không có tin tức gì của nó nữa và tôi cũng không còn mơ thấy nó lần nào. Vợ chồng tôi cũng đi dò hỏi ở nhà những người bạn cũ của nó thì không ai hay biết gì. Bạn thân trong đơn vị của nó thì không ai ở Sài Gòn. Sau một thời gian bặt tin tức và căn cứ theo giấc mơ ngắn ngủi, chúng tôi đã lập bàn thờ cho nó và lấy ngày 30 tháng 4 làm ngày giỗ. Tôi mong là cậu có thể cho chúng tôi biết được tin tức của nó.

Đến đây thì Trung lần lượt kể cho người đàn bà nghe về hai lần có duyên được gặp mặt Thiếu úy Ngọc.

Anh kể cho bà ta nghe về những người tốt bụng đã chôn cất Thiếu úy Ngọc tử tế và vẫn thường xuyên chăm sóc mộ phần anh cho đến tận bây giờ.

Cuối cùng anh móc trong túi ra tấm thẻ bài như một kỷ vật để trao lại cho người mẹ đau khổ nhưng hạnh phúc vì cuối cùng cũng biết được con mình bấy lâu nay vẫn được hưởng khói và mồ yên mả đẹp. Sau đó Trung đạp xe chở mẹ Ngọc đến mộ phần của anh và sau đó ghé thăm nhà của những người ngày xưa đã chôn cất Ngọc.

Những cuộc gặp gỡ tràn ngập nước mắt nhưng đó là những giọt nước mắt hạnh phúc cho một cái kết phần nào có hậu. Trung đã đứng trước mộ phần Thiếu úy Ngọc và khấn thầm trong miệng. “Em đã làm được việc tìm ra gia đình của ông thầy. Từ đây mong ông thầy yên nghỉ”.

Khi Trung chở mẹ Ngọc về, người đàn bà đã giữ anh ở lại ăn bữa tối. Hôm đó cũng là ngày tiễn ông Táo về trời. Ở nhà người chị gái của Thiếu úy Ngọc đã chuẩn bị mâm cơm cúng túm tất.

Sau bữa cơm Trung cảm ơn và cáo từ gia đình Ngọc để ra về. Khi đạp xe ra khỏi cổng con hẻm bên gốc cây sao, Trung bỗng giật mình khi thấy người đón xe xích lô hôm trước, Thiếu úy Ngọc, đang đứng giơ tay lên chào mình.

Đang đà xe chạy nên Trung không kịp dừng, anh chỉ kịp ngoái đầu lại thì chỉ còn thấy gốc cây sao trống trơn.

Lật đật thăng xe lại, Trung đứng vội xuống đất sửa quần áo cho chỉnh tề rồi đứng nghiêm hướng về gốc cây sao, chào theo đúng phong cách cấp dưới chào cấp trên trước khi leo lại lên xe để đạp về nhà •

Nguyệt San Người Việt Illinois giới thiệu

Chuyện Dài Chữ Nghĩa

Của Đỗ Văn Phúc

130 trang, giá \$15.00.

Cộng Đồng Người Việt Quốc Gia Hoa Kỳ phát hành, 2022.

Chúng tôi không phải là chuyên viên về ngôn ngữ, nên không có cao vọng - và cũng không đủ khả năng cùng điều kiện - để soạn ra một cuốn văn phạm đúng nghĩa và đầy đủ. Chúng tôi chỉ có thiện chí muốn soạn ra một cẩm nang nhỏ - dựa trên hiểu biết về văn phạm Việt Nam trước đây - để giúp quý vị tham khảo về những điều cần bản khi viết tiếng Việt cho chuẩn xác. Ngược lại, chúng tôi xin lảng nghe những ý kiến chỉ bảo của quý vị một cách thành khẩn và khiêm tốn. Tập sách nhỏ này gồm các bài ngắn viết đăng trên các báo từ cả thập niên nay, và hiện chúng tôi đã dò lại để sửa lỗi cũng như viết gọn hơn, coi trọng về chủ đề ngôn ngữ hơn là những phê phán mang tính chất chính trị. Trong sách có vài chữ ngoại quốc mà chúng tôi thấy cần thêm vào để làm sáng nghĩa.

Liên lạc mua qua tác giả: md46usa@gmail.com

Lời giới thiệu của Tiến Sĩ Phan Quang Trọng

Nhà văn Ahmad Ibrahim khi nói về kinh nghiệm dân tộc Bengali của anh ta đã bị mất tiếng Mẹ đẻ thế nào đã viết như sau: “*To kill a language is to kill its speakers, to drive them away from their homes, to force them to assimilate to the dominant discourse, to look them brazenly in the face and deny them personhood unless there is acquiescence.*”

Trong một góc cạnh nào đó cũng chính là kinh nghiệm của chúng ta - những người miền Nam tự do sống trong nước VNCH. Sau khi CS miền Bắc cưỡng chiếm miền Nam năm 1975, tôi có liên tưởng là nếu chúng ta, những người kém may mắn, phải sống tại VN sau đó đã hiểu tiếng Việt trong sáng đã bị CS Bắc Việt áp buộc thành một công cụ chính trị nhằm triệt tiêu những giá trị văn hóa ẩn chứa trong Việt Ngữ trước khi họ chiếm miền Bắc năm 1954. Tôi có dịp được ông Đỗ Văn Phúc cho đọc tập tiểu luận này; tôi thấy được ý muốn không những làm trong sáng tiếng Việt mà còn cố gắng giữ lại những giá trị của tiếng Việt đang bị đánh mất.

Đây là công trình quan trọng, có giá trị lâu dài, và chắc chắn sẽ được tiếp tục tìm tòi và chia sẻ trong tương lai của tác giả.

•Tiến Sĩ Phan Quang Trọng

Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị

Cộng Đồng Người Việt Quốc Gia Hoa Kỳ

ĐỂ TRỞ THÀNH CÔNG DÂN HÒA KỲ

Dể được trở thành công dân Hoa Kỳ, đương đơn phải hội đủ bảy điều kiện:

1-Đương đơn phải từ 18 tuổi trở lên.

2-Đương đơn phải nhập cảnh Hoa Kỳ hợp pháp theo diện thường trú nhân.

3-Đương đơn phải cư ngụ liên tục 5 năm ở Hoa Kỳ (chỉ cần 3 năm nếu vợ hoặc chồng của đương đơn là công dân Hoa Kỳ, và đã lập hôn thú với nhau ít nhất 3 năm).

4-Đương đơn phải có mặt tại Hoa Kỳ ít nhất là phân nửa thời gian, nghĩa là đương đơn phải có mặt tại Hoa Kỳ ít nhất là phân nửa thời gian của 5 năm (3 năm nếu Vợ/Chồng của đương đơn là công dân Hoa Kỳ).

Nếu đương đơn nộp đơn dưới trướng hợp 5 năm, thì đương đơn phải có mặt tại Hoa Kỳ 30 tháng tức là 2 năm rưỡi. Nếu đương đơn nộp đơn dưới trướng hợp 3 năm, thì đương đơn phải có mặt tại Hoa Kỳ 18 tháng tức là 1 năm rưỡi.

5-Đương đơn phải là người chấp hành tốt điều luật của Hiến Pháp Hoa Kỳ, phải thề trung thành với nước Mỹ, phải đồng ý cầm súng bảo vệ nước Mỹ (hoặc được miễn vì lý do tôn giáo).

6-Đương đơn phải bày tỏ sự hiểu biết căn bản về Anh Ngữ, về Lịch Sử và về sự tổ chức chính phủ Hoa Kỳ. Đương đơn phải biết đọc, biết viết, biết nói và hiểu được tiếng Anh hoặc được miễn.

Có hai trướng hợp đương đơn được miễn Anh ngữ. Trường hợp thứ nhất là đương đơn đã trên 50 tuổi và đã là thường trú nhân trên 20 năm hoặc đã trên 55 tuổi và đã là thường trú nhân trên 15 năm. Trường hợp thứ hai đương đơn được Bác Sĩ chứng nhận qua đơn N-864 (tức là disability waiver) về

bệnh tật tâm thần hay bị bệnh đặc biệt nên không đủ khả năng để học Anh Ngữ.

7-Đương đơn phải là người công dân tốt, có tư cách tốt. Sau đây là những trường hợp Sở Di Trú cho là đương đơn không có tư cách tốt:

-Những thanh thiếu niên từ 18 đến 26 tuổi không ghi danh quân vụ (selective service), hoặc người nào phải ghi danh quân vụ quá thời hạn.

-Bị kết án sát nhân, gây thương tích người khác.

-Bị kết án những tội đại hình từ sau ngày 29 Tháng Mười Một, năm 1990, vì ngày này là ngày đạo luật IMMACT 90 (tức là đạo luật 1990) có hiệu lực.

-Nếu trong thời gian 5 năm hoặc 3 năm, người nộp đơn:

Phạm tội hình sự (như trộm cắp, đánh người, gây rối trật tự, lái xe say rượu, tội liên quan đến xì ke, ma túy), hoặc

Đang lãnh tiền bệnh (tức là tiền SSI), rời khỏi Hoa Kỳ quá một tháng mà không thông báo với sở Xã Hội, hoặc:

Không cấp dưỡng cho con cái (tức là child support), hoặc:

Đi làm mà không khai thuế,v.v...

Đây chỉ là vài thí dụ về tiền án có ảnh hưởng đến đơn xin nhập quốc tịch Hoa Kỳ.

Có những tiền án có thể đưa quý vị ra tòa trực xuất cho nên những quý vị nào có tiền án muốn nhập quốc tịch Hoa Kỳ nên liên lạc với luật sư di trú, hay nhân viên chuyên môn để tham khảo trước khi nộp đơn xin nhập quốc tịch. [hp] •

PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc:

Mũ Xanh Phêrô **NGUYỄN NGỌC LỄ**

Tiểu Đoàn 8 Ó Biển Thủy Quân Lục Chiến
đã được Chúa gọi về
ngày 1 tháng 6 năm 2022
tại Chicago, tiểu bang Illinois, Hoa Kỳ
HƯỞNG THỌ 72 TUỔI

Xin thành kính phân ưu
cùng Chị Phạm Thị Hường và các cháu
Nguyễn cầu linh hồn Phêrô NGUYỄN NGỌC LỄ
sớm được hưởng Nhan Thánh Chúa.

**Lê Ngọc Anh • Trịnh Cường • Harry Hùng
Phạm Khanh • Lý Sáng • Nguyễn Văn Thành
Lê Văn Thành • Phạm Thu • Khưu Xuyến**

JUNE NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG SÁU

Hello!

My name is Tran Ma. I have lived in Uptown for over 5 years and I recently became involved with VAI's Vietnamese Social Justice class in order to get connected with the local Vietnamese community in Chicago. A few weeks ago, I learned about sexual orientation, gender identity and gender expression in the class, which is especially relevant because this month is Pride Month. This June, we celebrate the 53rd anniversary of the Stonewall Rebellion, which commemorates the fight for Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer (LGBTQ+) acceptance, inclusion, and equality in the U.S. Now, in honor of Pride Month, I would like to use this platform to share my personal reflections on what it means to be an ally of the LGBTQ+ movement.

As a Vietnamese American growing up in Ohio, I didn't know many people who identified as LGBTQ+. It wasn't until my late high school and college years that some of my close childhood friends came out as queer. During that time, they were often bullied, but all I could do was stay by their side. Six months ago, my younger brother came out as gay to our family. For my parents, it was confusing, difficult to understand, and unacceptable. For me, it was both an opportunity to grow and lean into becoming a better ally.

To me, showing up for the LGBTQ+ community means listening and taking time to understand. It means helping my younger brother process his feelings and experiences of family rejection. Because it's always hard to accept something you don't understand, especially when there is a cultural and generational divide, I am also taking important steps to engage in conversations with my family, with the hope that in time, my parents will come around to accepting my brother for who he is.

I am committed to reflecting and learning more about LGBTQ+ issues not just in June, but throughout every month, so that I can better support my brother, friends, and peers. And I invite you to join me! While there has been significant progress in advancing LGBTQ+ rights, the fact is that people continue to face isolation, stigma, and discrimination because of their sexual orientation and gender identity everyday. However, I believe we can all do our part in uplifting the queer community by creating safe and affirming spaces that allow people to authentically engage with one another. Let's show up for each other.

In solidarity,
Tran Ma

JUNE NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG SÁU

Kính gửi cộng đồng người Việt,

Tôi tên là Trần Mã, hiện đang cư ngụ trong vùng Uptown hơn 5 năm qua. Gần đây tôi đã tham gia lớp học về Công lý Xã hội bằng tiếng Việt ở HNV để kết nối với cộng đồng người Việt tại Chicago. Cách đây vài tuần, chúng tôi có thảo luận về chủ đề đồng tính luyến ái, xác định giới tính và biểu hiện của giới tính, điều này đặc biệt phù hợp tháng sáu là tháng "Tháng Tự hào". Tháng 6 này, cũng là lúc chúng ta tưởng nhớ 53 năm cuộc nổi dậy "Stonewall", kỷ niệm cuộc đấu tranh cho sự chấp nhận, hòa nhập và bình đẳng của Đồng tính nữ, Đồng tính nam, Lưỡng tính, Chuyển giới và Giới tính dị biệt (LGBTQ+) ở Hoa Kỳ. Bây giờ, để vinh danh Tháng Tự hào, tôi xin được nhân cơ hội này chia sẻ những suy nghĩ cá nhân của mình về ý nghĩa của việc trở thành người đồng minh của phong trào LGBTQ+.

Là một người Mỹ gốc Việt lớn lên ở bang Ohio, tôi không biết được nhiều người thuộc nhóm LGBTQ+. Mãi cho đến những năm cuối ở trung học và đại học, tôi thấy một số người bạn thân thời thơ ấu của tôi công khai giới tính. Trong thời gian đó, họ thường xuyên bị bắt nạt, nhưng tất cả những gì tôi có thể làm là ở bên cạnh họ. Sáu tháng trước, em trai tôi đã công khai nhận mình là đồng tính với gia đình. Đối với bố mẹ tôi, điều đó thật bối rối, khó hiểu và không thể chấp nhận được. Riêng tôi, đó là một cơ hội để tôi hiểu rõ hơn và trở thành một đồng minh tốt.

Đối với tôi, việc góp mặt với cộng đồng LGBTQ+ có nghĩa là lắng nghe và dành thời gian để tìm hiểu. Cũng có nghĩa là giúp em trai tôi biểu hiện được cảm xúc và trải nghiệm của mình khi bị gia đình từ chối. Vì khó có thể chấp nhận điều gì đó mà bạn không hiểu, đặc biệt là khi có sự phân chia về văn hóa và thế hệ, nên tôi cũng đang thực hiện những bước quan trọng để tham gia vào các cuộc trò chuyện với gia đình, với hy vọng rằng trong thời gian đó, bố mẹ tôi sẽ hiểu và chấp nhận sự thật về giới tính của em trai tôi.

Tôi tự hứa sẽ tìm hiểu thêm và phản ảnh trung thực về các vấn đề liên quan đến LGBTQ+ không chỉ trong tháng 6 mà còn trong mỗi tháng sắp tới, để tôi có thể hỗ trợ tốt hơn cho em trai, bạn bè và những người bạn trang lứa với mình. Tôi mời các bạn hãy cùng tham gia với tôi! Mặc dù đã có những tiến bộ đáng kể trong việc thúc đẩy quyền LGBTQ+, nhưng trên thực tế mọi người vẫn phải tiếp tục đối diện với sự cô lập, kỳ thị và phân biệt đối xử vì giới tính khác biệt của họ hàng ngày. Tuy nhiên, tôi tin rằng tất cả chúng ta đều có thể góp phần nâng cao tinh thần cộng đồng người đồng tính bằng cách tạo ra những không gian đáng tin cậy và an toàn để mọi người cùng tương tác thật sự với nhau. Chúng ta hãy cùng tham gia.

Trong tinh thần đoàn kết,
Trần Mã

UPDATES

TIN MỚI

Summer Youth Camp

Our summer youth camp officially starts on Tuesday, July 13th! Youth participants will have the opportunity to develop new skills, foster positive self-identities, and build meaningful connections with each other. We'll be running the program Tuesdays-Fridays until August 12th. Enrollment is currently open for students ages 6-14. If you are interested in enrolling or volunteering, please email Acie Juco Roxas at aj.roxas@hnvi.org.

Trại hè Thiếu niên

Trại hè thiếu niên của chúng ta sẽ chính thức bắt đầu vào ngày thứ Ba, ngày 13 tháng 7! Các thiếu niên tham gia sẽ có cơ hội phát triển các kỹ năng mới, rèn luyện đức tính tốt và bồi đắp thân tình với nhau. Chương trình sẽ thực hiện từ thứ Ba đến thứ Sáu hàng tuần cho đến hết ngày 12 tháng 8 năm nay. Chúng tôi hiện đang ghi danh cho học sinh từ 6-14 tuổi. Nếu bạn muốn ghi danh hoặc tham gia tình nguyện, xin vui lòng gửi email cho Acie Juco Roxas tại aj.roxas@hnvi.org.

T-shirt Fundraiser

Our limited edition T-shirts are selling out fast! Get yours today at bit.ly/VAlshirt. You can also buy and gift a shirt to a senior in the community.

#TakeCareofEachOther

Bán Áo Thun Gây Quỹ

Những chiếc áo thun rất đẹp với mẫu vẽ đặc biệt đang bán gần hết! Hãy đặt mua ngay trên trang mạng bit.ly/VAlshirt. Bạn cũng có thể mua một chiếc thun làm quà tặng cho quý vị cao niên trong cộng đồng. #ChamSocChoNhau

UPDATES

TIN MỚI

Community Outreach

We've been out and about at Depaul's Night Market and Uptown Farmer's Markets! We're excited to attend more events to share about our programs and services and connect with community members throughout the summer. If you see us at a community event, please stop by to say hi!

HNV đã có hiện diện tại khu chợ đêm Depaul và chợ nông phẩm Uptown Farmer's Market. Chúng tôi luôn mong muốn có được cơ hội tham dự vào nhiều sự kiện khác để có thể chia sẻ thông tin về các chương trình và dịch vụ của hội cũng như có dịp kết nối với các thành viên cộng đồng trong suốt mùa hè này. Nếu quý vị có thấy HNV hiện diện ở một sự kiện cộng đồng nào, xin vui lòng ghé qua để chúng ta có dịp chào hỏi nhau.

COMMUNITY INFORMATION

THÔNG TIN CỘNG ĐỒNG

COVID-19 Vaccine Boosters

Already got your 1st COVID vaccine booster? You can get a 2nd booster 4 months after your 1st, if you're 50+ and got the Pfizer-BioNTech or Moderna vaccine, or if you're 18+ and got the Johnson & Johnson's Janssen vaccine. Text your ZIP code to 438829 or visit vaccines.gov to find vaccines near you.

Tiêm Mũi Tăng Cường COVID-19

Tất cả mọi người, kể cả trẻ em từ 5 tuổi trở lên, nên tiêm thêm mũi thuốc tăng cường để có thể giúp sự bảo vệ chống nguy hại của COVID-19 được bền lâu hơn. Vào trang mạng: cdc.gov/coronavirus để biết thêm chi tiết.

Tips For Finding WIC Authorized Formula

- Call before you shop to ask if the store has the formula you need.
  - If not, ask them when they will be restocking.
  - If they do have it in stock, ask if customer service can hold formula for you while you are on your way to pick it up.
  - Make sure to tell them you are a WIC participant and how many cans of formula you need.
- Call your doctor's office and ask if they have any samples from the formula company.
- Call your local WIC office for assistance and information about food pantries/food banks in your area that may offer formula.
- If your infant is on a specialized formula, please check with your local WIC office or doctor's office about other formula alternatives.

Cách thức tìm mua sữa bột cho trẻ sơ sinh được cơ quan WIC chấp thuận

- Nên gọi trước khi bạn đến mua để hỏi xem cửa hàng có loại sữa bạn cần hay không.
  - Nếu không, hãy hỏi họ khi nào sẽ có hàng mới.
  - Nếu họ có trong kho, hãy hỏi xem họ có thể tạm giữ sữa bột cho bạn trong khi bạn đang trên đường đến lấy nó hay không.
  - Bảo cho họ biết bạn có tham gia trong chương trình WIC và bạn cần bao nhiêu lon sữa bột.
- Gọi cho văn phòng bác sĩ của bạn và hỏi xem họ có bất kỳ mẫu nào từ công ty bào chế sữa bột không.
- Gọi cho cơ quan WIC ở địa phương của bạn để được hỗ trợ và cung cấp thông tin về các cửa hàng thực phẩm hay các trạm phát thực phẩm miễn phí trong khu vực của bạn có thể cung cấp sữa bột.
- Nếu con bạn đang dùng sữa bột chuyên biệt, vui lòng kiểm tra với cơ quan WIC hoặc văn phòng bác sĩ địa phương về các lựa chọn thay thế với loại sữa bột khác.

MEDICARE.GOV

Avoid COVID-19 Scams

Have you gotten robocalls, text messages, or emails offering COVID-19 tests in exchange for your Medicare Number? **Be careful! Scammers are selling fake and unauthorized at-home COVID-19 test kits** in exchange for your personal or medical information. Do not give out your Medicare Number for COVID-19 test kits!

Make sure to purchase FDA-approved COVID-19 test kits from legitimate providers. Over-the-counter or at-home tests are available for sale around the U.S. at many reputable and trustworthy retailers and pharmacies.

Avoid COVID-19 Scams

Remember, each household in the U.S. can also have four free COVID-19 at-home tests shipped directly to their home at no cost. Visit COVIDtests.gov to order tests or learn more about testing.

If you suspect fraud, call 1-800-MEDICARE to report it.

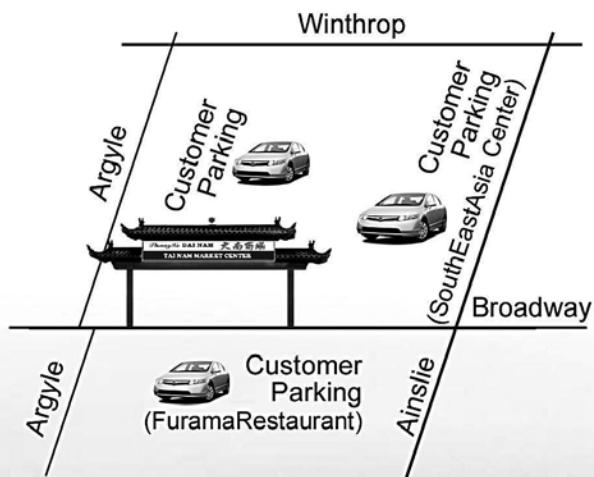
Sincerely,

The Medicare Team

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640

Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051

www.TaiNamMarket.com

NHÀ

• 3 PHÒNG NGỦ, 1.5 PHÒNG TẮM

- Có garage đậu xe
- Tiện đường xe lửa, xe bus, gần chợ
- Mới tân trang, thảm mới
- Phòng sơn mới lại

SẴN SÀNG ĐƠN VÀO Ở.

Nhà gần ngã ba Damen-Devon

Xin liên lạc:

312.493-5929

312.493-5971

SANG

NHÀ

HÀNG

VIỆT

NAM

RETIRED

• *Good*
Location

• *Good*
Income

Xin liên lạc:

773 . 320 . 7495

CÂN NGƯỜI

Cân SERVER
Hoặc
NGƯỜI GIÚP VIỆC

XIN LIÊN LẠC:

Nhà hàng HẢI YẾN
1055 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640

773 . 561-4077

Café HOÀNG

Vietnam - Thai Restaurant

232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616

(312) 674-9610

1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640

(773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:

Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.

TIẾP ĐÃI ÂN CÂN

Bún thịt nướng

Mở cửa 7 ngày
Café HOÀNG
Kính mời

**Quý vị muốn NHẬN NHIỆM VỤ CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA**
Hay
**Quý vị Cao Niên, Tật Bệnh MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?**

XIN LIÊN LẠC:

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Khu vực Uptown Chicago:
5110 N. BROADWAY St.
CHICAGO, IL 60640
773 . 728 . 3700

Vùng DUPAGE:
640 S. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
630 . 580 . 9438

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN **người việt illinois**

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages): \$400

Bià Trong (Inside: \$300)

Quý độc giả muốn nhận được báo hàng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

- Giảm %
nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng cho
Phân Ưu, Cáo Phó

MINI THƯƠNG XÁ

MEDICAL CENTER

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• MEDICARE • MEDICAID
và HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- IMPLANTS:** Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ORTHODONTIC:** Dùng Visible Braces để niềng
- BLEACH:** Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- PERIODONTIC:** Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM

Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187

TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỐI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THÌ GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng

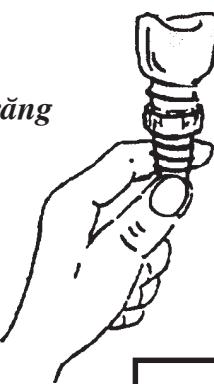
• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

Tẩy trắng răng

Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550
TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

Chủ nhật: Đóng cửa

ĐẮC TRẦN kính mời

ASIAN FUNERALS SERVICES

773.502-1635 (Tiếng Việt) • 773.505-3874 (Tiếng Anh)

3918 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60618

AN TÁNG, HỎA THIỆU, ĐUA LINH CỨU VỀ VIỆT NAM

Phục vụ cộng đồng Á Châu trên 20 năm

CHÚNG TÔI PHỤ TRÁCH HẬU SỰ NHỮNG VÙNG SAU ĐÂY:

CHICAGO, PARK RIDGE, BARLETT, STREAMWOOD/SCHAUMBURG, ROSELLE, S. ELGIN...

KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN SẼ CÓ TANG SỰ, XIN HÃY GỌI CHO CHÚNG TÔI

ĐỂ THAM KHẢO MIỄN PHÍ VÀ GIÚP ĐỠ

KINH NGHIỆM • UY TÍN • GIÁ PHẢI CHÄNG

**Vui lòng gọi trước vì chúng tôi không ở văn phòng thường xuyên
24 GIỜ VÀ 7 NGÀY TRONG TUẦN**

PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG VIỆT NAM KHẮP CÁC NƠI:

CHICAGO & NGOẠI Ô

HOẶC CÁC NƠI KHÁC TÙY GIA CHỦ YÊU CẦU

ĐỊA ĐIỂM UYỂN CHUYỂN

Mr. Lee Do

• Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh.

Tham khảo miễn phí • Có người Việt phục vụ • Nhận làm hoa cho tất cả lễ lạt.

Mr. L.Greg

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ VIỆT NAM

1023 1/2 W. ARGYLE St., CHICAGO, IL 60640
222 N. LASALLE STREET SUITE 2100, CHICAGO, IL 60601

PHONE: **(773) 293-4862**

Luật Sư **KIỀU HUY LIÊM**

CHUYÊN VỀ:

Di chúc (Will & Estate Planning)
Mua Bán Cơ Sở Thương Mại (Negotiation &
Closing For Purchases of Businesses)
Thành Lập Công Ty và Hùn Hợp
Địa Ốc (Real Estate)
Di Trú (Immigration & Green Card)
Tai Nạn Xe Cộ (Personal Injury)
Tai Nạn Lao Động (Workers Compensation)

GIỜ LÀM VIỆC:

THỨ HAI – THỨ SÁU: 9AM – 5PM
CUỐI TUẦN VÀ BUỔI TỐI: HẸN TRƯỚC

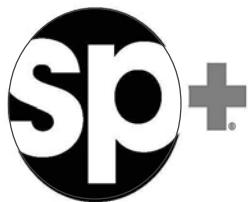

facebook.com/liemkieu

Quý khách an tâm khi đậu xe trong PARKING của Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

- **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

Funds from the parking allows the Vietnamese Association of Illinois to accomplish our mission:

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

CUNG ỨNG NHỮNG DỊCH VỤ:

BỔ TÚC KHẢ NĂNG NGƯỜI LỚN

- ANH NGỮ CĂN BẢN
- VI TÍNH CĂN BẢN
- LUYỆN THI NHẬP TỊCH

CHƯƠNG TRÌNH HỘI NHẬP

- NHẬP TỊCH, DI TRÚ
- THỰC TẬP PHỎNG VẤN
- TƯ VẤN, HUẤN LUYỆN
- THÔNG TIN, BÁO CHÍ
- PHIÊN DỊCH/THÔNG DỊCH
- THỊ THỰC CÔNG CHỨNG

DỊCH VỤ XÃ HỘI

- GIÚP XIN TRỢ CẤP XÃ HỘI
- CHĂM SÓC CAO NIÊN TẠI GIA
- GIÚP XIN MEDICAID
- GIÚP XIN PHIẾU THỰC PHẨM
- BẢO HIỂM Y TẾ TRẺ EM
- HỖ TRỢ VỀ LUẬT PHÁP

THANH THIẾU NIÊN

- KÈM SAU GIỜ HỌC
- SINH HOẠT TRẺ
- TRẠI HÈ...

Vietnamese Association of Illinois

ADULT EDUCATION

- ENGLISH AS SEC. LANGUAGE
- COMPUTER LITERACY
- CITIZENSHIP CLASSES

ADJUSTMENT PROGRAM

- NATURALIZATION, IMMIGRATION
- MOCK INTERVIEW
- COUNSELING, TRAINING
- INFORMATION, MAGAZINES
- TRANSLATIONS/INTERPRETATION
- NOTARY PUBLIC

SOCIAL SERVICES

- HELP WITH SOCIAL SERV.
- HOMEMAKERS/ SENIOR SERVICES
- APPLYING FOR MEDICAID
- APPLYING FOR SNAP
- IL ALLKIDS INSURANCE
- EMP. LEGAL CLINIC

YOUTH PROGRAM

- AFTER SCHOOL TUTORING
- YOUTH ACTIVITIES
- SUMMER CAMP

TRỤ SỞ: Hai văn phòng của Hội tại Chicago và Dupage

Điện Thoại: 773 728 3700 - 630 580 9438

Giờ làm việc: Từ thứ Hai đến thứ Sáu - Mở cửa từ 9:00am đến 5:00pm

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

SIGN UP FOR VAI'S

MONTHLY NEWSLETTER

Ghi danh để nhận Bản Tin HNV mỗi tháng

Vui lòng gửi email đến:
infoVAI@hnvi.org để ghi danh
nhận miễn phí các tin tức mới
nhất hàng tháng.

Email infoVAI@hnvi.org
to join our mailing list
and receive monthly
news and updates.

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$15/ Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hàng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

- **HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG**
- **LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG**
- **CÓ THỂ LÀM VIỆC BÁN THỜI GIAN**
- **CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN**
- **LƯƠNG BỐNG HẬU/ CÓ THƯỞNG CUỐI NĂM**

Xin nhanh chóng liên lạc với chúng tôi để sớm được ghi danh làm việc:

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org
www.hnvi.org

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155